

కార్మిక లోకం

మార్చి 2000

ఇది సోషలిస్ట్ ఉద్యమాల కాలం - కావాలి మేనే పోరాటాలు మరింత సామర్యాల

కార్మికోద్యమంలో గరిష్ట విక్రతను తక్షణం సాధించాలి

రాష్ట్రంలో కార్మికోద్యమం చాలా క్లిష్ట పరిస్థితుల నెదుర్కొంటున్నది. ఉద్యమాన్ని బలహీనం చేసేందుకు, విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు, నీరసంప చేసేందుకు పలువైపుల నుండి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కేంద్రంలో బి.జె.పి ప్రభుత్వం, రాష్ట్రంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాలకు కార్మికోద్యమం ఆటంకంగా భావించబడుతున్నది. అందుకే దాన్ని అడ్డుతొలగించుకోవాలని పాలక వర్గాలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఒక వేళ కార్మిక సంఘాలు వున్నా, అవి అణిగి మణిగి తమ చెప్పుచేతల్లో వుండే సంఘాలుగా వుండాలని పాలక వర్గాలు కోరుకుంటున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో కార్మికోద్యమం అవ్రమత్తం కావాల్సివుంది. పాలక వర్గాల ప్రయత్నాలను ఎదుర్కొని కార్మికోద్యమాన్ని పటిష్ట పర్చుకుని, నమరశీలంగా, నమైక్యంగా ముందుకు తీసుకుపోవాలి.

ప్రపంచ బ్యాంకు, బహుళ జాతి సంస్థలు కార్మికోద్యమాన్ని, నంస్కరణలను వ్యతిరేకించే దుష్టశక్తిగా భావిస్తున్నారు. బలమైన కార్మికోద్యమం వుంటే విదేశీ పెట్టుబడి దేశంలోకి, రాష్ట్రంలోకి కూడా రాదని మన పాలక వర్గాలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. స్వేచ్ఛా మార్కెట్టు విధానం అమలుకు కార్మిక సంఘాలు ఆటంకంగా వున్నాయని ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్తున్నది. లేబర్ మార్కెట్టు లో గిరాకీ, సరఫరాలను బట్టి వేతనం నిర్ణయం కాకుండా కార్మిక సంఘాలు ఆటంకపరుస్తున్నాయని, లేబర్ మార్కెట్టు గుత్త స్వామ్యంగా నడుస్తున్నదని ఉదారవాద సమర్థకులు వాదిస్తున్నారు. లేబర్ మార్కెట్టుపై కార్మిక సంఘాల గుత్తస్వామ్యాన్ని బద్దలు కొట్టి కార్మికుల మధ్య పోటీని పెంచితేనే పూర్తి స్వేచ్ఛా మార్కెట్టు విధానం ఏర్పడుతుందని, చవకగా శ్రమను దోచుకోవచ్చని భావించబడుతున్నది.

బి.వి. రాఘవులు

ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాలకాశ పడి, ఆ విధానాలను అంగీకరించిన దేశాలన్నింటిలోను కార్మికోద్యమంపై దాడి జరిగింది. ప్రపంచ బ్యాంకు రుణాలపై ఆధారపడుతున్న కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అదేబాటన నడుస్తున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు

నాయుడుగారి నోట నుండి వెలువడుతున్న ఆణిముత్యాలు యాదృచ్ఛికం కావు. ప్రపంచ బ్యాంకు పైత్యం వంటబట్టి, వుద్దేశ్యపూర్వకంగా అంటున్నవే.

ఎ). “కార్మిక సంఘాలెందుకు” అని విశాఖ పట్టణంలో ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చింది. పెట్టుబడి దార్లకు సంఘాలుండవచ్చు. పెట్టుబడి దార్ల సంఘాల నభలకు రోజూ వెళ్ళి ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగిస్తుంటారు. కార్మికసంఘాలు ఎందుకో తెలియనంత అమాయకుడా మన ముఖ్యమంత్రి ? కార్మిక సంఘాలు తన విధానాలను వ్యతిరేకిస్తున్నాయని వుక్రోషం నుండి అన్న మాటలవి. ప్రైవేటు పెట్టుబడిదార్లు, బహుళ జాతి సంస్థలు యధేచ్ఛగా దోపిడి చేసుకోవడానికి కార్మిక

సంఘాలు ఆటంకంగా వున్నాయని ఆయన బాధ. సమ్మెలు జేస్తే జీతాలు కత్తిరిస్తాం. “సమ్మెవల్ల జరిగిన వుత్పత్తి నష్టాన్ని కార్మికుల నుండే వసూలు చేస్తాం” అంటూ సింగరేణి కార్మికులను బెదిరించిన విషయం మనకు తెలుసు. “చర్చలకు పిలిచే సమస్య లేదు” అంటూ వారి మనోధైర్యాన్ని దెబ్బతీసే ప్రయత్నం చేశారు.

ఉద్యోగుల్లో అభద్రతా భావం వుంటే బాగా పనిజేస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు. శాశ్వత వుద్యోగం పద్ధతి ఉండగూడదు. ఒకే పనిలో శాశ్వతంగా పనిలో,

వుండడానికి ప్రోత్సహించే పరిస్థితులన్నింటిని తొలిగించాలి (హైర్ అండ్ ఫైర్ సిస్టమ్). ఉద్యోగం నుండి తొలగించే స్వేచ్ఛను ఆటంక పర్చే అన్ని చట్టాలను మార్చాలి. వరిశ్రమకు కార్మికుడ్ని అంటిపెట్టుకునేట్టు జేసే అన్ని సౌకర్యాలను (ఆసుపత్రి, పాఠశాల, క్వార్టర్లు, ట్రాన్స్ ఫోర్మర్లు, పెన్షన్ సౌకర్యం) తొలగించాలి. అప్పుడే శ్రమచలనం (లేబర్ ఫ్లెక్సిబిలిటీ, లేబర్ మోబిలిటీ) పెరుగుతుంది.

కార్మికులు బాగా పని చేస్తారు. ఇది ముఖ్యమంత్రి జెప్పిన ‘అభద్రతా భావం’ సిద్ధాంతంలోని అంతరార్థం.

తక్కువ వేతనానికి దొరికే కార్మికులను పనిలోని యధేచ్ఛగా తీసుకోవచ్చు. ఎక్కువ వేతనాలు కోరే కార్మికులను పనిలో నుండి తీసివేయవచ్చు. సమ్మెజేస్తే, బయట సిద్ధంగా వున్న నిరుద్యోగులను పనిలోకి తీసుకుని, సమ్మెను విచ్ఛిన్నం జేయవచ్చు. ఈరకమైన వాతావరణం వుంటే ఉద్యోగ భద్రత లేక కార్మికులు నిత్యం ఆందోళనతో వుంటారు. లొంగివుంటారు. పని భారాన్ని భరిస్తారు. సంఘటితం కావడానికి దడుస్తారు. అందుకనే “అభద్రతా భావం” ఒక మంచి ఉత్పాదక శక్తిగా పెట్టుబడిదార్లు భావిస్తారు. వారి సేవలో తన్మయత్వం జెందుతున్న ముఖ్య మంత్రి చంద్రబాబు గారు అభద్రతా భావాన్ని

కరువు కారెల్లా అనంతపురం జిల్లా

నాలుగు సంవత్సరాలుగా వేసిన పంట నాశనమవుతోంది. ఏ రైతు కుటుంబం చూసినా పావలా ఆస్తి వుంటే రూపాయి అప్పుతేలింది. ఒకప్పుడు నల్లరికి సాయం చేసే వాళ్ళు నేడు మాకెవరు సాయం చేస్తారా అని ఎదురు చూస్తున్నాం అని 83 ఏళ్ళ భూస్వామి గంగిరెడ్డి, మరో భూస్వామి నారాయణరెడ్డి వాపోయారు.

జిల్లాలో తీవ్ర కరువుతో అల్లాడుతున్న తనకల్లు మండలంలోని తనకల్లు, బండ్రవాండ్రపల్లిలో శ్మశాన నిశ్శబ్దం తాండ విస్తోంది. ఆగ్రామంలో మొత్తం 120 కుటుంబాలుండగా అందులో 20 భూస్వామ్య కుటుంబాలుంటాయి. వీరిలో ఒక్కొక్కరికి 20 నుండి 30 ఎకరాల భూమి వుండగా రెండు లక్షల నుండి నాలుగు లక్షల వరకు అప్పులుంటాయి. వీరిలో ఎవరిని కదిలించినా గూడు కట్టుకున్నకన్నీటి గ్రాథలు వెల్లువలాతన్నుకొస్తున్నాయి. నాలుగు సంవత్సరాలుగా పెట్టుబడులు కూడా దక్కలేదు. గ్రామంలో ఏడుబావులుంటే అన్నీ ఎండిపోయాయి. 400 ఆడుగుల వరకు బోర్లు వేసినా చుక్కనీరు లేదు.

అరగంటకు బందె నీరు

బండ్రవాండ్రపల్లి గ్రామానికి కంఠటికీ ఏకైక దిక్కుగా వున్న ఒక బోరు పరిస్థితి కూడా చాలా దారుణంగా వుంది. సుమారు 300 అడుగుల లోతు వేసిన ఈశ్వరరెడ్డికి చెందిన ఈ బోరులో రెండు నిముషాల కొకమారు ఊరిన నీటిని ఊరినట్లుగా బయటకు కొడుతోంది. దీనికి కరెంటు కోత తోడయింది. ఒక రైతుకు 25 ఎకరాల భూమి వుండగా కేవలం అరెకరంలోనే పంట వేశాడు. గ్రామ సాంప్రదాయం ప్రకారం భర్త చనిపోయిన స్త్రీకి చేసే క్రతువులకు బావి గానీ, ఏరుగానీ వాడుతుంటారు. వున్న బావులు ఎండిపోగా, విధిలేని పరిస్థితిలో ఆ గ్రామం నడిబోడ్డున వున్న ఒకే ఒక త్రాగునీటి బోరు వద్ద ఒక స్త్రీ కృతువులు జరిపినట్లు బయారెడ్డి అనే రైతు వాపోయాడు. సహజంగా అక్కడి నీటిని గ్రామాలలో తాగరు. కానీ నేడు ఆ నీటినే గ్రామస్తులు తాగుతున్నారు.

ఈ గ్రామంలోని హరిజన వాడలో సుమారు 100 కుటుంబాలుండగా అందరూ ఇతర ప్రాంతాలకు కూలి పనుల కోసం వలస వెళ్ళారు. కరువు పనుల క్రింద ఆ గ్రామానికి ఇచ్చిన ఒకే ఒక పనిని కూడా కాంట్రాక్టర్లు యంత్రాలతో ముగించుకొని వెళ్ళారని లక్ష్మీనారాయణ అనే యువకుడు ఆవేశంగా అన్నారు. ఇంతలో ఒక బోరు నుండి వస్తున్న శబ్దాన్ని విలేకరి ప్రశ్నించగా అలా అరగంట కొడితే బిందెనీరు వస్తాయని అన్నారు. "మాకు ఖరీఫ్, రబీ పంటలు ఏమీలేదు. నాల్గు సంవత్సరాల నుండి అప్పోసప్పో చేస్తున్నాము. ఈనాటికి పావలా ఆస్తివుంటే రూపాయి అప్పుఉంది. దీనికి తోడు విద్యుత్ బాకీలు, సహకార బ్యాంకు అప్పులూ కట్టమంటూ అధికారులు బెదిరిస్తున్నారు. మేము ఎక్కడి నుండి తెచ్చికట్టాలి? అందుకే మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోండని ఎదురుతిరిగాం" అని ఎం.పి.టి.సి. సభ్యురాలు శ్రీమతి నాగలక్ష్మి తెలిపారు. సరైన వర్షాలు లేక ఖరీఫ్ పంట పూర్తిగా నష్టపోయిన తాము కనీసం రబీలోనైనా బయట పడతామని పంట పెడితే కరెంట్ కోత బెడదగా చుట్టుకొందని తలుచుల మండలంలోని రైతులు వాపోతున్నారు. "10 నుండి 20 వేలు ఖరీఫ్ కు అప్పు చేశాం. రబీలో పెళ్ళాం మెళ్ళో పుస్తెలు కూడా అమ్మి పంట వేస్తే కరెంటు రోజుకు నాల్గు గంటలు కూడా వుండదని" వారు వాపోతున్నారు.

ఎండుతున్న పంటలు

అనంతపురం జిల్లాలో 8.7లక్షల హెక్టార్ల సాగుభూమి వుండగా ఖరీఫ్ లో 6.5 లక్షల హెక్టార్లలో సాగయింది. (82 శాతం వేరుశనగ)రబీలో సుమారు లక్ష హెక్టార్లు బావులు, బోర్లు, చెరువులు, కాలువ క్రింద సాగయింది. అయితే భూగర్భ జలాలు అడుగంటి పోవడం, వందలాది చెరువులు ఎండిపోవడం, తీవ్రంగా ఉన్న విద్యుత్ కోత కారణంగా వేలాది ఎకరాల్లో వేరుశనగ, ఇతర పంటలు ఎండిపోయాయి.

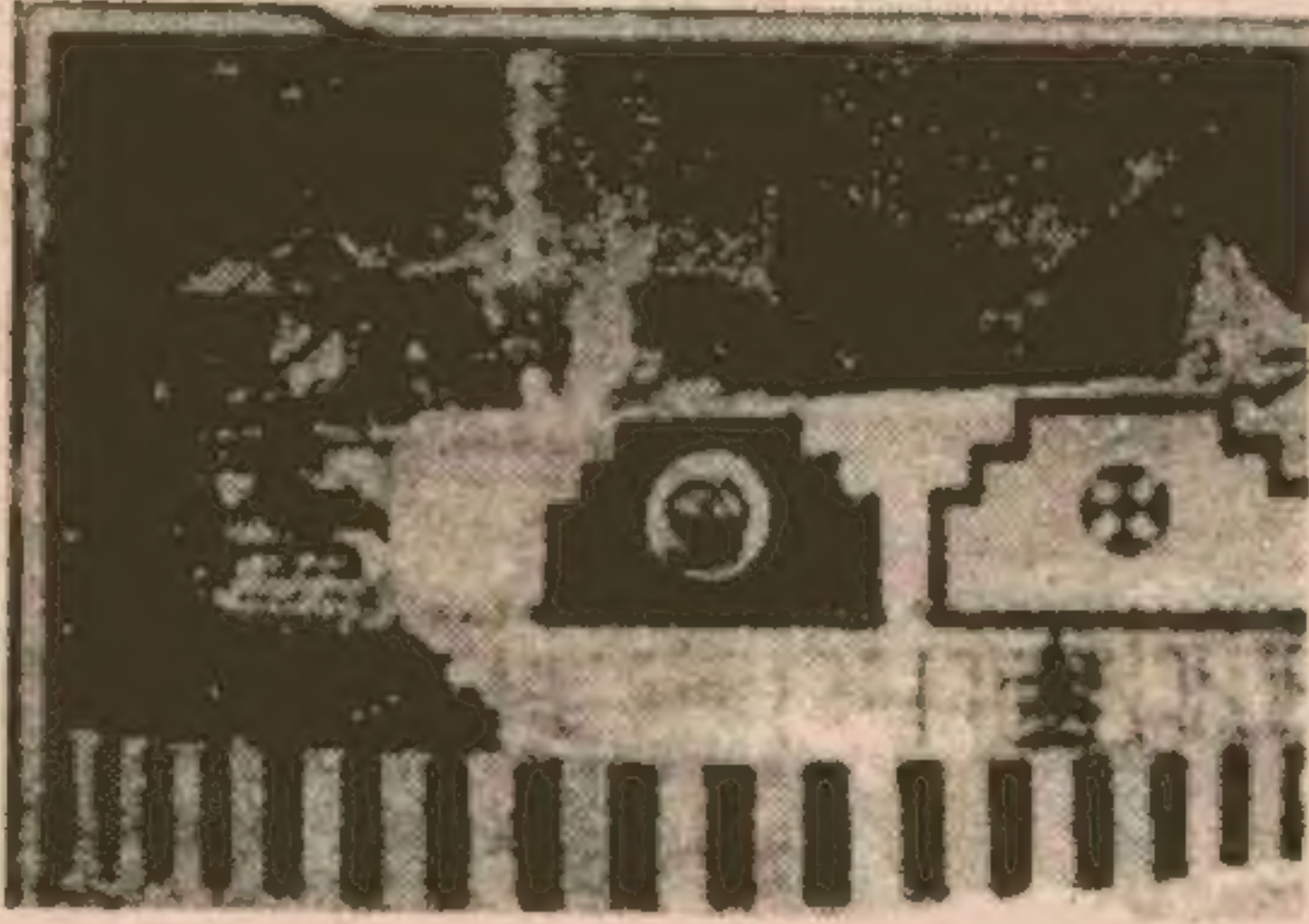
అంతో ఇంతో సాగునీరు లభ్యమయ్యే తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ క్రింద రబీలో సుమారు 50వేల ఎకరాలలో వివిధ పంటలు వేశారు. కాలువకు నీటిని జనవరి 15 నాటికి నిలిపి వేయడంతో ప్రధానంగా వరి పంట ఎండిపోతున్నదని రైతులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అధికారులు మాత్రం దీర్ఘకాలిక పంటలు వేసుకోరాదని ముందే హెచ్చరించామని చెప్పి చేతులు దులుపు కుంటున్నారు. గార్ల దిన్నె, పెద్దివడుగూరు, యాడికి, శింగనమల మండలాల్లోని కొన్ని గ్రామాల రైతులు 40 వేల ఎకరాలలో కొట్లాది రూపాయల విలువ చేసే పంటలను నష్టపోయారు.

విత్తనాలిచ్చాం : పైసా ఇవ్వం

సబ్సిడీ విత్తనాలిచ్చాం. పంటపోతే పైసా యివ్వం ఇదీ ప్రభుత్వ నిబంధనల సారం. పంట నష్టపరిహారం పంపిణీకి సంబంధించి 6.50 లక్షల హెక్టార్లలో వేరుశనగ పంట నష్టపోగా, నిబంధనల ప్రకారం నాల్గు లక్షల హెక్టార్లకు చెందిన రైతులు విత్తనాల సబ్సిడీ, సహకార బ్యాంకు రుణాలు పొందివున్నందున వారికి నష్ట పరిహార లభించదని, మిగిలిన 2.50 లక్షల హెక్టార్ల రైతులకు మే నెల వరకు ఎలాంటి పరిహారం అందే అవకాశం లేదని జిల్లాకు చెందిన ఒక ఉన్నతాధికారి అన్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఇటీవల పార్లమెంటు అంచనాల కమిటీ పర్యటించి కరువు తీవ్రత పై ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసింది. అయితే ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు వ్యవహారం మాత్రం పిల్లికి చెలగాటం - ఎలుకకు ప్రాణ సంకటం అన్న విధంగా వుంది. కరువు జిల్లాగా ప్రకటించిన తరువాత మూడు పర్యాయాలు పిల్లికి చెలగాటం - ఎలుకకు ప్రాణ సంకటం అన్న విధంగా వుంది. కరువు జిల్లాగా ప్రకటించిన తరువాత మూడు పర్యాయాలు పరిశీలించినా కేవలం హామీలు ఇస్తూ, ప్రతిపక్షాలపై దుమ్మెత్తిపోస్తూ కాలం వెళ్ళదీస్తున్నారు. పంట నష్టం పరిహారం క్రింద, త్రాగునీటి కోసం, జిల్లా రైతులను ఆదుకొనే నిమిత్తం రూ.200 కోట్లు వెంటనే విడుదల చేయాలని జిల్లా కరువు నివారణ పోరాట కమిటీ డిమాండ్ చేసింది.

నూతన సహస్రాబ్దికి స్వాగతం పలుకుతూ ప్రగతి పథంలో యాడికి గ్రామ పంచాయితీ

శ్రీ రజిత్ భార్గవ
కలెక్టర్

శ్రీ కె.సుధాకర్
డి.పి.ఓ. అనంతపురం

శ్రీ మురళీధర్
డి.యల్.పి.ఓ. అనంతపురం

వియం. శేఖరరావు
(పంచాయితీ విస్తరణ అధికారి)

తాండశ్రీనివాసులు
సర్పంచ్, గ్రామపంచాయితీ

ఆర్. నాగేశ్వరరావు
వైస్ సర్పంచ్

బాలసతీష్
1వ వార్డు

శ్రీమతి శారదమ్మ
2వ వార్డు

కాల్వ గోవిందరాజులు
3వ వార్డు

శ్రీమతి ఎస్.మహబూబ్
5వ వార్డు

నీలూరి లక్ష్మయ్య
6వ వార్డు

శ్రీమతివెంకటమ్మ
7వ వార్డు

ఆర్. జనార్ధన్
8వ వార్డు

ఎం.దేవేంద్రనాయుడు
9వ వార్డు

శ్రీమతి నాగమ్మ
10వ వార్డు

జానపాటి బాలయ్య
11వ వార్డు

బాలసుబ్రహ్మణ్యం
12వ వార్డు

జె.సుబ్బారాయుడు
13వ వార్డు

శ్రీమతిసంజమ్మ
14వ వార్డు

ఎం.చెన్నమ్మయ్య
15వ వార్డు

పి.రామకృష్ణ
16వ వార్డు

శ్రీమతి లక్ష్మమ్మ
17వ వార్డు

పి.ముద్దరంగయ్య
18వ వార్డు

ఆఫీసు సిబ్బంది : జి.పాలకొండయ్య (జూనియర్ అసిస్టెంట్) ఆర్.మురళీదాస్ (జూనియర్ అసిస్టెంట్) ఎమ్.లోకేశ్వరుడు (చిల్డ్ కలెక్టర్) ఎస్.ఇబ్రహీం (ఛాన్సెల్ ఇన్ స్పెక్టర్) ఎస్.షేక్వావరి (చిల్డ్ కలెక్టర్) ఎస్.షేక్వావరి (మేట్రి)

మీగ్ తోకలు కత్తిరించాలనుకున్నవారే,

తోకలు ముడుచుకుని పోయారు

మార్చి, 2000

సంపుటి : 28 సంచిక: 3

వెల రు.3.00

ఈ సంచికలో ...

సంపాదకీయం

ఐక్యపోరాటాల జాతీయ రాష్ట్ర సదస్సు పిలుపు

సింగరేణి సమ్మె

సమ్మెట

బడ్జెట్

ఆర్థిక క్షిప్త పరిస్థితులకు ఉద్యోగులు కారకులా?

చిట్టివలస జాట్ విజయం

రాజ్యాంగ సమీక్ష

హైదరాబాద్ లో సమైక్య పోరాటాలు

శ్రామిక మహిళ

ఉద్యమ వార్తలు

కథలు

సంపాదకవర్గం

ఎడిటర్ : వై.సిద్ధయ్య
మేనేజర్ : ఆర్.సుధాభాస్కర్
సంపాదక ప్రసాదరావు
పర్సనల్ సెక్రటరీ
ఎం.ఎ.గౌరవర్
ఎస్.వీరయ్య
పి.రోజా
కె.అరుణ

మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నోట ఈ మధ్య ఒకేమాట. ఎవరూ కొత్తగా కోర్కెలు కోరవద్దని, అవసరమైతే వున్న హక్కులనే స్వర్ణాంధ్ర కోసం త్యాగం చేయాలంటున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రతిష్ట తన కాలంలో ఖందాంతరాలకు వ్యాపిస్తున్నదని, తనపై నమ్మకం కొద్ది విదేశీ పెట్టుబడులు వరదలా రానున్నాయని అందుకే రాష్ట్రప్రతిష్ట కోసం సమ్మెలు, ఆందోళనలకు దిగొద్దని ఆయన హెచ్చరికలు చేస్తున్నారు.

ఉద్యోగులు, కార్మికుల పట్ల ఆయన అసహనం అణచుకోలేకుండా వున్నారు. సమ్మెలు చేస్తే తోకలు కత్తిరిస్తానని విర్రవీగుతున్నాడు. ముఖ్యంగా సింగరేణి సమ్మె నష్టాలను కార్మికుల నుండే వసూలు చేస్తానంటూ బెదిరించాడు.

భారత కార్మిక వర్గానికి, పాలక వర్గాల హుంకరింపులు అణచివేతలు, నల్లచట్టాలు క్రొత్తేమి కాదు. 1924లోనే బ్రిటిషు వలస పాలన క్రింద బొంబాయి, మద్రాసు, కలకత్తా వంటి నగరాలలో వేతనాల కోత, వుద్యోగాల కుదింపు వగైరా సమస్యలపై పట్టణాలు, రంగాల వారి సుదీర్ఘ సమ్మెలు నడిపారు. లక్షల సంఖ్యలో కార్మికులు పాల్గొన్నారు. ఆ పోరాటాల ఫలితమే 1926లో బ్రిడ్ యూనియన్ చట్టాన్ని సాధించుకున్నాం.

1974లో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ అదనపు వేతనాలు కంపల్సరీ డిపాజిట్ చట్ట(వేతన స్థంభన ఆర్డినెన్స్) తెచ్చింది. మొత్తం ఎమర్జెన్సీతో పాటు ఆమె తెచ్చిన ఆర్డినెన్స్ ను చెత్తబుట్టలోకి తోశారు.

కార్మికుల పాలిటి యమపాశం వంటి పారిశ్రామిక సంబంధాల బిల్లును 1978 నాటి జనతా ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ లో ప్రవేశపెట్టింది. ఈ బిల్లు 12 పరిశ్రమల్లో సమ్మెలను నిషేధించింది. అక్రమ సమ్మెలలో పాల్గొన్న వారికి 6 నెలల జైలు శిక్షగాని, రూ. 1000 జరిమాన గాని, లేక రెండు అమలు పర్వవచ్చు. సమ్మెను ప్రోత్సహించినవారికి ఏడాది జైలు శిక్షగాని, రూ. 2000 జరిమానా లేదా రెండు విధించబడుతాయి. పరమ నిరంకుశమైన ఈ బిల్లుకు వ్యతిరేకంగా 46 కార్మిక సంఘాలు ఏకమైనాయి. దేశవ్యాప్త ఉద్యమాల ద్వారా బిల్లును త్రిప్పికొట్టారు.

మన రాష్ట్రంలో 1992లో ఐ.యన్.టి.యు.సి. అధ్యక్షులు సంజీవరెడ్డి గారు, నాటిలేబర్ మంత్రి గారు పారిశ్రామిక వివాదాలచట్టంలో మార్పులు తెచ్చి మనకు ద్రోహం తలపెట్టారు. ఆ కుట్రలను కార్మికవర్గం సమైక్యంగా త్రిప్పికొట్టారు. ఇవి గత చరిత్రలోని మాత్రమే కొన్ని ఘటనలు మాత్రమే. ఇవన్నీ చంద్రబాబు గారికి తెలియదునుకోలేము.

సమాజ చరిత్ర అంతా వర్గ పోరాటాల చరిత్రనని కారల్ మార్క్స్ చెప్పారు. ప్రస్తుతం పాలక వర్గాలు వర్గ పోరాటాలు అణచివేతను తీవ్రతరం చేశాయి. కార్మికులకున్న ఒకే ఒక్క ఆయుధం సమ్మె. దాన్ని కాలరాయాలని కుట్రలు పన్నుతున్నారు. ఆ విధంగా భీకరమైన వర్గపోరాటంలో కార్మికులను నిరాయుధులుగా చేయాలన్నది వారి చిరకాల వాంఛ.

ఈ సంక్షోభ కాలంలో భారాలను కార్మికులపైకినెట్టాలని వారి ప్రయత్నం. అందుకు క్రియాశీల, చైతన్య పూర్వక కార్మికోద్యమం పెద్ద ఆటకం. కార్మిక సంఘాలంటే వారికి అక్రోశం. అందుకే కక్షసాధింపు చర్యలు.

వేరొక వైపున వుద్యోగులు, కార్మికులు, ఒక విషయాన్ని క్రమంగా గమనిస్తున్నారు. కార్మికవర్గం అంతా ఏకం కాకుండా ప్రభుత్వ విధానాలను వెనక్కి కొట్టాలేమని గమనిస్తున్నారు. ఐక్యతే మన ఆయుధంగా గుర్తిస్తున్నారు. ఐక్యత కోసం కార్మిక వర్గం తహ తహ లాడే క్రమం పెరుగుతున్నది.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సంస్కరణల వేగం పెంచాయి. అందుకు కఠిన నిర్ణయాలు తప్పవని ఐహిరంగంగా చెబుతున్నారు. అంటే రానున్న కాలంలో పోరాటాలు భీకరంగా వుండబోతున్నాయి. కార్మికవర్గంలో ఐక్యత పెంచి, కార్మికవర్గ శక్తుల్ని ఏకం చేయడం ద్వారా రానున్న పోరాటాలలో తప్పక జయించి తీరుతాం. మన తోకలు కత్తిరించాలనుకున్నా వారే తోకలు ముడుచుకుని పోయేలా చేయగలం.

ఈ క్రమంలో రాష్ట్రంలో ఉద్యోగులు, కార్మికుల ప్రజాసంఘాల ఐక్య పోరాట వేదిక ఏర్పడటం, ఆహ్వానించదగిన పరిణామం. ఈ వేదిక పిలుపులను జయప్రదం చేసేందుకు కృషి చేద్దాం!

నూతన ఆర్థిక, పారిశ్రామిక విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు ఉద్యతం చేయండి

(ఏడు కేంద్ర కార్మిక సంఘాలు, అనేక కార్మిక ఉద్యోగ సమాఖ్యలు, సంఘాలు, రైతు, వ్యవసాయ కార్మిక, యువజన, విద్యార్థి, మహిళా సంఘాలతో ఏర్పాటైన ప్రజాసంఘాల జాతీయ వేదిక సదస్సు న్యూఢిల్లీలో జనవరి 20న జరిగింది. మార్చి 9న పార్లమెంటు ముందు ప్రదర్శనతో సహా అనేక ఆందోళన కార్యక్రమాలకు ఆ సదస్సు పిలుపు ఇచ్చింది. సదస్సు ఆమోదించి ప్రకటనలోని కొన్ని భాగాలను ఈ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాము)

బి.జె.పి. నాయకత్వంలోని ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చినది లగాయతు దేశ పరిస్థితులు శీఘ్రంగా దిగజారుతున్నాయి.

దేశ వ్యాపితంగా ప్రజలు 1998 డిసెంబర్ 11న సాధారణ సమ్మెతో ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాల పట్ల తీవ్ర నిరసన వ్యక్తం చేసినప్పటికీ అవే దుర్మార్గ విధానాలను ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నది.

ఒక ప్రక్కన ద్రవ్యోల్బణం రేటు తగ్గుతున్నదని చెప్పున్నప్పటికీ, వినిమయ వస్తువుల ధరలలో ఆ తగ్గుదల ఏ మాత్రం ప్రతిబింబించటం లేదు. స్థూల జాతీయోత్పత్తి 6.5 శాతం పెరుగుదల వుందని అంచనాలు వేస్తున్నప్పటికీ, దారిద్ర్యరేఖకు దిగువున్న జనాభా 1997లో 38 శాతంతో పోలిస్తే 1998లో 43 శాతానికి పెరిగింది. ఏ మాత్రం అభివృద్ధి వున్నా, అది ఉపాధి కల్పించలేని అభివృద్ధి మాత్రమే. పైగా మూసివేతల వల్ల స్వచ్ఛంద పదవి విరమణ పథకాల వల్ల పెద్ద ఎత్తున ఉద్యోగాలు కోల్పోతున్నారు.

సరళీకృత విధానాల వల్ల, సుంకాల తగ్గింపు వల్ల బొగ్గు దిగుమతులు పెరిగాయి. మన కంపెనీల బొగ్గు అమ్ముడవక నిల్వ వుంటున్నది. విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి వినిమయ వస్తువుల రంగానికో, లేక దేశీయ కంపెనీలను స్వాధీనం చేసుకోవటానికో వస్తున్నది. విమానాశ్రయాలను ప్రైవేటీకరించారు. అదే బాటలో ఓడరేవుల ప్రైవేటీకరణ జరపచూస్తున్నారు. విద్యుత్, టెలికాం లాంటి కీలకరంగాల ప్రైవేటీకరణ బారినపడుతున్నాయి. ఈ విధంగా మౌలిక సదుపాయాల రంగాలను బడా పెట్టుబడిదారులు చేతుల్లో వుంచుతున్నారు.

ఇండియాతో సహా, అన్ని అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ప్రపంచీకరణ, విధానాల వల్ల నిరుద్యోగమూ, దారిద్ర్యమూ పెరుగుతున్నాయి. ఐ.ఎం.ఎఫ్, ప్రపంచ బ్యాంకులు చెప్పే సూత్రాలు బహుళజాతి కంపెనీల ప్రయోజనం కోసమే. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల మెప్పుకోసం ప్రభుత్వం

ఎటువంటి సాంకేతిక నైపుణ్యత అవసరంలేని భీమా రంగాన్ని ప్రైవేటు రంగానికి, విదేశీ పెట్టుబడిదారుల కోసం తెరిచి వుంచింది. బ్యాంకులలో ప్రభుత్వ వాటాను 50 శాతం కంటే తక్కువకు కుదించటానికి ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఈ బ్యాంకులలో పేరుకుపోయిన 50 వేల కోట్ల పారుబాకీలకు బడాపారిశ్రామిక వేత్తలు కారణం. కాగా, వారే

పెరిగాయి.

యువకులకు పెరుగుతున్న నిరుద్యోగం అంతులేని సమస్యగా మారింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రెండూ నియామకాలపై నిషేధం విధించాయి. ఇప్పటికే ఖాళీగా వున్న పోస్టులను రద్దు చేయటమేగాక, అన్ని ప్రభుత్వ శాఖలలో ఉద్యోగాల సంఖ్యలో 10 శాతం కోతను ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వం

ఇప్పుడు నష్టాలు వస్తున్న బ్యాంకులను మూసి వేయాలని, లాభాలు వస్తున్నబ్యాంకులలో పెట్టుబడి ఉపసంహరణ జరగాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

బడా పరిశ్రమలు, బహుళజాతి కంపెనీలు, చిన్న, లఘు పరిశ్రమలలోకి ప్రవేశించటానికి అనుమతిస్తున్నారు. భారాలన్నీ కార్మిక వర్గం నెత్తినరుద్ది పరిశ్రమల్లో తాము నిలబడాలని, లాభాలు పెంచుకోవాలని పెద్ద పరిశ్రమలు ఆశిస్తున్నాయి. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలకు అనుగుణంగా వుండేట్లు కార్మిక చట్టాలు ఎలా మార్చాలో సూచించమని 2వ జాతీయ లేబరు కమిషన్ను ప్రభుత్వం నియమించింది.

మొదటి సారిగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (డబ్ల్యు.టి.ఓ) చేసిన నిర్ణయాలను సమీక్షించాలని కోరుతున్నవి. వాణిజ్యానికి, కార్మిక ప్రమాణాలను, ఫర్యావరణాన్ని 'లింక్' పెట్టటాన్ని వ్యతిరేకించాయి.

బహుళజాతి కంపెనీల నియంత్రణతో టెర్మినేటర్ విత్తనాల వల్ల, ఎరువుల దిగుమతుల వల్ల, క్రిమి సంహారక మందుల వల్ల రైతాంగం ఇప్పటికే కష్టాలు పడుతున్నారు. రైతులు అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నారు. కానీ గ్రామీణ ధనికులకు ఇప్పటికీ వస్తులేదు.

విద్య వ్యాపారమై పోయింది. విద్యలోకి మతతత్వం జొప్పించబడుతున్నది. చరిత్రను, పాఠ్య పుస్తకాలను తిరగరాస్తున్నారు.

మహిళలపై లైంగిక వేధింపులు పెరిగాయి. దళితులు, గిరిజనలుపై దాడులు

విధించింది.

ఈ పరిస్థితి మొత్తాన్ని మతతత్వ ఫాసిస్టు శక్తులు, తమకనుకూలంగా మార్చుకుని బాడా పరిశ్రమల, బహుళ జాతి కంపెనీల ప్రయోజనాలను కాపాడటానికి కార్మిక వర్గాన్ని చీల్చటానికి ఉపయోగపెట్టుకుంటున్నాయి.

రాజ్యాంగంయొక్క లౌకిక భావనను నీరుగార్చటానికి, అధ్యక్ష పాలన ఏర్పర్చటానికి, లోక్సభ 5 ఏళ్ళ కాలపరిమితిని ఖాయం చేయటానికి రాజ్యాంగ సమీక్ష కోసం ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలను ఈ ప్రజాసంఘాల సదస్సు ఖండిస్తుంది.

అమెరికా సామ్రాజ్యవాదులతో రాజీపడి, ప్రపంచ ఆర్థికరంగంలో అమెరికాకు జూనియర్ భాగస్వామిగా వుండటానికి బి.జె.పి. ప్రభుత్వం చూపుతున్న అసక్తికి ప్రజాసంఘాల జాతీయ వేదిక ఖండిస్తున్నది.

వివిధ రంగాలలో వున్న ప్రజలు ఈ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నారు. ఓడ రేవు కార్మికులు, బొగ్గు గని కార్మికులు, ప్రభుత్వ రంగ కార్మికులు, అధికారులు, విద్యార్థులు, యువజనులు, మహిళలు తమ తమ డిమాండ్లపై ఆందోళన సాగిస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితుల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న దేశ వ్యతిరేక, ప్రజావ్యతిరేక తిరోగమన విధానాలకు వ్యతిరేకంగా దేశ వ్యాపిత ఆందోళనను, వివిధ తరగతుల ప్రజలు చేస్తున్న పోరాటాలను ఉద్యతం చేయాలని జాతీయ వేదిక

ఐక్యంగా పోరాడిన
సింగరేణి కార్మికులకు
అభినందనలు

బహిర్గతమైన గుర్తింపు యూనియన్ గాయర్త్వం అవకాశవాద వైఖరి

13 రోజుల పాటు నిరవధిక

సమ్మేచేసిన సింగరేణి కార్మికులకు సింగరేణి కాలరీస్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు.) అభినందనలు తెలుపుతున్నది. సమ్మేద్యారా సాధించిన విజయాలన్ని అనే ప్రశ్నకన్నా, గుర్తింపుపొందిన యూనియన్ ఐక్యపోరాటానికి సిద్ధపడియుంటే మంచి విజయాలు సాధించగలియుండేవారం. ఏ యూనియన్ ను సంప్రదించ కూండా, ఎవరితోను కలసి పనిచేయకుండా, ఒంటెత్తుగా వ్యవహరించి కార్మికులకు తీవ్రంగా వేధిస్తున్న అనేక సమస్యలు పరిష్కారం కాకుండానే సమ్మేవిరమించటం వల్ల కార్మికులకు అన్యాయం జరిగింది.

సమ్మేకాలపు వేతనాల కార్మికులే భరించాలని ముఖ్యమంత్రి బెదిరించటం, ఇంధనశాఖ మంత్రి కార్మికులను ప్రకృద్దారులు పట్టించే ప్రకటనలు చేయటం, పోలీసులను ప్రయోగించి సమ్మే విఫలం చేసేందుకు ప్రయత్నించటం జరిగింది. అయినా కార్మికులు పట్టుదలతో నిలబడటం, సి.ఐ.టి.యు. తదితర యూనియన్లు కార్మికుల పక్షాన నిలబడి సమ్మేలో పట్టుదలతో పాల్గొనటం, వివిధ రంగాల నుండి సంఘభావం రావటంతో కొన్ని సమస్యలు పరిష్కారమైనాయి.

గుర్తింపు యూనియన్ నాయకత్వం

లోంగుబాటు వైఖరి

ఒకవైపు ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంకు తో చేసుకున్న ఒప్పందాలమేరకు సింగరేణి కార్మికుల ఉద్యోగభద్రతకే ఎసరు పెట్టింది. యాజమాన్యం ఏకపక్ష నర్కులర్ల ద్వారా నిరంకుశంగా

వ్యవహరించింది. కార్మికుల సంఖ్య కుదించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది. పనిభారం పెంచుతున్నది. కార్మికుల పట్ల ముఖ్యమంత్రి స్థాయి లో శత్రుపూరిక వైఖరి తీసుకున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితులలో అన్ని యూనియన్ నాయకత్వం మీద ఉండింది. కానీ గుర్తింపు యూనియన్ నాయకత్వం అన్ని యూనియన్ల సహకారం కోరకపోగా, తమంతటతాము సి.ఐ.టి.యు. ఇతర అనేక యూనియన్లు సహకారం అందించినా, కార్మికులు సమ్మే కొనసాగించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ అనేక సమస్యలు పరిష్కారం కాకుండానే హడావుడిగా సమ్మేవిరమించారు. మళ్ళీ

**సింగరేణి కాలరీస్
ఎంప్లాయిస్ యూనియన్
(సి.ఐ.టి.యు) కరపత్రం**

సమ్మేచేస్తే నష్టాలు మీరే భరించాలని ముఖ్యమంత్రి హెచ్చరిస్తున్నా నోరుమెదపకుండా తలవంచుకుని రావటం విచారకరం.

సమ్మే జరుగుతున్నప్పుడే సమ్మేను ఉధృతం చేయడానికి అన్ని యూనియన్లతో కార్పొరేట్ స్థాయి నుండి పిట్ స్థాయి వరకు సమ్మే కమిటీలు వేయాలని సింగరేణి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు.), గుర్తింపు యూనియన్ అయిన ఎ.ఐ.టి.యు.సి నాయకత్వనికి లేఖరాసింది. అయినా నాయకత్వం మా సూచనకు కనీసం స్పందించలేదు. పైగా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా బొగ్గు కార్మికులు పోరాటానికి సంఘభావం ఊపందుకుంటున్న సమయంలో సమ్మే విరమించింది. అనలు వెబదటి నుండే ఎ.ఐ.టి.యు.సి. నాయకత్వం తన ఉనికిని నిలబెట్టుకునేందుకే ప్రయత్నించింది. విధిలేక సమ్మే

నోటీసు ఇవ్వాలి వస్తున్నదని సమ్మేనోటీసులోనే పేర్కొంది. యాజమాన్యాన్ని విమర్శించవలసిన సమ్మే నోటీసు లోనే ఇతర యూనియన్లను విమర్శించింది. ఈ లాలూచీ కుస్తీ అర్థమేమిటో ?

సాధించుకున్న హక్కులు కూడా తాకట్టు పెట్టింది.

అండర్గ్రౌండ్ మైన్స్ లో అన్ ఫిట్ అవటం సహజం. కానీ ఇప్పటికే అన్ ఫిట్ అయిన వారి విషయం మాత్రం ఒప్పందంలో చేర్చి, భవిష్యత్ లో అన్ ఫిట్ అయ్యేవారిని గాలికి వదిలేసింది. గతంలో అన్ని యూనియన్స్ పోట్లాడి కేడర్ స్కీంలు ఎప్పుడు ఫైనలైజ్ అయినా 1-9-97 నుండి అమలు చేసేవిధంగా యాజమాన్యాన్ని ఒప్పించాయి. ఇప్పుడు గుర్తింపు యూనియన్ వివిధ కేడర్లకు 1-3-2000, 1-4-2000 నుండి వర్తించేవిధంగా ఒప్పుకున్నది. గతంలో సాధించిన హక్కుకూడా తాకట్టు పెట్టింది. పెండింగ్ కేడర్ స్కీంలో జె.బి.సి.సి.ఐ. లోలాగా వెకెన్సీ ప్రాతీపదికన అమలు చేస్తారట. అంటే టైంబౌండు ప్రమోషన్లు ఉండవు. ఎందుకంటే యాజమాన్యం ఇప్పుడే కార్మికులు అదనంగా ఉన్నారని, వి.ఆర్.యన్.తో పోవాలంటున్నది. ఇక వెకెన్సీలున్నాయని ఎందుకంటుంది? ఇలా అనేక సమస్యలు అస్పష్టంగా ఉన్నాయి. సర్కులర్ల మీద సర్కులర్లు ఏకపక్షంగా జారీచేస్తూ యాజమాన్యం కార్మికులను వేధిస్తుంటే దీని గురించి ఏమీ తేల్చలేదు.

పొంచి ఉన్న ప్రమాదం

సింగరేణి కార్మికులకు ప్రమాదం పొంచి యున్నది. ఇదే చివరి సమ్మేకాలని, భవిష్యత్తులో సమ్మేచేస్తే నష్టం కార్మికుల నుండే వసూలు చేస్తామని ఈ ఒప్పందం చేసిన నాయకులకు చెప్పటమేకాకుండా ముఖ్యమంత్రి బహిరంగంగానే ప్రకటించారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రపంచ బ్యాంకుతో కుదుర్చుకున్న రహస్య ఒప్పందంలో 2వ దశనం నర్కులలో సింగరేణి గనులను ప్రైవేటీకరించాలని స్పష్టంగా ఉన్నది. కార్మికుల సంఖ్య తగ్గించేందుకు ప్రయత్నాలు కూడా ప్రారంభమైనాయి కదా! అందువల్ల సింగరేణి కార్మికుల బ్రతుకులు బజారునపడినా పోరాటం చేయవద్దట! రానున్న కాలంలో సింగరేణి గనులను, ఉద్యోగాలను, హక్కులను కాపాడుకునేందుకు ఐక్య ఉద్యమాలు అవసరం. అన్ని యూనియన్లు ఐక్యంగా పోరాడటం అవసరం ఇందుకోసం సింగరేణి కార్మికులంతా పట్టుదలతో సిద్ధంగా ఉండాలని కోరుతున్నాం.

జాతీయ ప్రజాసంఘాల ఐక్యవేదిక

నిర్ణయించింది.

అందుచేత, ఈ సదస్సు ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలకు నిరసనగా దేశవ్యాపిత ప్రచారాన్ని, పోరాటాన్ని నడపాలని అన్ని ప్రజాసంఘాలకు పిలుపునిస్తున్నది.

జనవరి 20, 2000 న్యూఢిల్లీలో జరిగిన ప్రజా సంఘాల జాతీయ వేదిక ట్యూ సదస్సుకు దేశం నలుమూలల నుండి కార్మికులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు, రైతులకు, యువజన, విద్యార్థి మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ప్రతినిధులు 5వేల మందికి పైగా ప్రతినిధులు హాజరైనారు. ఇ. బాలఛందన్ (సి.ఐ.టి. జె. చిత్తరంజన్ (ఎ.ఐ.టి.యు.సి), ఎ.డి.నాగ్ పాల్ (హెచ్.ఎం.ఎస్), క్రిష్ణదాస్ (డి.వై.ఎఫ్.ఐ), లాన్ నంబూద్రి (ఎ.ఐ.టి.ఐ.యు. క్లాస్ 3) మరో 9 మందితోకూడిన ప్రెసిడియం సదస్సును నడిపింది. ఈ సదస్సు ఆమోదించిన ఆందోళన కార్యక్రమాలలో మార్చి 9న పార్లమెంటు ఎదుట పదిలక్షల మందితో ప్రదర్శన నిర్వహించాలనేది ప్రధానమైనది. దేశవ్యాపిత సమ్మేకు మార్చి 9న జరిగేర్యాలలో తేదీలు నిర్ణయిస్తామని సదస్సు ప్రకటించింది.

కార్మికలోకం, మార్చి 2000

“ఉద్యోగ సంఘాల ఐక్యత విచ్చిన్నానికి సి.ఎం. కుట్ర సి.ఐ.టి.యు”

ప్రపంచ బ్యాంకు వరతులు ఉద్యోగులపై ప్రభావం అనే అంశంపై నిజామాబాద్ ప్రగతి భవన్ లో ఏర్పాటు చేసిన సదస్సుతో సి.ఐ.టి.యు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వీరయ్య మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో పని చేస్తున్న ఉద్యోగుల సంఖ్యను కుదిస్తూ, కొత్త ఉద్యోగాలను భర్తీ చేయకుండా, ఉద్యోగ సంఘాల ఐక్యతను విచ్చిన్నం చేయాడానికి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు కుట్ర పన్నుచున్నారని వీరయ్య విమర్శించారు. ఉద్యోగులు భయపడకుండా ఐక్య ఉద్యమాలను తీవ్రతరం చేయాలని ఆయన కోరినారు.

ఎ.పి వ్యాన్, ట్వీన్స్ ల పేరుతో రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగులందరినీ తొలగించడానికి సి.ఎం ఎత్తులు వేస్తున్నారని యిలాంటి విధానాలను తిప్పికొట్టాలని ఆయన కోరారు.

ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పే మాటలు తప్ప వేరే మాటలు వినే పరిస్థితిలో సి.ఎం. లేరని ఇప్పటికే ఆర్.టి.సి., విద్యుత్ రంగాలను ప్రైవేటీ కరణకు

హైటెక్ సిటీలు కడుతున్నారని యిలాంటి వన్నీ బహుశజాతి సంస్థలకు, కోటేశ్వరులకే ఉపయోగమని ఆయన చెప్పారు. ఈ సదస్సుకు

పూనుకున్నారని ఆయన విమర్శించారు.

ఇన్ ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, టూరిజం అభివృద్ధి చెందిన సామాన్య ప్రజల అభివృద్ధి జరుగదని ఆయన విమర్శించారు. ప్రపంచ బ్యాంకు ఒప్పందం మేరకు ఓవర్ బ్రిడ్జిలు,

రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉద్యోగాల కార్మిక సంఘ నాయకులు కె.రామ్మోహన్ రావు అధ్యక్షత వహించగా ఎ.పి.టి.యస్ నాయకులు శంకర్, 4వ తరగతి ఉద్యోగ సంఘ అధ్యక్షులు మహేందర్ సింగ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అనియత విద్యాబోధకుల - సూపర్ వైజర్ వెతలు

- గత సంవత్సరం నుండి బ్రిడ్జి కోర్సు పేరు మీద కేంద్రాలను పగటిపూట ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విధిగానడపమని ఆదేశాలిచ్చారు.
- సాధ్యమైనంత మేరకు నడుపుతున్నారు. దీనికి ప్రతినెలా 500/- రూ॥ చెల్లిస్తామని ఆర్డరుఇచ్చారు కాని యధావిధిగా 300 నుండి 350 /- మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు.
- ప్రతి నెల నెలా గౌరవవేతనము అందిస్తామని ప్రస్తుతం సంవత్సరానికి ఒక్కసారే అందిస్తున్నారు. బడ్జెట్ రిలీజైనా జిల్లా అధికారులు తొక్కి పట్టి ప్రాజెక్టులకు పంపడం లేదు.
- మార్చి నెలలో బడ్జెటు కాపీలు డి.టి.ఓ. నుండి రావడంలేదని హడావుడి పెట్టి వేధిస్తున్నారు.
- టి.టి.సి.లో అవకాశాలు కల్పిస్తామని అన్ని వివరాలు తప్పించుకుని దాని ఊసే ఎత్తడంలేదు.
- సూపర్ వైజర్లు అదే పాత భృతి 500 /- తో కాలాన్ని నెట్టుకు వస్తున్నారు. అట్టివి నెలవారీ 12 కేంద్రాలను సందర్శించుటకు ఏమూలకూ పరిపోవు.
- ఇచ్చే భోదనా మెటీరియల్ అత్యంత నాసిరకమైనది. పనికి రానివి మాత్రమే !

మొన్న నిన్న నేడు

మొన్న హర్షద్ మెహతా
నిన్న కోలా మోహన్
నేడు గ్లోబల్ రమేష్
రేపు ఎవడో ! బోపీదాస్
అంతా హైటెక్ సర్దుకే !!
బహుపరాక్ బహుపరాక్

- పర్వ

మార్చినెలలో సి.ఐ.టి.యు. కర్తవ్యాలు

1. కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాలను సరిస్తున్న ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలకు వ్యతిరేకంగా, మార్చి 15లోగా “ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యోగ, కార్మిక, ప్రజాసంఘాల ఐక్యపోరాట వేదిక” అధ్వర్యంలో జిల్లా స్థాయి సదస్సులు - మార్చి 16 నుండి 22 మధ్య అన్ని మండల కేంద్రాలలో, పారిశ్రామిక, కార్మిక కేంద్రాలలో సదస్సులు నిర్వహించాలి.
2. క్లింటన్ పర్యటన సందర్భంగా నిరసన తెలపాలి.
3. మార్చి 2వ తేదీన సత్యం కమిటీ సిఫారసులకు వ్యతిరేకంగా జిల్లా కేంద్రాలలో టెక్స్ టైల్ రంగంలోని కార్మికుల వృత్తి దారుల సమైక్య సదస్సులు, ప్రదర్శనలు.
4. మార్చి 12వ తేదీన ఐ.సి.డి.ఎస్. లో కాంట్రాక్టు పద్ధతి నియామకాలకు వ్యతిరేకంగా హైదరాబాద్ లో రాష్ట్ర సదస్సు.
5. శాసన సభా సమావేశాల సమయంలో అంగన్ వాడీ కార్యకర్తల ఆయాల ఒక రోజు సమ్మె, చలో హైదరాబాద్, కోటి సంతకాల సేకరణ.
6. విద్యావాలంటీర్ల సదస్సుల మీద విద్యావాలంటీర్స్ అసోసియేషన్ నిర్వహించే జిల్లా సదస్సులకు పూర్తి పాఠశాల అందించాలి. అరకోటి సంతకాల సేకరణ.
7. మార్చి 9వ తేదీన ఎన్.పి.ఎమ్.ఓ. అధ్వర్యంలో చలో పార్లమెంటు.
8. ప్రైవేట్ ట్రాన్స్ పోర్టు రంగం కార్మికుల జిల్లా సదస్సులు.
9. మార్చి 19న కోదాడ (నల్గొండ జిల్లా)లో గ్రామ పంచాయితీ వర్క్ యూనియన్ రాష్ట్రమహాసభ.

జూట్ పరిశ్రమ సంక్షోభం బూటకం

జూట్ పరిశ్రమ సంక్షోభంలో ఉందని యాజమాన్యాలు చెప్పుతుండడం ఒక భూటకమని బెంగాల్ చత్యల్ మజ్దూర్ యూనియన్ కార్యదర్శి శ్రీ నియామ్ సామంత్ అన్నారు. చిట్టివలస బంతాట మైదానంలో సి.జె.ఎం. ఎం డబ్ల్యు అండ్ వర్క్స్ యూనియన్ (సి.జె.టి.యు) ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సభలో ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. పశ్చిమ బెంగాల్ జూట్ కార్మికులు నెలకు నాలుగు వేల రూపాయల వేతనం పొందగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మూడువేల నూటయ్యై ఇస్తున్నారని అన్నారు. 1992 వరకు బెంగాల్ ఒప్పందంతో ముడిపడి వున్నా ఆంధ్రరాష్ట్ర జూట్ కార్మికులు, అనంతరం లింక్ తెగిపోవడంతో రాష్ట్రం తీవ్రంగా నష్టపోయిందన్నారు. ప్రస్తుతం జూట్ పరిస్థితి మెరుగ్గా వుందని, ఎగుమతులు విశేషంగా పెరిగాయన్నారు. జూట్ యాజమాన్యం పరిశ్రమలు సంక్షోభంలో వున్నాయని చెప్తుందాన్ని ఆయన ఖండించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సి.జె.టి.యు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ సి.హెచ్. నర్సింగరావు, యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. రమేష్ శ్రీ సి.హెచ్ రెడ్డి, శ్రీ ఇ. రాములు, శ్రీ ఎం.బి. రాధాకృష్ణ తదితరులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

రోడ్డునపడ్డ రాజరాజేశ్వరీ పేపర్ మిల్లు కార్మికులు

కృష్ణా జిల్లా బాపులపాడు శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ పేపర్ మిల్లు కార్మికులకు గత మూడు నెలలుగా జీతాలులేక ఆందోళన చెందుతున్నారు. యాజమాన్యం వర్గాల మధ్య వచ్చిన విభేదాల కారణంగా గత సంవత్సరం నవంబర్ నుంచి యజమాని గైర్జాబై కార్మికుల్ని గాలికి వదిలేసింది. దాదాపు 165 మంది గత మూడు నెలలుగా జీతాల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. లేబర్ అధికారులు నిర్లక్ష్యంతోడై ఇంతవరకు ఎటువంటి సమాధానం కూడా కార్మికులకు చెప్పే నాధుడు కరువైయాడు. తమ సమస్యల్ని పరిష్కరించాలని డిమాండ్ జంక్షన్లో రెండుసార్లు రాస్తారోకో, ధర్నా నిర్వహించారు. జన్మభూమి సందర్భంగా జరిగిన గ్రామసభల్లో కార్మికులు అధికారులను నిలదీశారు. అయినా ఫలితం దక్కలేదు. పస్తులతో కార్మికులు ఫ్యాక్టరీ గేట్ల వద్ద పడిగాపులు కాస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం చేసుకొని కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించాలని కార్మికులు కోరుతున్నారు.

'సమ్మె'ట

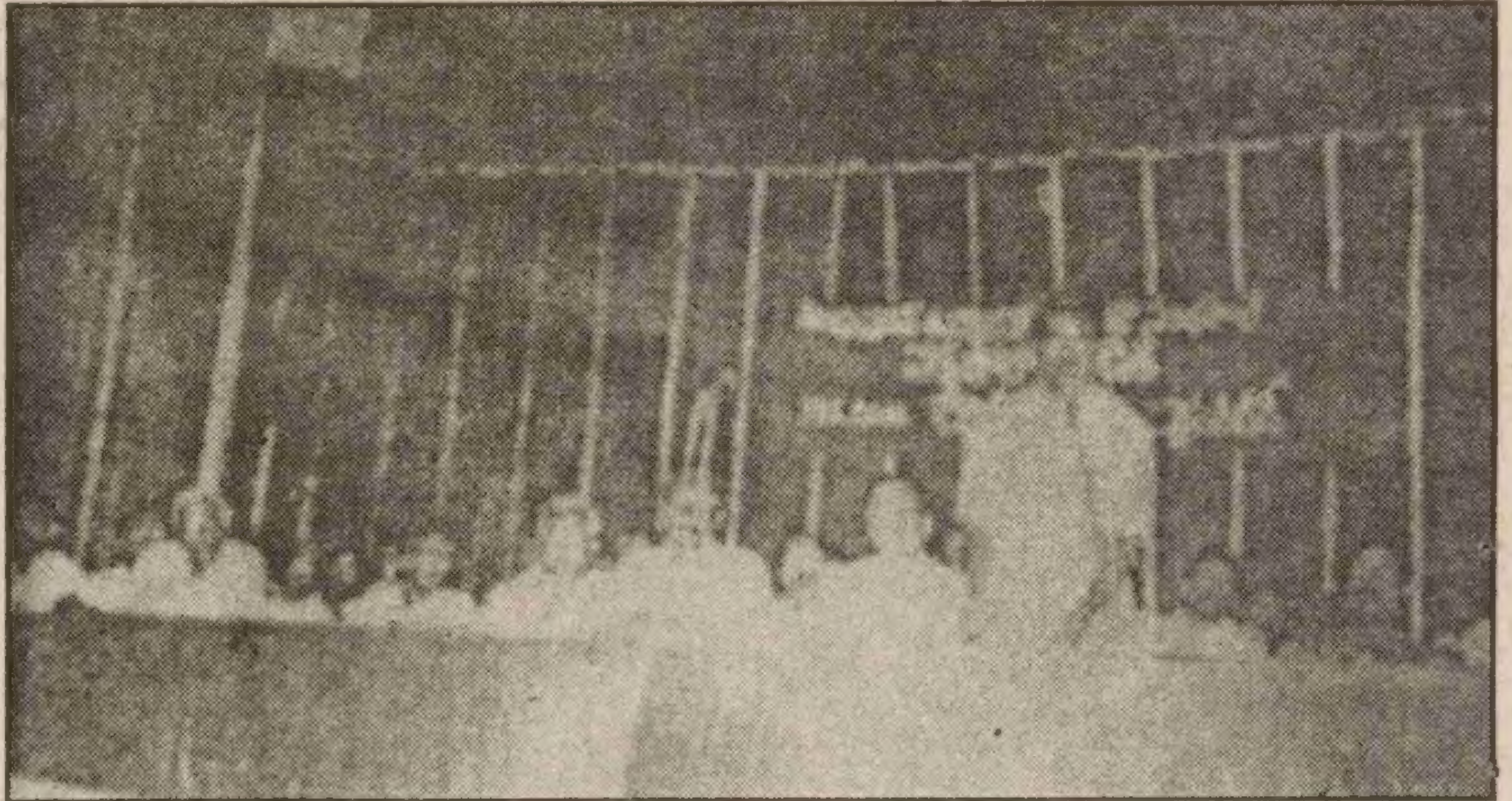
ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశాల్లో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు హరించి వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. దీనికి వ్యతిరేకంగానే రాజస్థాన్, జమ్మూ - కాశ్మీర్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు సమ్మె చేశారు.

సందబ్బో సదేమియా అన్నట్లు దొరికిన అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని కొన్ని దుర్మార్గ ప్రతిపాదనలతో ముందుకొచ్చాయి కొన్ని పత్రికలు. పోర్టులు, విద్యుత్, వైద్యం తదితర రంగాల్లో (ఇంకా ఎన్ని చేరుస్తారో ఈ లిస్టులో) సమ్మె చేసే అవకాశం అసలు ఉండనేకూడదట! 'ఉద్యోగ స్వభావం', ఉద్యోగి నేర్పు, ఉత్పాదకాలతో ముడిపడి వేతనాలుండాల'ట!

అంటే నేటి వరకు మన దేశంలో వేతన

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉద్యోగి, కార్మిక్, ప్రజా సంఘాల ఐక్య పోరాట వేదిక

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆర్థిక విధానాల భారాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను సమీకరించి పోరాడేందుకు ఆం.ప్ర. ఉద్యోగ, కార్మిక్, ప్రజా సంఘాల ఐక్య పోరాట వేదిక ఏర్పడింది. మొత్తం 44 సంస్థలు ఐక్య పోరాట వేదికలో భాగస్వాములయ్యాయి. అందులో 11 ట్రేడ్ యూనియన్లు వున్నాయి. అవి, 1. ఎ.ఐ.టి.యు.సి, 2. ఐ.యన్.టి.యు.సి., 3. సి.ఐ.టి.యు., 4. బి.యం.యస్. 5.

హెచ్.యం.యస్. 6. ఐ.యఫ్.టి.యు. 7. యు.టి.యు.సి.(లెనిన్-సారాజన) 8. ఎ.ఐ.యఫ్.టి.యు. 9. ఐ.యఫ్.టి.యు.(షేక్లాల) 10. ఎ.ఐ.సి.టి.యు. 11. ఎ.ఐ.యఫ్.టి.యు.(బి. ప్రదీప్) రైతు, వ్యవసాయ కూలి సంఘాలు : 8, సాంస్కృతిక సంస్థలు 3, మహిళా సంఘాలు 4, విద్యార్థి సంఘాలు 6, యువజన సంఘాలు 3, ఉద్యోగ సంఘాలు 9,

ఈ సదస్సులో జిల్లా స్థాయి ఐక్య పోరాట వేదికలను ఏర్పాటు ఈ ఐక్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో 13.2.2000న హైదరాబాద్లో రాష్ట్ర సదస్సు జరిగింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలు మన సమాజంలోని వివిధ తరగతులు ప్రజలపై భారాలు వేస్తున్నాయి. సదస్సు ఈ సమస్యలపై రూపొందించిన తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. తీర్మానంలోని పలు డిమాండ్స్ సాధనకు క్రింది కార్యాచరణను రూపొందించింది.

1. 15.3.2000లు లోగా అన్ని జిల్లాల సదస్సులు జరపాలి.
2. మార్చి 2 లోగా పారిశ్రామిక కేంద్రాల, మండల స్థాయి సదస్సులు పూర్తి చేయాలి.
3. అన్ని రాష్ట్ర సదస్సు రూపొందించిన డిమాండ్స్ తో పాటు ఆయా జిల్లాలోని స్థానిక సమస్యలపై కూడా డిమాండ్స్ రూపొందించాలి.

నిర్ణయానికి ఉపయోగిస్తున్న కొలబద్దలని మార్చి క్లింటన్ ప్రభువు దగ్గర నుండి తెచ్చిన కొత్త కొలబద్దలు వాడతారన్న మాట!

సమిష్టి బేరసారాల శక్తిని దెబ్బతీసి వ్యక్తిగత కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో వేతనాలు నిర్ణయించబడాలని మన పెట్టుబడిదారుల కోరిక.

కార్మిక వర్గం నేడు మరో చారిత్రాత్మక కర్తవ్యాన్ని కూడా నెరవేర్చవల్సియున్నది.

తమ జీతభత్యాలే గాక మొత్తం దేశ ప్రయోజనాల రక్షణకు కూడా కార్మిక వర్గం నిలవాల్సి ఉంది. అటువంటి ప్రయత్నమే యు.పి.యస్.ఇ.బి. ఉద్యోగుల 11 రోజులు సమ్మె. విద్యుత్ బోర్డుల విభజనతో ఆయా రాష్ట్రప్రజలపై విపరీతమైన టారిఫ్ల భారం పడుతుంది. రాష్ట్రాల్లో ప్రాంతీయ అసమానతలు పెరుగుతాయి. దేశం

నుండి కోట్ల రూపాయల డబ్బు విదేశాలకు తరలిపోతుంది. (ఒక్క ఎన్రాన్ ప్రాజెక్టు వల్ల 25 సంవత్సరాల్లో మనదేశం నుండి ఒక లక్ష కోట్ల రూపాయలు అమెరికాకి తరలించబడ్డాయి) అంటే మన సంపద కొల్లగొట్టబడుతుంది. విద్యుత్రేట్లు పెరగటం వల్ల మనదేశం ఉత్పత్తుల ధరలు పెరిగి పోటీ తట్టుకోలేక ఆర్థిక వ్యవస్థ చతికిల పడుతుంది. అప్పుడు ఇతర దేశాల సరుకులు మనదేశంలో వెల్లువెత్తి ఉన్న పరిశ్రమలు కూడా మూతబడ్డాయి. పరిశ్రమల స్థాపనకు అవసరమని ఈ విద్యుత్ విధానం ప్రారంభించారు. చివరికి ఉన్న పరిశ్రమల మూసివేతకు ఇది దారితీస్తుంది. సంస్కరణల పేరుతో సాగుతున్న ఈ విధానాన్ని ఎదిరించటం ప్రతిదేశ భక్తుని కర్తవ్యం. ఈ అంశాన్ని కార్మికవర్గం సదా గమనంలో ఉంచుకోవాలి.

నూతన శతాబ్దం నమ్మెలతో

తెల్లారింది. రాజస్థాన్, జమ్మూ కాశ్మీర్లలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు, దేశ వ్యాపితంగా పోర్టు కార్మికులు, ఉత్తరప్రదేశ్ విద్యుత్ ఉద్యోగులు సమ్మెలకు దిగారు. ఒక సమ్మె 11 రోజులు జరిగితే మరొకటి 42 రోజులు సాగింది. మరో సమ్మె 63 రోజులు జరిగింది. 15 లక్షల మంది కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ కార్మికులు ఫిబ్రవరి 2న ఒకరోజు నిరసన సమ్మె చేశారు. మన రాష్ట్రంలో సింగరేణి బొగ్గుగని కార్మికులు లక్షా 8 వేల మంది 12 రోజులు సమ్మె చేశారు. ఎముకలు కొరకే చలికాలం వేడెక్కి సెగలు, పొగలు గక్కింది. డిమాండ్లలో తేడా వున్నా ఇవన్నీ సరళీకృత విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కువెట్టుబడ్డవే.

నూతన ఆర్థిక విధానమంటే రంగురంగుల హరివిల్లని చెప్పారు మన పాలకులు. 1991 నుండి ఇదే వరస. 2,765 టెలివిజన్ మోడల్స్, 183 రకాల వాషింగ్ మిషన్స్, 233 రకాల రిఫ్రిజిరేటర్లు, 74 మోడల్స్ కార్లు, 50కి పైన టీవి ఛానళ్ళు, రకరకాల సెల్ ఫోన్లు, మెక్ డోనాల్డ్ బర్గర్లు, రాంగ్లర్ జీన్స్... (ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే చాంతాడంత లిస్టు ఇది) వంటివి, అనేక రకాలైన విదేశీవస్తువులు మనదేశ మార్కెట్ను ఆక్రమించాయి.

“ఇదంతా అభివృద్ధి కాదా?!” అని మొదట కాంగ్రెస్, ఆ తర్వాత యునైటెడ్ ఫ్రంట్, నేడు తాజాగా బి.జె.పి.లు ఆడుగుతున్నాయి. అడగటమేం ఖర్మ! ఈ అభివృద్ధికి తామే కారకులమని కూడా చెప్పుకుంటున్నాయి.

అవునని వాదించే వారికి కూడా కార్మికులు, ఉద్యోగుల్లో కొదవేలేదు. కాని నిలువ నీడలేని నిర్భాగ్య కుటుంబాలు మనదేశంలో కోట్లాది వున్నాయని, త్రాగునీటి సౌకర్యం లేని కుటుంబాలు 10 కోట్లున్నాయని, ప్రపంచంలోనే అత్యధికంగా 6 కోట్ల మంది బాల కార్మికుల వసితనం పొలాల్లో కొలుముల్లో చిదిమి వేయబడుతుందని, అక్షరాశ్యతలో మనదేశం చాలవేనకబడి ఉందని, మనదేశంలో ఈ లెక్క కూడా చిన్న దేం కాదు. పైగా సరళీకృత విధానాలు (1991-99) అమలు కాలంలోనే ఈ చాంతాడు మూరెడు పొడవు నుండి బారెడు, క్రోసుడు పొడవైంది.

ప్రిజ్ లు, వాషింగ్ మెషిన్ల తెల్లచొక్కాబాబుల్ని ఈ లెక్కల గురించి అడిగితే “ఎక్కువ పిల్లల్ని కంటే అంతే మరి” అనే వాళ్ళు, “చదువు కొనకపోతే అధోగతే” అని శాపనార్థాలు పెట్టేవాళ్ళు (అమెరికాలో కంప్యూటర్ ఇంజనీర్ల బ్రతుకు బస్టాండ్లైందనే విషయం కాసేపు మర్చిపోండి) కూడ లేకపోలేదు.

ఏమైన ‘తొండ ముదిరి ఊసరవెల్లి అయ్యిందన్నట్లు’ ఈ సరళీకృత విధానాలు క్రమంగా

‘సమ్మె’ట!

ఆర్. సుధాభాస్కర్

రాజుకుని, రాజుకుని గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా భగ్గుమంటున్నాయి. నేడు ఈ సెగ అన్ని తరగతుల ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు తగుల్తోంది. ఫలితమే పైన పేర్కొన్న సమ్మెలన్నీ.

ఈ సమ్మెల పై కొన్ని వత్రికల్లో వ్యాసాలు, సంపాదకీయాలు వెల్లువెత్తాయి. ప్రత్యేకించి గుత్తపెట్టుబడిదారుల ఆధ్వర్యంలో నడిచే ఆంగ్ల పత్రికలు ఈ దుష్ప్రచారంలో ముందుండగా కొన్ని తెలుగు పత్రికలు కూడా తామేమి తక్కువ తినలేదని రుజువు చేసుకున్నాయి.

కార్మికుల్లోని అధికజీతాలు పొందే ‘స్వార్థపర వర్గాలు’ సంస్కరణల పాలకుండలో విషం బొట్టు చల్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని వీరి వాదన.

ఈ సమ్మెల సందర్భంగా లేదా ఇటీవలి కాలంలో మరో క్రొత్త విషయం మన దేశంలో చూస్తున్నాం. గుత్తపెట్టుబడి దారులు తెరవెనక డైరెక్షన్ వదిలి తామే నేరుగా హీరోలుగా రంగం మీదికొచ్చారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏ విధానాల్ని అవలంబించాలో శాసిస్తున్నారు. రాహుల్ బిజాజీలు, రతన్ టాటాల ‘పథనిర్దేశనలు’ దాదాపు రోజు దిన పత్రికల్లో కనబడుతున్నాయి. దీనికి తోడు ఇటీవలి కాలంలో జరుగుతున్న సమ్మెలపై ఈ పెట్టుబడిదారులే వ్రత్యక్షంగా విషం గక్కుతున్నారు.

మొదటి రెండు పే కమిషన్ల సందర్భంలోను, బ్యాంకు ఉద్యోగుల వేతన ఒప్పందాల సమయాల్లోను, ఇతర అనేక పోరాటాల సందర్భాల్లో నెహ్రూ ప్రభుత్వ కాలం నుండి కూడా కొంత దుష్ప్రచారం జరిగింది. కాని ఆనాడది కేవలం ప్రభుత్వాల వైపు నుండి సాగిన ప్రచారం. నేడు పెట్టుబడిదారులు, వారి విష ‘పుత్రిక’లు తెగబడి చేస్తున్న దాడి.

ఈ ప్రచార దాడిలో ప్రభుత్వాల ఆదాయమంతా ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకే ఖర్చయిపోతున్నదనేది ముఖ్యమైన అంశం. మన హైటెక్ ముఖ్యంత్రి గారి హైటెక్ ప్రచార యుద్ధాన్నే పరిశీలిద్దాం.

1997 లో విడుదల చేసిన శ్వేత పత్రంలో వుద్యోగుల వేతనాల ఖర్చు రాష్ట్ర రెవెన్యూ ఆదాయంలో 50% మొత్తం రాష్ట్ర స్వంత పన్నులు, వన్నేతర ఆదాయంలో 80.44% ఉందని పేర్కొన్నారు. చూసే వారికి రాష్ట్ర ఆదాయమంతా ఉద్యోగులే మింగేస్తున్నట్లు ఈ లెక్కలున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడ్డ నాటి నుండి మన రాష్ట్రస్థూల ఆదాయం (జి.ఎస్.డి.పి.) క్రమంగా పెరిగింది. దాన్నో పన్నుల ఆదాయం మాత్రం తగ్గుతోంది. ప్రభుత్వ శ్వేతపత్రం ప్రకారమే

గుజరాత్ వంటి కొన్ని రాష్ట్రాల కంటే మన పన్నులు, రాష్ట్ర స్థూల ఆదాయం నిష్పత్తి (టాక్స్, జి.డి.పి.ఎస్.రేషియో) తగ్గింది. అంటే రాష్ట్రంలో సరుకులు, సేవలు అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. దానివల్ల పెట్టుబడిదారులు, వ్యాపార, వాణిజ్య వేత్తల ఆస్తులు పెరగుతున్నాయి. కాని వారి నుండి రాబట్టాల్సిన పన్నుల ఆదాయం మాత్రం మన పాలకులు రాబట్టలేకపోతున్నారు.

గత 5 సంవత్సరాల్లో సుమారు 8000 కోట్లు పెట్టుబడిదారులకు రాయితీలిచ్చింది మన ప్రభుత్వం. 1993-94 నుండి 97-98 వరకు మన ప్రభుత్వానికి రావాల్సిన రెవెన్యూ బకాయిలు రూ. 5500 కోట్లు. అంటే బకాయిలు వసూలు చేయదు. ఆదాయం పెంచుకునేందుకున్న మార్గాలేవీ చేపట్టదు. ఇవన్నీ చేయకుండా వున్న కొద్దిపాటి ఆదాయంలో ఉద్యోగుల జీతభత్యాలకే అన్నీ అయిపోతున్నట్లు లెక్కలు చూపడం పచ్చి మోసం.

ప్రభుత్వ ఖర్చు ప్రధాన భాగం జీతాలకు, వడ్డీలకు పోతోందని పాపం! శ్వేతపత్రం వాపోయింది.

ఈ రెండు కలిపి చెప్పటంలోనే పెద్ద మోసం ఉంది. దాని సంగతి ఎలా వున్నా అప్పులు వడ్డీలు పెరిగే తీరు చూడండి.

శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యంత్రి అయిన తర్వాత అప్పులు 107 శాతం పెరిగాయి. 1999-2000 సంవత్సరంలో మనం చేసిన అప్పులో 85.8 శాతం అసలు, వడ్డీల చెల్లింపులకే సరిపోయింది. బాబుగారు కుర్చీకెక్కి నాటికి 815 కోట్ల రూపాయలున్న విదేశీ రుణం నేడు రూ. 15000 కోట్లకు చేరింది. ఇందులో ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పే రూ. 10,000 కోట్లకు పైగా ఉంది.

ఇంత చేసినా క్రమంగా పెట్టుబడి ఖర్చు (క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్) తగ్గుతోందని శ్వేతపత్రమే పేర్కొంది. అంటే ఈ చేసే అప్పుతో ఫ్యాక్టరీలు స్థాపించటమో, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కట్టడమో గాక, వడ్డీలు, అసలు వాయిదాలు కట్టుకుంటున్నారన్న మాట!

ఈ అప్పులు ఎందుకు చేయాల్సి వస్తోందో, వాటి వల్ల రాష్ట్ర ప్రజలపై ఘడే బారమెంతో వంటి అంశాల్ని ఉద్యోగులు నిశితంగా పరిశీలించకుండా తమపై సాగుతున్న ప్రచార యుద్ధాన్ని ఎదిరించ లేరు.

తమ హక్కుల కోసం సమ్మెలు చేయటం తప్పుకాదని చెప్తూనే సంఘటిత రంగ ఉద్యోగులు, కార్మికులు సమ్మెని మొదటి అయుధంగానే వాడుతున్నారని మరో ప్రచారం సాగుతోంది.

ఉదాహరణకు సింగరేణి సమ్మెనే పరిశీలిద్దాం. తమ డిమాండ్ల పరిష్కారం కోసం దాదాపు 7, 8 సంవత్సరాలు చర్చలు జరిపి ఓపిక నశించి సమ్మెకు దిగారు. ఈ కార్మికులు తాము పోరాడి సాధించుకున్న హక్కులు, గత 30-40 సంవత్సరాలుగా అనుభవిస్తున్న వాటిని కూడా

బడ్జెట్ బారాలు తప్ప శ్రమజీవులు ఆశించవలసిందేమీ వుండదు

వి.హనుమంతరావు

బడ్జెట్టు రానీ, రాకపోనీ, నేటి పరిస్థితుల్లో కార్మికలోకం ఎదురుచూచేది నిరుద్యోగ నిర్మూలన, ఉపాధి కల్పన, పెరుగుతున్న చిల్లర ధరలకనుగుణంగా జీతభత్యాల పెంపుదల, సంఘటితరంగాలలో ఉన్న కార్మికుల కోర్కెలు ఇవైతే, నూటికి 90 మందిగా వున్న అసంఘటిత రంగంలోని కార్మికులు, కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు కోరుకునేది వారి ఉపాధికి శాశ్వతత్వం, రోజుకూలీ పెంపుదల. ధరల తగ్గింపు.

ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం బడ్జెట్లో ప్రత్యక్షంగా వుంటుందని కార్మికులు ఏమీ ఆశించరు. ఆశించినక్కర్లేదు. అయితే ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాల ధోరణులు బడ్జెట్లో ప్రతిబింబిస్తాయికాబట్టి, ఆ విధానాలు తమ కోర్కెలను తీర్చగలవా అని కార్మికులు బడ్జెట్కోసం ఎదురుచూడవచ్చు.

అయితే, మీరేమి అలాంటి ఆశలు పెట్టుకోనవసరంలేదని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మొఖంమీదే కుండబద్దలు కొట్టినట్లు చెబుతున్నాయి.

బడ్జెట్లో కఠిన చర్యలు తప్పవని కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ సిన్హా రెండో మూడో నెలలనుంచి హెచ్చరిస్తూనే వున్నారు. ఆ కఠినత్వం సామాన్యుల మీదనేనని, అసామాన్యుల మీద కాదని అనుభవం మనకు చెబుతోంది. నడుస్తున్న సంవత్సరంలో బడ్జెట్లో అంచనావేసిన దానికన్నా ఖర్చులు పెరిగాయి. రుణం పెరిగింది. రెవెన్యూ పడ్డ కింద లోటు పెరిగింది. ద్రవ్యలోటు పెరిగిందని ప్రభుత్వం అధికారికంగా ప్రకటిస్తున్న గణాంకాలు తెలియచేస్తున్నాయి. ఈ గాడిద బరువునంతా ధనికవర్గాలు, కార్పొరేట్ రంగం మొయ్యదుగా, సామాన్యులు, కార్మికులే ప్రభుత్వానికి లోకువ. అందుచేత కార్మికులేమీ బడ్జెట్ కోసం ప్రత్యేకంగా ఎదురుచూడనక్కర్లేదు.

బడ్జెట్ అంచనాల్లో ఇలాంటి పెరుగుదలలు, లోట్లు ఏర్పడినప్పుడు ప్రభుత్వం మూడు పనులు చేస్తుంది. 1) పెట్టుబడిఖర్చులు తగ్గిస్తుంది. అంటే ప్రాజెక్టులు, పరిశ్రమల స్థాపనకు ఖర్చు తగ్గుతుంది. సహజంగానే ఉపాధి అవకాశాలు ఆ మేరకు ఏర్పడవు. 2) సామాజిక సేవలు అంటే విద్య, వైద్యం లాంటి కార్యక్రమాల మీద పెట్టే ఖర్చు మీద, కోత విధిస్తుంది. అసలే అస్తుబిస్తుగా వున్న ఈ సౌకర్యాలు మరింత కొరవడుతాయి. ఈ పద్ధతి ద్వారా కూడా ఉపాధి సౌకర్యాలు సన్నగిల్లుతాయి. 3) మౌలిక సౌకర్యాలు అంటే రహదారులు, విద్యుచ్ఛక్తి, పోర్టులు వగైరాల కోసం చేయాల్సిన ఖర్చు చేయలేమని ప్రభుత్వం చేతులెత్తేసింది. విదేశాల మీద కార్పొరేటురంగంవైపు చూస్తుంది. ప్రయివేటు రంగం ప్రవేశిస్తే అయ్యో కార్మికులు ఇబ్బంది పడిపోతున్నారు. వారిని ఆదుకుందాం అని అనుకోదుకదా. వీలయినంత తక్కువమందితో ఎక్కువ యంత్రాలనుపయోగించి, మరింత ఎక్కువ లాభాలు

జుర్రుకోవటానికే ప్రయత్నిస్తుంది. నిరుద్యోగులు నిరుద్యోగులుగానే మిగిలిపోతారు.

సరికొత్తగా ఒక కొత్త ప్రమాదం వచ్చి పడింది. ఇది వరకు విదేశాల నుంచి దిగుమతి చేస్తున్న ఉత్పత్తుల మీద పరిమాణ సంబంధ (క్యూఆర్.)లపైన ఆంక్షలు, అంటే ఏ వస్తువైనా ఇంతకుమించి దేశాలలోకి దిగుమతి చేయకూడదనే ఆంక్షలుండేవి. ఈ ఆంక్షలు 2003 సంవత్సరం వరకు ఉండవచ్చునని, ఆ తర్వాత పూర్తిగా తొలగించాలని, ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ

నిర్ణయించింది. కాని బి.జె.పి. ప్రభుత్వం అమెరికా వత్తిడికి లొంగి రహస్య ఒప్పందం చేసుకుంది. 2001 నాటికే ఈ ఆంక్షలను ఎత్తివేస్తామని ప్రకటించింది. దీనితో విదేశీ వస్తువులు జలపాతంలా దేశంలోకి వచ్చిపడతాయి. స్థానిక పరిశ్రమలు తలుపులు మూసేసుకోవాల్సిందే. కార్మికులు వీధిన పడతారు. అందుకనే అనుకోవాల్సి వస్తుంది బడ్జెట్ కోసం కార్మికలోకం ఎదురుచూడాల్సిందేమీలేదని.

రాష్ట్రంలోకి వస్తే సింగరేడి కార్మికుల సమ్మె విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరి చూడండి. కార్మికుల కోర్కెలు అంగీకరిస్తే ఖర్చు అయ్యేది కేవలం 10 కోట్లు చంద్రబాబు బిజినెస్ స్కూలు కిచ్చిన రాయితీ రిజిస్ట్రేషన్ ఖర్చుల మినహాయింపు వల్ల ప్రభుత్వం కోల్పోయే ఆదాయంలో ఈ పదికోట్లు ఎన్నో వంతు? వేల మంది కార్మికుల కన్నా వందమంది బిజినెస్ ఎగ్జిక్యూటివ్లే చంద్రబాబుకు ఎక్కువ. ఆల్వీన్ విషయం కొత్తదేమీకాదు. పటాన్చెరువులో చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు దజన్లకొద్దీ మూతపడుతున్నాయి. వి.ఆర్.ఎస్.పేరుతో వందల మందిని ఇళ్ళకు పంపిస్తున్నారు. విశాఖలో హిందుస్థాన్ షిప్యార్డు, ఉక్కు కర్మాగారం ఎప్పుడు ప్రభుత్వం

మూసేస్తుందో తెలియదు. ప్రయివేటు రంగానికి బదలాయిస్తే కూడా వందల మంది కార్మికులు వీధినపడాల్సిందే. ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ ఉద్యోగాలు ఉంటాయా ఊడుతాయా అని భయపడుతున్నారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు మొదలే లేవు. వీరిసంఖ్య 1975లో ఆరులక్షలు, 1980లో 15 లక్షలు, 1985లో 23 లక్షలు, 1990లో 30 లక్షలు, ప్రస్తుతం 34 లక్షలకు పెరిగిందని ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ప్లెజీ గణాంకాలు తెలియచేస్తున్నాయి. జూబ్ కార్మికులు వనిభారాల పెంపుదల, లాకౌంట్ బెదిరింపులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులతో చేపడుతున్న ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టుకు ఆఫీసర్ల నియామకాలు కూడా కాంట్రాక్టు పద్ధతినే నియమిస్తాయని మహిళా శాఖమంత్రి శ్రీమతి ఎస్.నరస్యతి అంటున్నారు. వేల టీచర్ల పోస్టులను భర్తీ చేయాల్సి వుంది. అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్టెన్షన్ అధికారులను ఇకముందు నియమించబోమని వ్యవసాయ విధాన పత్రంలో చెబుతుంది. అందరికీ ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేదు. స్వయం ఉపాధి పథకాలను స్థాపించుకోండి, సహాయం చేస్తాం అంటూ సి.ఎం.ఇ.వై. పథకం ప్రారంభించింది. 34 లక్షల మంది నిరుద్యోగులకు ఈ పథకం కింద సహాయం ఇవ్వాలివస్తే, అంతసహాయం చేయటానికి ప్రభుత్వం పద్ధ నిధులున్నాయా? గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నీటిపారుదల పథకాల అమలులో వ్యవసాయ కూలీలను నియమించకుండా ప్రోక్లైయిన్లు, క్రషర్లు, ఇతర వ్యవసాయ యంత్రాల ఉపయోగాన్ని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. ప్రకటించిన వ్యవసాయ విధానం అమలు లోకి వస్తే చిన్న, సన్నకారురైతులు తమ భూముల మీదే వ్యవసాయ కూలీలుగా మారిపోతారు.

1991 నుంచి పారిశ్రామికీకరణ నిలిచిపోయి, ఉపాధి అవకాశాలే ఏర్పడటం లేదు. రెండు లక్షల ఖాళీలను పూరించాలని విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులు ముఖ్యమంత్రిని అర్థిస్తే ఉద్యోగాల భర్తీ కలలోని మాట అని స్పష్టంగా చెప్పేశారు. 70 వేల మంది తాత్కాలిక ఉద్యోగులను తొలగించే జి.వో. గత సంవత్సరం ఎన్నికల ముందే తయారైనా ఎన్నికల దృష్ట్యా అమలు వాయిదావేసి, ఎన్నికలైన తర్వాత అడిగితే ప్రభుత్వం ఉలకదు, వలకదు. చావకింద నీరులా పని జరిగిపోతుంది. రాష్ట్రంలో పరిస్థితులకు ఇలా కొన్ని ఉదాహరణలు మాత్రమే. ఈ సమస్యలన్నింటికీ బడ్జెట్లో పరిష్కారం దొరకదుకదా.

ఎవరో వస్తారని, ఏదో చేస్తారని అదేదో సినిమాలో పాటలో బడ్జెట్ వస్తే 'ఏదో జరుగుతుందని ఆశించనక్కర్లేదు. అసలు ప్రభుత్వమే రొంపిలోనుంచి బయటపడటానికి కిందామీదా పడుతుంటే, అలాంటి ప్రభుత్వం ప్రజలకేమి వెసులుబాటు కలిగిస్తుంది? ఏ వర్గానికావర్గం సుసంఘటితంగా తమకు తోచిన పద్ధతిలో వెసులుబాటును వెతుక్కోవాల్సిందే.

ఆర్థిక క్లిష్ట పరిస్థితులకు ఉద్యోగులు కారకులా?

కేంద్ర బి.జె.పి.ప్రభుత్వం, వివిధ

రాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు, మన రాష్ట్ర టి.డి.పి. ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల వేతనాలపై నేడు దాడి చేస్తున్నాయి. పారిశ్రామిక వేతనల స్త్రోమాలు, ప్రపంచ బ్యాంకు వంటి విదేశీ ఆర్థిక సంస్థలు ఉద్యోగులపై పెట్టే ఖర్చు తగ్గించడని తాబీదులిస్తున్నారు. ఆర్థిక లోటుకు ఉద్యోగుల జీతాలే కారణమన్నట్లు ప్రచారం జరుగుతున్నది. కానీ, వివిధ ప్రభుత్వ సంస్థల రిపోర్టులను పరిశీలిస్తే ఆర్థిక లోటు పెరిగిపోవటాని వుద్యోగుల జీతాలు కారణం కాదనీ, విదేశీ, స్వదేశీ, పారిశ్రామిక, వాణిజ్య సంస్థలు ఎగవేసే పన్నులు, పొందే రాయితీలు కారణమని తెలుస్తుంది.

ప్రభుత్వ ఆదాయం తరిగిపోతున్నది

దేశంలో, రాష్ట్రంలో స్థూల వుత్పత్తులు ఆశించిన మేరగాకపోయినా పెరుగుతున్నాయి. కానీ, అదే స్థాయిలో ప్రభుత్వ ఖజానాలకు రాబడి పెరగటంలేదు. సంపన్న వర్గాలకు అనుకూలంగా అవలంబించే విధానాలే కారణమని 90వ దశకంలో ప్రస్ఫుటంగా కనపడుతున్నది.

80వ దశకం రెండవ భాగంలో దేశ ఉత్పత్తి విలువలో 11.2 శాతం పన్నులు వసూలు కాగా 98-99లో ఈ శాతం 8.5కు పడిపోయింది. సామాన్య ప్రజలపై వేసే పరోక్ష పన్నులు, ప్రభుత్వ నియంత్రణ ధరలు(బియ్యం, పెట్రోలియం వుత్పత్తులు, పోస్టల్, ఛార్జీలు, ఎరువులు మొ॥) ఎక్కువగా పెంచిన కాలంలో ఇది జరిగింది. పారిశ్రామిక, వాణిజ్య సంస్థలు కట్టే ప్రత్యక్ష పన్నుల రాయితీలు, ఎగవేతల వల్లనే పన్నుల ఆదాయం పడిపోయింది. ఉదాహరణకు 99-2000 బడ్జెట్లో వివిధ రూపాలలో సంపన్నులకు 9 వేల కోట్ల రూపాయల ప్రత్యక్ష రాయితీలిచ్చారు. (ఒక సంవత్సరానికి)

ప్రత్యక్ష పన్నుల ఎగవేతలు, రాయితీలు

1997-98 నాటికి ప్రత్యక్ష పన్నుల బకాయిలు 41 వేల కోట్ల రూపాయలకు చేరుకున్నాయని కంట్రోలర్ అండ్ అడిటర్ జనరల్ రిపోర్టు తెలియజేస్తున్నది. ఇది 96-97 కంటే 22.7 శాతం ఎక్కువ. గత పది సంవత్సరాల కాలంలో విదేశీ బహుళ జాతి కంపెనీల స్వదేశీ కార్పొరేట్ సంస్థల పన్ను రాయితీలు, ఎగవేతలను ఈ క్రింది వట్టిక తెలియజేస్తుంది.

సంపన్నుల కట్టే ప్రత్యక్ష పన్నులు మొత్తం పన్నులలో 94-95లో 39.2 శాతం నుండి 98-99 నాటికి 31 శాతానికి తగ్గింది.

జాతీయ బ్యాంకుల లోన్లను వసూలు చేసి ఆర్థిక

పరిస్థితి చక్కదిద్దవచ్చు.

జాతీయ బ్యాంకులలో వడ్డీతో సహా రావలసిన పారు బకాయిలు రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయలుంటాయి. వీటిలో 70 శాతం పారిశ్రామిక,

అజయ్

వాణిజ్య సంస్థలు కట్టాలి. బ్యాంకు ఖాతాలను క్లీన్ చేయటం పేరుతో ప్రజల డబ్బును అక్రమంగా చేజిక్కించుకున్న వారిని ప్రభుత్వం వదిలేసి ఆ సొమ్ముస్థానంలో ఇప్పటికే 23 వేల కోట్ల రూపాయల ప్రజల డబ్బును కేంద్రప్రభుత్వం బడ్జెట్ కేటాయింపుల ద్వారా అడ్డం పెట్టింది. స్టేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్లకు ఆస్తులను జప్తు చేసి లోన్లు రికవరీ చేసుకునే అధికారం వుంది. ఇదే అధికారాన్ని చట్ట సవరణలు చేసి వాణిజ్య బ్యాంకులకు కల్పించాలి. తద్వారా వసూలైన మొత్తాల

సూచించినా కదలికలేదు.

ఉద్యోగుల జీతాలపై అవాస్తవ ప్రచారాలు

కేంద్ర ప్రభుత్వ వుద్యోగులనే ఉదాహరణగా తీసుకుందాం. స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో పరిపాలనా ఖర్చు శాతం ఏడవ ప్రణాళికా కాలంలో (1985-90) 2.11 శాతం నుండి 99-2000 నాటికి 1.78 శాతానికి తగ్గింది. పరిపాలనా ఖర్చులో కూడా ఉద్యోగుల జీతాల ఖర్చు 98-99లో 41 శాతం మాత్రమే.

98-99 సంవత్సరంలో ప్రణాళికేతర ఖర్చులో పరిపాలనా వ్యయం 17-68 శాతం మాత్రమే. అయినా, ఉద్యోగులపై అవాస్తవ ప్రచారాలు

	నికర అమ్మకాల పెరుగుదల శాతం	ఎక్సైజ్ ద్యూటీల విడుదల శాతం	ప్రత్యక్ష పన్నుల పెరుగుదల శాతం	స్థూల లాభాల చెల్లింపు శాతం
విదేశీ బహుళ జాతి కంపెనీలు భారత పెట్టుబడి దారులు	322	197	369	305
	303	222	336	223

నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్కు 23 వేల కోట్ల రూపాయలు తిరిగి కట్టాలి. ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కదిద్దాలి.

రాష్ట్ర పరిస్థితి

93-94 నుండి 97-98 ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో రెవెన్యూ బకాయిలు రాష్ట్రంలో 5,500 కోట్ల రూపాయల మేరకు పేరుకుపోయాయి. ప్రతి సంవత్సరం హైటెక్స్ (వరిశ్రమలు) విద్యుత్ బకాయిలు 750 కోట్ల రూపాయలు వుంటున్నాయని స్వయానా ముఖ్యమంత్రి గారే చెప్పారు. అక్రమంగా తరలిపోయే అటవీ సంపదల వలన కూడా వందలాదికోట్ల రూపాయలు ప్రతి ఏటా ప్రభుత్వం నష్టపోతున్నది. ప్రభుత్వ లావాదేవీలలో 65 శాతం అవినీతి చోటుచేసుకుంటున్నదని నాటి ఆర్థిక మంత్రి అశోక్ గజపతిరాజు అసెంబ్లీలో అంగీకరించారు. పన్నుల బకాయిలను వసూలు చేయకుండా అవినీతిని, అక్రమాలను అరికట్టకుండా టి.డి.పి. ప్రభుత్వం ఉద్యోగులపై దుష్ప్రచారానికి మానుకుంటున్నది. వారి ప్రయోజనాలకు హాని కలిగించటానికి ప్రాధాన్యతనిస్తున్నది.

వనరులను సమీకరించుకోవటానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు సూచించినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదు. పెరుగుతున్న సర్వీసు రంగంపై పన్నులు వేసి వసూలు చేయాలనీ, రెండవ అతిపెద్ద భూగర్భ వనరులు గలిగిన రాష్ట్రంగా పేరొందినప్పుడు వాటిని వెలికితీసి ఆదాయాన్ని పెంచుకోవాలని

కొనసాగుతున్నాయి.

నిరుద్యోగం పెరుగుదల ఆర్థిక పరిస్థితి

మరింత క్షీణించటానికి దారి తీస్తుంది

ప్రయివేటీకరణ విధానాల ద్వారా దేశంలో రెండు కోట్లకు పైగా వున్న సంఘటిత రంగంలోని వుద్యోగులపై నేడు దాడి ఎక్కుపెట్టుబడింది. వీరిని ఉద్యోగాల నుండి తొలగించి ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కదిద్దాలని పాలకవర్గాల అంచనా.

ఇప్పుడు దేశంలో మార్కెట్కు డిమాండ్ అంటూ వుంటే అది ప్రధానంగా మధ్య తరగతి నుండే. వారు వీధుల పాలయితే పారిశ్రామిక వుత్పత్తులకు డిమాండ్ పడిపోవటం ఖాయం. ఫలితంగా ఆర్థిక సంక్షోభం మరింత తీవ్రమవుతుంది.

విధానాల మార్పు అవసరం

89-90 పన్నుల జి.డి.పి - నిష్పత్తి సాధించటానికి సంపన్న వర్గాలపై పన్నులు పెంచాలి. పన్నులు ఎగ్గొట్టిన వారి వద్ద నుండి, బ్యాంకు లోన్లు కట్టాల్సిన వారి వద్ద నుండి బకాయిలు వసూలు చేయాలి. భూస్వాములు, ధనిక రైతుల ఆదాయంపై పన్నులు వేయాలి. సామాన్య ప్రజానీకానికి కొనుగోలు శక్తి కల్పించి పారిశ్రామిక వుత్పత్తికి డిమాండ్ పెంచటం ద్వారా ఆర్థిక పురోభివృద్ధి సాధించాలి. ప్రభుత్వ పెట్టుబడులను అన్ని రంగాలలో పెంచటం ద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు పెంచాలి.

చిట్టివలస జూట్ మిల్ లో సి.ఐ.టి.యు. విధానాల విజయం

విశాఖ జిల్లా చిట్టివలస జూట్ మిల్స్ లో జనవరి 29న గుర్తింపు సంఘ ఎన్నికలు జరిగాయి. ఈ ఎన్నికల్లో సి.ఐ.టి.యు. అపూర్వ విజయం సాధించింది. ఎన్నికల ఫలితాలు :

ఈ ఎన్నికల్లో సి.ఐ.టి.యు. 1399 ఓట్లు మెజారిటీ సాధించింది. గత రెండు ఎన్నికల్లోను ఎ.ఐ.టి.యు.సి., ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. ఒక అవగాహనకు వచ్చి సి.ఐ.టి.యు.ను ఓడించాయి. కార్మికులు ఈ ఎన్నికల్లో పై రెండు యూనియన్లు కలిసినా వారు గెలవకూడదనే పట్టుదలతో సి.ఐ.టి.యు.ను నెగ్గించుకున్నారు. సి.ఐ.టి.యు. విధానాల ప్రాతిపదికగా కృషిచేయడంవల్లే ఈ విజయం సాధించారు. చిట్టివలస జూట్ కార్మికులకు అపూర్వ పోరాట చరిత్ర ఉన్నది. 1938లోనే యాజమాన్య నిరంకుశత్వానికి నిరసనగా, పోలీస్ కాల్పులను కూడా ఎదిరించి కూడా నిలబడ్డారు. ఆ పోరాట చరిత్ర వదిలి ఎ.ఐ.టి.యు.సి. నాయకత్వం యాజమాన్యంతో లాలూచీపడి సమ్మెద్రోహులుగా తయారయ్యారు. 1979లో సి.ఐ.టి.యు. నాయకత్వంలో బెంగాల్ వేతనాలకోసం పోరాడితే ఎ.ఐ.టి.యు.సి. నాయకత్వం యాజమాన్యంతో లాలూచీ పడింది. ప్రభుత్వదమన కాండ తట్టుకుని చివరకు బెంగాల్ వేతనాలు సాధించారు. ఈ పోరాటానికి పశ్చిమబెంగాల్ వామపక్ష ప్రభుత్వం సహకరించింది. మన జూట్ ఫెడరేషన్ తోడ్పడింది.

బెంగాల్ వేతనాన్ని చిట్టివలసలో సాధించుకున్న తర్వాత రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన జూట్ మిల్స్ అన్నింటిలో కార్మికులు పోరాడి చిట్టివలసలాగానే బెంగాల్ వేతనాలను సాధించుకున్నారు.

రాష్ట్రంలోని జూట్ కార్మికులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. బెంగాల్ లింక్ తెగిపోయింది. బెంగాల్ జూట్ కార్మికులకు, చిట్టివలస జూట్ కార్మికులకు వేతనాల వ్యత్యాసం నేడు నెలకు సుమారు 500 రూ. పైగా ఉన్నది. కరువుభత్యం చెల్లింపులో కూడా వ్యత్యాసం ఉన్నది. పనిభారం ప్రతీ వేతన ఒప్పందంలోను చోటు చేసుకున్నది. నేటికీ బెంగాల్ లో పనిభారం పెంపు ప్రసక్తలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కార్మికుల తగ్గింపుపై కూడా చాలా తీవ్రమైన దాడి జరుగుతున్నది. ప్రతి మిల్లులోను కార్మికుల కాంప్లైమెంట్ ను తగ్గించి, యంత్రాలు స్పీడుపెంచి ఉత్పత్తిని పెంచుకుంటున్నారు. కార్మికులుకు ఊపిరి పీల్చుకునే అవకాశం కూడా లేదు. ఈ దాడికి అన్నింటికంటే చిన్న జూట్ మిల్స్ లో కార్మికులు నలిగిపోతున్నారు. యజమానులను ఎదిరిస్తే లాకౌట్లు విధిస్తున్నారు. కాంపోజిట్ మిల్లుల్లో నాయకత్వాలు

యాజమాన్యాల ఒత్తిళ్ళకు వ్యతిరేకంగా పోరాడాలి. కానీ ఇటీవల కాలంలో పోరాటాలు లేనందువల్ల జూట్ కార్మికులు ఇప్పటికే తీవ్రంగా నష్టపోయారు.

1992 లో గంగాధరరెడ్డి ఒప్పందంవల్ల 10 రోజుల "సిక్ లీవ్" పోవడం, డి.ఏ., ట్రై సెంటర్ ను మార్చడం, వనిభారం పెంచడం, జరిగింది. కార్మికులు 6 మాసాలు పోరాడి ప్రభుత్వ జి.ఓ. ద్వారా గంగాధరరెడ్డి ఒప్పందాన్ని రద్దు చేయించారు. కాని తర్వాత నాయకత్వంలోకి వచ్చిన ఎ.ఐ.టి.యు.సి. గంగాధర రెడ్డి ఒప్పందంలోని అంశాలను అమలు

చేయడానికి అవకాశం కల్పించింది. హైకోర్టులో ఉన్న కోర్టు ఉత్తర్వులను కూడా ఖాతరు చేయకుండా క్యాంపేన్ రేట్లు పెంచింది. పై రెండు యూనియన్లు కార్మికుల ప్రతీ హక్కుకు "లంచాల" రేట్లు పెట్టి అమ్ముకునే పద్ధతిని అవలంబించాయి. క్వార్టర్స్ కావాలన్నా, మెమోలు, ఛార్జీషీట్లు వచ్చినా, అప్రోటిస్ గా చేరాలన్నా నాయకులకు లంచాలు

మొత్తం పోలైన ఓట్లు: 4,277

సి.ఐ.టి.యు.: 2,514

ఎ.ఐ.టి.యు.సి. 1,115

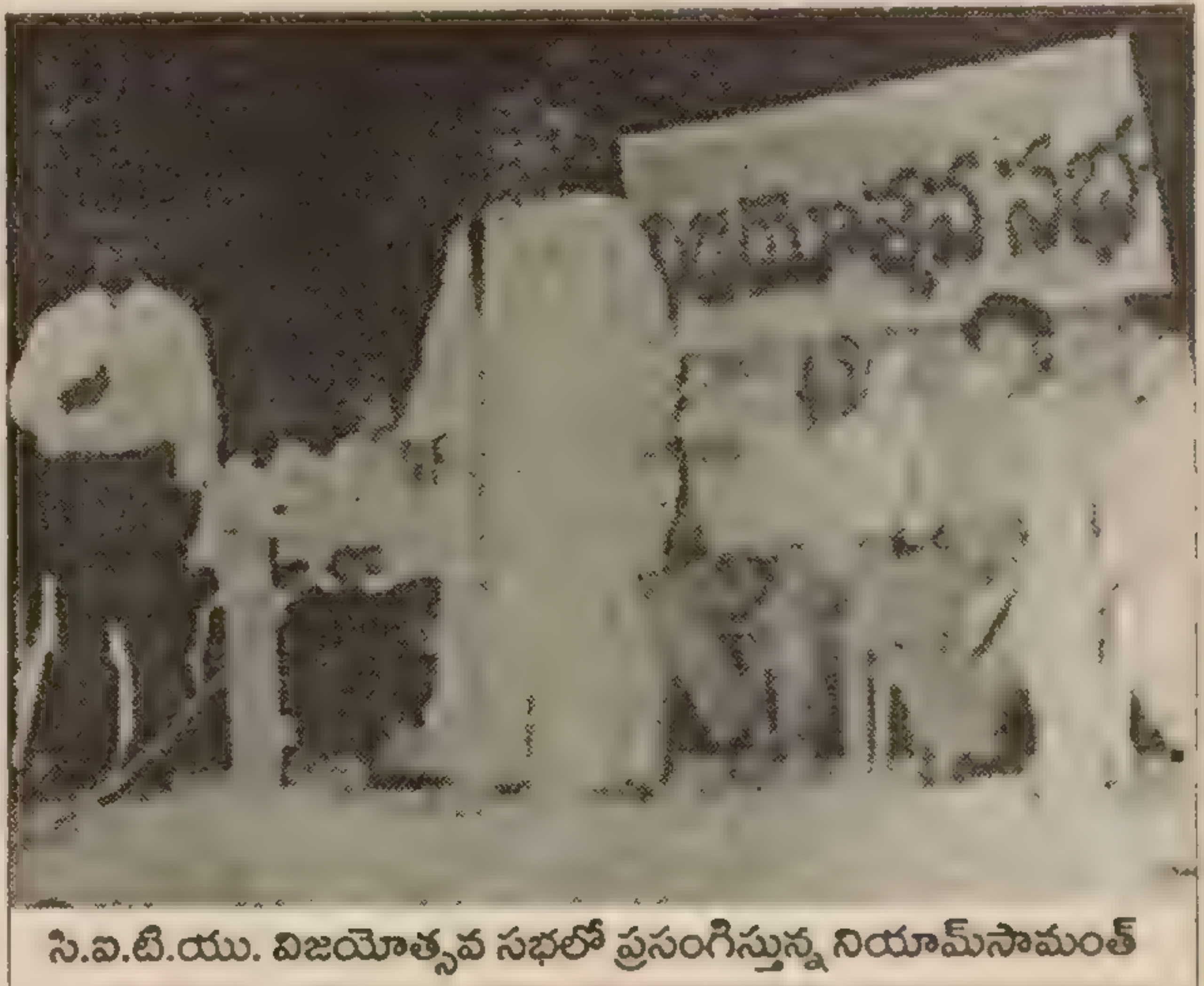
కాంగ్రెస్ కార్మిక సంఘం 637

పెట్టాల్సిందే.

1996లో చిట్టివలస జూట్ మిల్ లో నాయకత్వం వహించిన ఎ.ఐ.టి.యు.సి. ఏలూరుతో సమానంగా పని అనే పేరుతో బెంగాల్ వేతన ఒప్పందంలో ఇచ్చిన నెలకు రూ. 90 బదులు రూ. 45లకే అంగీకరించింది. ఆ రూ. 45 కూడా పని భారంతో ముడిపెట్టింది. పని భారాన్ని కార్మికులు అంగీకరించనందువల్ల రూ. 45 ఇవ్వనని మేనేజ్ మెంట్ మొండికేసింది. ఒప్పందం తర్వాత సంవత్సరం పైగా నాయకత్వం వహించిన ఎ.ఐ.టి.యు.సి. గానీ, ఆ తర్వాత రెండు సంవత్సరాలు నాయకత్వం వహించిన గంగాధరరెడ్డి గానీ రూ. 45లు సాధించలేకపోయారు.

జూట్ ఎన్నికల్లో పై రెండు యూనియన్లు నాయకులు యాజమాన్యం రెండు ప్రధాన అంశాలపై ప్రచారం చేశారు. 1) జూట్ పరిశ్రమలో సంక్షోభం ఉందని, భారాలు తప్పవని, హక్కులురావని, 2) సి.ఐ.టి.యు. నాయకత్వం

ఈ ఎన్నికల్లో నెగ్గితే జనవరి 30వ తేదీ మిల్లుకు తాళం పడుతుందని, సి.ఐ.టి.యు. వస్తే సమ్మెలు చేస్తారని ప్రచారం చేశారు. కార్మికులు వీరి

సి.ఐ.టి.యు. విజయోత్సవ సభలో ప్రసంగిస్తున్న నియామ్ సామంత్

ప్రచారాన్ని త్రిప్పికొట్టారు. జూట్ పరిశ్రమలో సమస్యలున్నమాట వాస్తవం. ఆ సమస్యలున్న కంపోజిట్ మిల్లులు లాభాలతోటే నడుస్తున్నాయి. చిట్టివలస యాజమాన్యం ఇక్కడి లాభాలతో ఉత్తరప్రదేశ్ లో కొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించింది. ఏలూరు శ్రీ కృష్ణ జూట్ మిల్ యాజమాన్యం, భజరంగ జూట్ మిల్ ను కొనుగోలు చేసింది. బలిసిన యాజమాన్యాలే కానీ బక్కచిక్కిన యజమాని ఒక్కరూలేరు. వీరికి వత్తాసు పలికే యూనియన్ లను కార్మికులు ఇంటికి సాగనంపుతామని హెచ్చరించడమే చిట్టివలసలో జూట్ కార్మికులు ఇచ్చిన తీర్పు సారాంశం.

ఐక్య ఉద్యమాలు నడవకుండా ఒక గ్రామం పేరు చెప్పుకొని ఒక యూనియన్, మరొక గ్రామం పేరు చెప్పుకొని ఇంకో యూనియన్ చాలాకాలం బ్రతికాయి. ఊరుకట్టడి పేరుతో ఆ గ్రామాలలోని కార్మికులను మోసం చేశారు. తప్పుచేసినా, ఒప్పుచేసినా వారినే గుడ్డిగా బలపర్చాలని మెజారిటీ పేరుతో శాసిస్తున్నారు. మాకు ఓట్లు వేయకపోతే మా గ్రామం నుంచి ఎలా వెళ్తారో చూస్తాం అని బెదిరించారు. ఈ గ్రామాల సిద్ధాంతానికి కూడా ఈ ఎన్నికల్లో కార్మికులు గుణపాఠం నేర్చారు. ఆ గ్రామాల నుంచి కూడా కార్మికులు సి.ఐ.టి.యు.కు ఓటు చేశారు.

గత అనుభవం చూసినా, కార్మిక ఉద్యమాల చరిత్ర చూసినా, ఐక్య ఉద్యమాల ద్వారానే కార్మికులు విజయాలు సాధిస్తారనేది అక్షర సత్యం. ఇప్పటికైనా ఐక్య ఉద్యమాలకు కలిసివచ్చి కార్మికుల హక్కులను కాపాడటంలో భాగస్వాములు కావాలని అన్ని ట్రేడ్ యూనియన్లకు, కార్మిక వర్గానికి మనవి చేస్తున్నాం.

- సి. హెచ్. నర్సింగరావు

మరిన్ని మెషీన్లు తింటున్నాయి!

ఏడు కొండల వాదా, వెంకటరమణా, గోవిందా గోవిందా; తిరుపతి లడ్డు గోవిందా, జర్మన్ లడ్డు జేజేలు.

తిరుపతిలో లడ్డులు చేయటానికి 250 మంది దాకా పోటు వర్కర్లు వున్నారు. వారు తమ హక్కుల రక్షణ కోసం తమ ట్రేడ్ యూనియన్ను ఏర్పాటు చేసుకుని సి.ఐ.టి.యు.కు అనుబంధం చేశారు. ఇది తిరుపతి దేవుడికి--కాదుకాదు తిరుపతి దేవుని హిక్మత్దారులకు ఆగ్రహకారణమైంది. హత్తేరి, దేవుడి గుడిలో ట్రేడ్ యూనియనా అని మండిపడ్డారు. సుప్రీంకోర్టు వారిని పర్మినెంట్ చేసింది. జీతాల స్కేళ్ళు నిర్ణయించాలని చెపితే ఆ ఆర్డరును చెత్తబుట్టలో పడవేసి వారిని దోపిడీ చేయటానికి మాత్రం అభ్యంతరం లేదు. అందుకొక ఉపాయం కనిపెట్టారు. జర్మనీ నుంచి ఒక యంత్రాన్ని తెచ్చి గంటకు 2 వేల నాలుగువందల లడ్డులు తయారు చేయిస్తున్నారు. పాపం పోటు వర్కర్లకు శ్రమతగ్గింది. హాయిగా ఇంటికి వెళ్లి దైవభజన చేస్తూ కూర్చోవచ్చు. పెళ్ళాం బిడ్డల కడుపులు మాడితే ఏం, తమపని పోతే ఏమి?

పాపం అధికారులకు యీ గతి కనపడినట్లుంది. అందుకే వాళ్ళకు ఏవైనా ఉద్యోగాలు చూస్తామన్నారు. లేకేమి. చేస్తే

బోలెడంత పని! ఇండ్లు తుడవ వచ్చు. గంగాళాలు కడగవచ్చు. అంట్లు తోమవచ్చు.

స. ప్రసాదరావు

దొడ్లు బాగుచేయవచ్చు. ఇటువంటివి ఎన్నైనా.

గొర్రెలు మనుషులను తినివేశాయి అని సుప్రసిద్ధ ఫ్రెంచి ఊహజనిత సోషలిస్టు ఫోరియర్ వ్రాశాడు. ఇప్పుడాయన వుంటే మెషీన్లు మనుషులను తినివేస్తున్నాయి అని వ్రాసేవాడు. దేవుడి తీర్థానికి ఒక మిషన్ను కనిపెడితే మంచిది. మెషీన్నే పరమపద సోపానాలవుతాయి.

ఓ ప్రభు నీ రథమ్ము దీక్షాప్రణీత
నిధుర వేగమ్ము పరుగులు పెట్టుచుండె
నా శరీరమ్ము దాని క్రిందపడి నలిగి
నలిగిపోయినయది రక్తనదములింకి
దివ్యతేజో విరాజ త్వదీయ రథము
ఈ గతుకుదేమి యని యైన అగలేదు
నా నిరోధించిన హఠాన్నిన్నాదమునకు
వెనుదిరిగియైన మలిచూచుకొనగలేదు
... నీ రథ చోదకుండు

కడిగి వేయును రేపు చక్రముల నుండి
అచటి బహుజన రక్త చిహ్నముల నుండి
నాది యిదన్న గుర్తేమి కన్నడును నాధ
అని విశ్వనాథ వారన్నట్లు ఈ మెషీన్ యుగంలో
దేవుడే తన పనికోసం మెషీన్లుపయోగిస్తుంటే
మానవులకు చోటెక్కడ?

పిబ్బవరి 2 దేశవ్యాపిత సమ్మె

విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ సమ్మె సంపూర్ణం

కేంద్ర కార్మిక సంఘాలు ఇచ్చిన పిలుపు మేరకు దేశవ్యాపితంగా జరిగిన సమ్మెలో భాగంగా విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ లో నూరుశాతం సమ్మెలో పాల్గొన్న కార్మికులు, ఉద్యోగులను సి.ఐ.టి.యు. విశాఖ జిల్లా కమిటీ అభినందిస్తున్నది. స్టీల్ ప్లాంట్ లో దేశవ్యాపిత సమ్మెలలో మొట్టమొదటిసారి ఈ విధంగా కార్మికులు స్పందించడం స్టీల్ ప్లాంట్ పరిస్థితిపై కార్మికుల చైతన్యాన్ని తెలియజేస్తున్నది. ఇటీవల జరిగిన 'గాజువాక బంద్', 'రిఫరెండమ్' ఆందోళనలలో కూడా స్ట్రీట్ కార్మికులు ఈ చైతన్యాన్నే ప్రదర్శించారు. సరిఅయిన సమయంలో స్టీల్ కార్మికులు స్పందించడం హర్షనీయం.

స్టీల్ ప్లాంట్ ను ప్రయివేటు పరం చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న కుట్రలకు ఈ సమ్మె ఒక చెంపపెట్టు. ఈ వార్షింగ్ సమ్మెలో స్పందనను గుర్తించి స్టీల్ ప్లాంట్ ను ప్రయివేటు పరం చేసే చర్యలను విరమించి, స్టీల్ ప్లాంట్ విస్తరణకు ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకోవడానికి అవసరమయిన చర్యలను చేపట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని సి.ఐ.టి.యు. విజ్ఞప్తి చేస్తుంది.

వార్షింగ్ సమ్మె జయప్రదం కావడానికి కృషి చేసిన అన్ని ట్రేడ్ యూనియన్లను, సమ్మె కమిటీలను సి.ఐ.టి.యు. విశాఖ జిల్లా కమిటీ అభినందిస్తున్నది. సమ్మెను వ్యతిరేకించమని పిలుపు ఇచ్చిన బి.ఎం.ఎస్.ను కార్మికులెవరూ పట్టించుకోలేదు.

స్టీల్ ప్లాంట్ నిర్మాణంలోను, ప్రస్తుతం మెయింటెనెన్స్ లోను కీలకపాత్ర

వహిస్తున్న హిందుస్తాన్ స్టీల్ వర్క్స్ కన్స్ట్రక్షన్ లిమిటెడ్ లో నూరుశాతం సమ్మె జయప్రదం అయినందుకు కార్మికులు, ఉద్యోగులను అభినందిస్తున్నాం.

ఇతర సంస్థలలో

ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమల కేంద్రమయిన విశాఖపట్నంలో హిందుస్తాన్ షిప్ యార్డ్ లో 15 మంది, బి.హెచ్.పి.వి.లో 500 మంది, హిందుస్తాన్ జింక్ లో 100 మంది సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. హిందుస్తాన్ జింక్, హిందుస్తాన్ పెట్రోలియంలో ధర్నాలు జరిగాయి.

ఈ పరిశ్రమలలో ఇ.ఎన్.టి.యు.సి., బి.ఎం.ఎస్., టి.ఎన్.టి.యు.సి.లు సమ్మెను వ్యతిరేకించే వైఖరిని సి.ఐ.టి.యు. ఖండిస్తున్నది. ఒకవైపున ప్రభుత్వ విధానాలకు మేము వ్యతిరేకం అంటూనే సమ్మెకు ద్రోహం చేసే వైఖరిని వీరు చేపట్టారు. ఇది సరైందికాదు. ఇది వీరి ద్వంద్వ వైఖరికి నిదర్శనం. ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా గాజువాక బంద్ ను అందరూ బలపరచారు. కాని వీరి నాయకులు పార్లమెంటులో ప్రైవేటీకరణకు అనుకూలంగా ఓటు వేస్తున్నారు. స్టీల్ ప్లాంట్ లో ప్రైవేటీకరణను వ్యతిరేకించారు. ఇతర పరిశ్రమలలో ప్రైవేటీకరణను బలపర్చే వైఖరి అవలంబించడం అవకాశవాదం. ఈ సంఘాల ద్వంద్వ వైఖరులను కార్మికవర్గం తిరస్కరించింది. సమ్మెను వ్యతిరేకించిన నాయకులు, కార్మికులు ఇప్పటికైనా వాస్తవాన్ని గుర్తించి భవిష్యత్ పోరాటాలలో కలిసి రావాలని సి.ఐ.టి.యు. విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

శతాబ్దాలు, సహస్రాబ్దాలు గడుస్తున్నా సహజసిద్ధమైన స్త్రీ, పురుషుల కలయిక, వివాహం ఒక తీవ్రమైన సమస్యగా భారతదేశంలో పరిగణించబడుతుంది. దీనికి కారణం ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని నీచమైన కులవ్యవస్థ ఈ భారతదేశంలో ప్రత్యేకించి హిందూమతంలో వుండటమే. కులాన్ని, కుల వ్యవస్థని దోపిడీ వర్గాలు ఈ దేశంలో వుపయోగించుకుంటున్నంతగా ఇంకే సమస్యను వుపయోగించుకొని వుండరంటే అతిశయోక్తి కాదేమో?

కులవ్యవస్థని ఇంతకాలం నిలబెట్టింది, ప్రస్తుతం నిలబెడుతున్నది, భవిష్యత్లో క్షేమంగా నిలబెట్టగలిగేదిగా ఈ వివాహవ్యవస్థ ఒక కీలకమైనదిగా వుంది. “ఏమైనా చేయండి స్వకుల వివాహ పరిధిని దాటకండి” అన్న మూడు వేల సంవత్సరాల నాటి నినాదం యిప్పటికి యింత పకడ్బందీగా అమలుపర్చబడుతుందంటే దాని శక్తి ఏమిటో

గొరిగించారు. సజితాదాస్ చనిపోయినప్పుడు చేసే కర్మకాండలన్నీ పూర్తిచేయించి సజితాదాస్ మరణించినట్లు వారు భావించారు. గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో సనాతన ఆచారాలకు నిలయమైన ఈ పశ్చిమ ఒరిస్సాలోనే యింకా మూడు కులాంతర వివాహాలు జరిగినవి. వాటితో పోల్చుకుంటే పైన పేర్కొన్న సజితాదాస్, సుదాం కుంబార్ల వివాహం ప్రశాంతంగా జరిగినట్లు భావించాల్సి వుంటుంది.

ప్రశాంత్కుంబార్ అనే దళిత పోలీసు హోమ్ గార్డ్ యాదవ కులానికి చెందిన యువతి ప్రేమించుకున్నారు. పెళ్ళి చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించారు. స్థానిక పోలీసు స్టేషన్ ను వేలాదిమంది యాదవులు ఘెరావ్ చేశారు. నిరసన ప్రదర్శన చేశారు. అమ్మాయిని కిడ్నాప్ చేసినట్లుగా కేసు పెట్టారు.

ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చింది. చివరికి ఆ హరిజనవాదను వారు ఖాళీ చేసి పోవాల్సి వచ్చింది. పై నాల్గు సంఘటనల్లో కులవ్యవస్థను ఏమాత్రం చెదరనివ్వకుండా కొన్ని సందర్భాలలో, కుల సమాజం, తమ వంతు పని చేస్తున్నవి. లక్షలాది మంది మైనర్లు బహిరంగంగా సనాతన పద్ధతుల్లో, కులవ్యవస్థని కాపాడే వివాహాలను చేసుకున్నా చట్టాల జోక్యం వుండదు. కాని కులాంతర వివాహాలకు మాత్రమే మైనార్టీ తీరలేదనే చట్టానికి, పోలీసులకు గుర్తుస్తుంది. ఈచట్టానికి బలి అయిందంతా నిమ్నకులస్తులే. ఈ విధంగా చట్టం, పోలీసు యంత్రాంగం. ఈ కుల వ్యవస్థను రక్షించడానికే.

ఏ రెండు

వివాహ వ్యవస్థపై కులంపట్టు

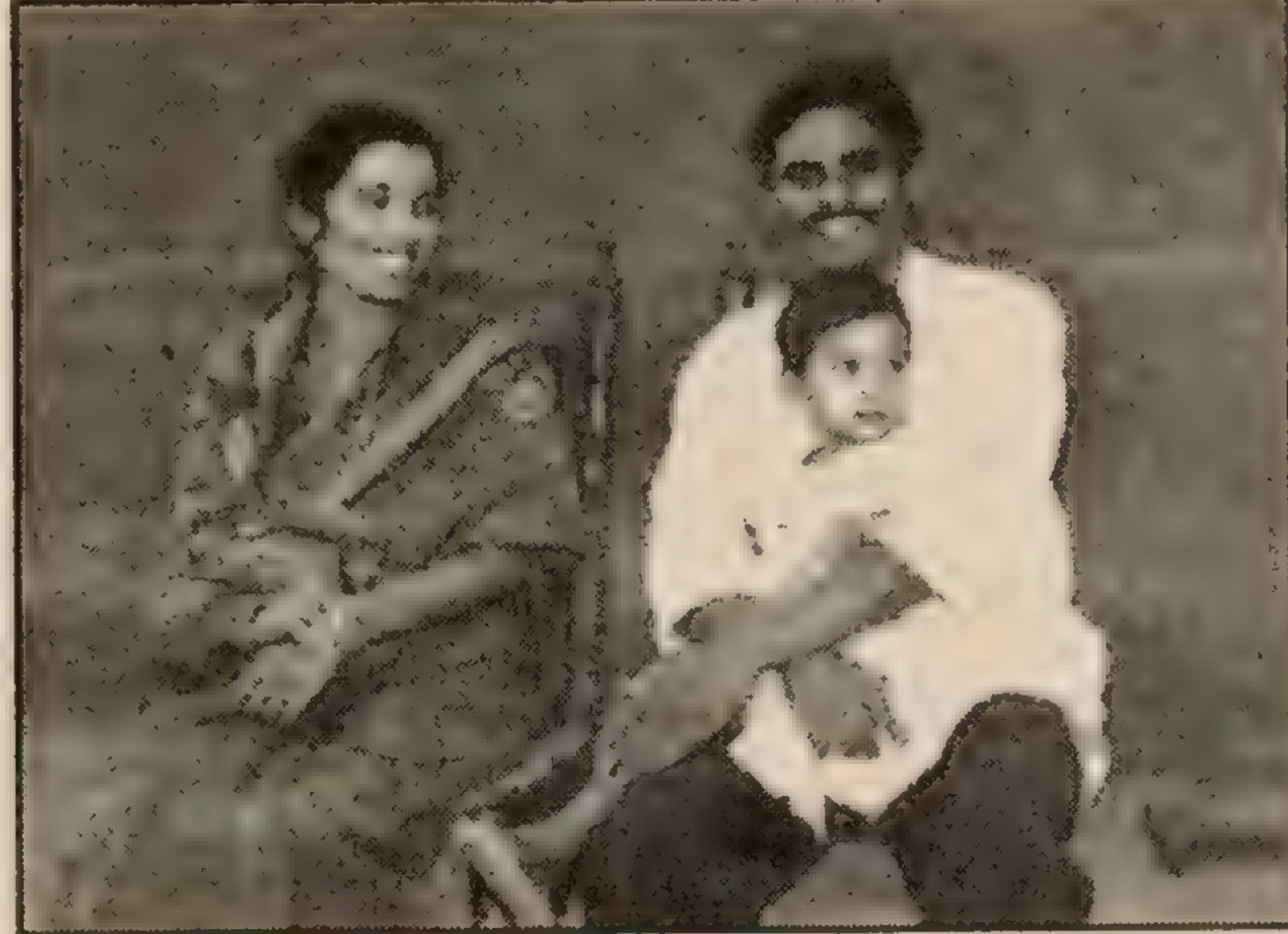
ప్రపుల్లకుమార్

బాగ్ పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ కు చెందిన దళిత ఉద్యోగి లక్ష్మీ మాజీ అనే ఆదివాసిని రహస్యంగా పెళ్ళి చేసుకోవడానికి దూరంగా వేరే ప్రాంతానికి తీసుకెళ్ళాడు. ప్రపుల్లకుమార్ బాగ్ పై కిడ్నాప్ కేసు పెట్టి పట్టుకోవడానికి తీవ్రంగా

అర్థమవుతుంది. న్వకుల వివాహాల పరిధి యినుమంత దాటినాయిప్పటికి అది సంచలనంగానే వుంటుంది. దేశంలోని సుమారు 6వేల కులాల్లో ఏ కులం ఇంకో కులానికి సమానం కాదు. ఏ ఒక్క కులం యింకో కులంలోని వార్ని వివాహమాడటానికి అనుమతించరు. ఈ మధ్యన పశ్చిమ ఒరిస్సాలో జరిగిన కొన్ని కులాంతర వివాహాలను గురించి ప్రముఖ జర్నలిస్టు పి.సాయిరాధ్ “హిందూ దినపత్రికలో 6.2.2000 మరియు 13.2.2000 తేదీలలో వ్రాసిన ‘నాల్గు వివాహాలు, ఒక కర్మకాండ’ అనే వ్యాసాన్ని పరిశీలిస్తే అనేక ఆసక్తికరమైన అంశాలు బహిరంగమవుతాయి. బంగముంద (బాలంగీర్)కి చెందిన గోపాలచంద్రదాస్ అనే బ్రాహ్మణ కుమార్తె సజితాదాస్, డిగ్రీ చదివింది. 1997లో తన అఫీసులో పనిచేస్తున్న దళిత ఉద్యోగి, గ్రాడ్యుయేట్ సుదాం కుంబార్ ను రిజిస్టర్ వివాహం చేసుకుంది. దళితవాదలోనే భర్తతో కాపురం చేస్తుంది. ఒక కుమారుడు కూడా జన్మించాడు. వారు సుఖంగానే జీవిస్తున్నారు. కాని, బ్రాహ్మణ కుల పెద్దలు సజితాదాస్ కుటుంబాన్ని వేధించారు. అవమానపర్చారు. కుల బహిష్కరణ చేశారు. కులకట్టుబాటు ధిక్కారణ నేరానికి, తిరిగి వచిత్రాలు కావడానికి బ్రాహ్మణ పెద్దలు గోపాల్ దాస్ కి గోమాత్రం త్రాగించారు. గోపాల్ దాస్ ఆయన కుమారులకు గుండ్లు

కులాల ఆమోదంతో

ఏ ఒక్క వివాహం జరగడం లేదు. కుల సమాజంలో అత్యంత వ్యత్యాసంగా భిన్న ధృవాలుగా వున్న బ్రాహ్మణ సజితాదాస్ కు హరిజన సుదాంకుంబార్ వివాహ విషయంలోగానీ, హరిజన ప్రశాంతకుంబార్, యాదవ యువతి విషయంలోగానీ, ప్రపుల్లకుమార్ అనే దళిత పోలీస్ ఉద్యోగి ఆదివాసి యువతి లక్ష్మీమాజీ విషయంలోగానీ, రెండు దళిత కులాలకే చెందిన జె.పి.నాయక్ (గాసి), కాళింద్రి (దామ్) విషయంలో కూడా గమనించవచ్చు. కుల వ్యవస్థని కాపాడబడటానికి దోపిడీ వర్గాల ప్రయోజనాలు ముడిబడి వున్నది. చరిత్రలో విదేశీయులెవరు దేశంపై దండెత్తిన వారి ప్రయోజనానికే మాత్రం నష్టం కల్గించలేనిది కులవ్యవస్థ. పైగా వారికది

ప్రయత్నిస్తున్నారు. ‘బంగాముండా హరిజనవాదలో ఇంగ్రాజ్ నాయక్ అనే సిందికేల ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రంలో పనిచేసే ఉద్యోగి నివసించేవాడు. అతని కుమార్తె కాళింద్రి జె.పి.నాయక్ అనే యువకున్ని ప్రేమించింది. యిద్దరు దళితులైనప్పటికీ ఉపకులాలు వేరు. కాళింద్రిది ‘దామ్’ కులం. జె.పి.నాయక్ ది ‘గాసి’ కులం. వీరు వివాహం చేసుకున్నందుకు అనేక

వుపయోగపడింది. ప్రస్తుతం దోపిడీ వర్గాలకు చక్కగా వుపయోగపడుతున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో మార్పుల వలనగానీ, సహజ పరిణామంలో భాగంగా కులవ్యవస్థలో కొద్దిపాటి మార్పులు జరిగినా అడ్డుకుంటానికి సహజసిద్ధ కావలాదారులు అనేకంగా వున్నారు. కులవ్యవస్థను బలహీనపర్చడం వర్ణ ఐక్యతను బలవత్తరం చెయ్యాలని ఈ దశలో కులవ్యవస్థపై ప్రత్యేక పోరాటం చేయాల్సి వుంది. ★

రాజ్యాంగ సమీక్ష పిచ్చివాళ్ళ వ్యవహారం

నందూరి ప్రసాదరావు

మన రాజ్యాంగచట్టం పార్లమెంటుచే చేయబడినది కాదు. రాజ్యాంగ పరిషత్తు చేసింది. ఈ రాజ్యాంగ పరిషత్తులో 296మంది సభ్యులుండేవారు. వీరు రాష్ట్ర అసెంబ్లీలచే పరోక్షపద్ధతిన ఎన్నుకోబడ్డారు. ఆ విధంగా రాజ్యాంగ పరిషత్తు ఎన్నుకోబడింది. ఇందులో 211 మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు గెలవగా 73 మందిముస్లింలీగ్ సభ్యులు గెలిచారు. తక్కినవి పూర్తిచేయబడలేదు. రాజ్యాంగ పరిషత్తు 2 సంవత్సరాల 11 నెలల 18 రోజులలో 114 రోజులు సమావేశమై క్షుణ్ణంగా చర్చించింది. డ్రాఫ్ట్ 1948 జనవరిలో ప్రకటించబడింది. 8 నెలలు ప్రజల అభిప్రాయాలకు గడువు ఇవ్వబడింది. 7635 సవరణలు వచ్చినవి. వీటిలో 2473 సవరణలు చర్చించబడినవి. చివరకు రాజ్యాంగ చట్టం 1949 నవంబరు 26వ తారీఖున అంగీకరించబడినది. కొన్ని అధికరణలు వెంటనే అమల్లోకి రాగా మొత్తం రాజ్యాంగ చట్టం 1950 జనవరి 26న అమల్లోకి వచ్చింది.

ఈ రాజ్యాంగ పరిషత్తులో వున్నవారు అందరూ హేమాహేమీలే. జవహర్లాల్ నెహ్రూ, రాజేంద్రప్రసాద్, అబుల్ కలాం ఆజాద్, సర్దార్ పటేల్, గోపాలస్వామి అయ్యంగార్, అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్, హృదయానాథ్ కుంజ్రా, టి.టి. కృష్ణమాచారి, హరిసింగ్ గౌడ్, కె.టి.పా, డాక్టర్ అంబేద్కర్, డా॥రాధాకృష్ణన్, డా॥జయకర్, లియాకత్ అలీ ఖాన్, ఖ్వాజా నిజాముద్దీన్, సర్ఫిరోజ్ ఖాన్ నూన్, సుప్రవర్ధీ, సచ్చిదానంద సిన్హా జప్రుల్లాఖాన్ మున్నగువారు కమ్యూనిస్టులుగా సుందరయ్య, సోమనాథ్ లహరి గార్లుండగా ఒక

సభ్యుని ద్రోహం వల్ల రీఎలక్షన్ లో సుందరయ్యగారు 1/2 వోటు తేడాతో ఓడిపోయారు. ఇటువంటి రాజ్యాంగ చట్టాన్ని మార్పు చేయటానికి బి.జె.పి. తలపెట్టింది.

బి.జె.పి.కి యీ విషయాలన్నీ తెలియకాదు. అయినా అది సమీక్ష పేరుతో రాజ్యాంగ చట్టాన్ని మార్చటానికి చేసే ప్రయత్నం వెనక పెద్ద కుట్ర వున్నది. దాని కార్యక్రమం దానికే వున్నది. అది హిందూత్వ సిద్ధాంతంపై ఆధారపడిన కార్యక్రమం. ఇరాన్, పాకిస్తాన్ మున్నగు దేశాలు ముస్లిం ఘండమెంటలిస్టు దేశాలు లాగా భారతదేశాన్ని హిందూ ఘండమెంటలిస్టు దేశంగా మార్చటం దాని వుద్దేశం. ఇప్పటికే యీ సిద్ధాంతం ప్రకారం యిది వ్యవహరిస్తుంది. ముస్లింలపైనా, క్రిస్టియన్లపైనా జరిగే పాశవికదాడులు యిందులో భాగమే. ప్రభుత్వ సర్వీసులలో ఆరెస్సెస్ మనుషులను దూర్చటం యిందులో భాగమే. వాటర్ చిత్రాన్ని తీయటాన్ని అడ్డుకునే దుశ్చర్యలను హిందూ లాంటి పత్రికే ఫాసిస్టు పోకడలు అని విమర్శించింది. ఫణిక్కర్, సుమిత్ సర్కార్లు వ్రాసిన భారతదేశ స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్రను వ్రచురించకుండా నిలిపివేయటం కూడా యిందులో భాగమే. రాజ్యాంగ చట్టం యిప్పుడున్న విధంగా వుండగానే యింతటి అకృత్యాలకు పాల్పడుతుంటే, రాజ్యాంగ చట్టాన్ని మార్చటంలో అంతరార్థమేమిటో మనకు బోధపడుతుంది. మన రాజ్యాంగ చట్టం లౌకిక రాజ్యాంగం. ఇది రాజ్యాంగ చట్టం యొక్క మూల సిద్ధాంతాలలో ఒకటి. ఈ లౌకిక తత్వాన్నే ఆరెస్సెస్ అవహేళన చేస్తున్నది. కుహనా లౌకిక తత్వం పేరుతో లౌకికతత్వం అనే పదం వుండగానే దాని ప్రాణాలను హరించే ప్రయత్నాలను బి.జె.పి. చేస్తున్నది. అందు కొరకే సమాక్ష అనే యీ తతంగం.

సికింద్రాబాద్ లో విద్యుత్ ఉద్యోగుల ధర్నా

విద్యుత్ సంస్కరణల వల్ల రాష్ట్రంలోని రైతులు, వినియోగదారులు ముఖ్యంగా విద్యుత్ ఉద్యోగులకు తీరని నష్టం వాటిల్లుతున్నదని, ఉద్యోగులు పూర్తిగా ఉద్యోగ భద్రతను కోల్పోయే సంస్కరణలు ప్రజలందరూ వ్యతిరేకించాలని యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ రాష్ట్రకోశాధికారి కె. ఈశ్వరయ్య పిలుపునిచ్చారు. సంస్కరణలకు నిరసనగా విద్యుత్ ఉద్యోగులు, ఎ.పి. ట్రాన్స్ కో సికింద్రాబాద్ లోని డి.ఇ. కార్యాలయం ముందు ధర్నా నిర్వహించారు. కదం తొక్కిన కార్మిక లోకం అక్రమ లాకౌట్లకు నిరసనగా కార్మిక సంఘాల ఐక్యకార్యచరణ కమిటీ విజయనగరం 'ఫలో కలెక్టరేట్' కార్యక్రమం విజయవంతమైంది. జిల్లాలోని పలు ప్రాంతాల నుంచి కార్మికులు, కార్మిక కుటుంబాలు వేలాది మంది పాల్గొన్నారు. బొబ్బిలి, గోపాలకృష్ణ జూట్ మిల్, గరివిడిలోని పేకర్, నెల్లిమర్రి జూట్ మిల్లలను యాజమాన్యాలు అక్రమంగా లాకౌట్ చేయడంతో కార్మికలోకంలో పెల్లుబికిన నిరసన వెల్లువ పట్టిన ప్రధాన కూడళ్ళలో కొత్తపుంతలు తొక్కింది. యజమానులు నిరంకుశ పోకడలను గర్హిస్తూ ప్రభుత్వ అధికారుల నిర్లక్ష్యం, ఉదాసిన వైఖరులపై నినాదాల రూపంలో తీవ్రంగా ధ్వజమెత్తింది. కార్మికుల ర్యాలీ చూపరులను ఆలోచింపజేసింది. కంపెనీ తెరవండి! మాకు అన్నం పెట్టండి యాజమాన్యాల దుండగుల వైఖరి నశించాలి ఆగదు, ఆగదు ఈ పోరాటం ఆకలి మంటల పోరాటం, కార్మిక, కర్షకుల వర్గిలాల్లి అంటూ నినదించారు. సి.ఐ.టి.యు. ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. శ్రీనివాస్ పాల్గొని ప్రసంగించారు.

భూమి గుండ్రంగా వున్నది, అది విశ్వాంతరాళాల్లో సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుతున్నది అన్నది ఏ పిల్లవాడి నడిగినా చెప్పతాడు. అయితే బి.జె.పి.వారు దీనిని అంగీకరిస్తారా? మా హిందూ పురాణాల్లో భూమిని ఆదిశేషుడు మోస్తున్నాడని లేదా ఆదికూర్మం మోస్తున్నదని, లేదా దిగ్గజాలు మోస్తున్నాయని అని వుంది కాబట్టి దాన్నే నమ్ముతామని అంటారా? మరి లేకపోతే రాజ్యాంగాన్ని మారుస్తామని అనటం ఎందుకు?

యాభై ఏళ్ళు పూర్తయింది రాజ్యాంగ చట్టాన్ని ఆమోదించి. దానిని అమలు జరపటంలో ఎప్పుడైనా చిక్కులు వస్తే దాన్ని సవరించటం జరిగింది. ఆ విధంగా యింతవరకు 80 సార్లకుపైగా సవరించటం జరిగింది. అంతేకాని రాజ్యాంగాన్ని ఎవరూ మార్పుచేయలేదు. మార్పు చేయమన్న వాళ్ళు లేకపోలేదు. కాని సుప్రీంకోర్టు వాళ్ళ నోళ్ళు కట్టివేసింది.

1971లో భోలక్ నాథ్ కు పంజాబ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య జరిగిన కేసులో రాజ్యాంగ చట్టంలో సవరణలు చేస్తానికి పార్లమెంటుకు ఎలాంటి అధికారం లేదని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. ఈ తీర్పును రద్దుచేస్తూ 1973లో కేశవానంద భారతికి కేరళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య జరిగిన కేసులో పార్లమెంటుకు ఆ అధికారం వున్నదని అయితే ఆ అధికారం రాజ్యాంగచట్టం యొక్క అసలు స్వరూపాన్నే మార్చివేసే సవరణలుగా వుండకూడదని సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది. రాజ్యాంగ చట్టం మౌలిక లక్షణాలను కూడా యీ జడ్జిమెంటులో పేర్కొన్నారు. అవి ప్రాణప్రదమైనదని మార్పుచేసే హక్కుగాని రద్దుచేసే హక్కుగాని పార్లమెంటుకు లేదని అసలు దాని గుర్తుపట్టలేనట్లుగా మార్పు చేసే అధికారం ఎవరికీ లేదని తెగేసి చెప్పింది. ఈ తీర్పు ఇప్పటికీ శిరోధార్యంగా నిలిచివుంది.

అనేకమంది రాజ్యాంగ నిపుణులు రాజ్యాంగ చట్టం యొక్క మూలస్వభావాన్ని వరమవ విత్రంగా గుర్తించారు. బహుశా ప్రభుత్వానికి యిది గుర్తువచ్చి వుంటుంది. అందుకనే చాలా ఆలస్యంగానైనా వాజ్ పాయి మేము రాజ్యాంగ చట్ట మూలస్వభావాన్ని ముట్టుకోవటం లేదు అని చెప్పవలసి వచ్చింది. మరి మూలస్వభావాన్ని మార్చకపోతే సమీక్ష ఎందుకు? అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. పిచ్చి కుదిరింది రోకలి తలకు చుట్టుపన్నాడట ఒక ప్రబుద్ధుడు. ఆ విధంగా వున్నది యీ రాజ్యాంగ సమీక్ష వ్యవహారం.

అసలు ఇంతకూ రాజ్యాంగ సమీక్ష చేసే అధికారం పార్లమెంటుకు వున్నదా? లేదు అనేది బహుజనాభిప్రాయం, రాజ్యాంగనిపుణుల ఉద్దేశం.

బిజెపి ఆధ్వర్యంలోని ఎన్.డి.పి. ప్రభుత్వం చేపట్టిన రాజ్యాంగం సమీక్షపై కొందరి ప్రముఖుల అభిప్రాయాలను ఈ క్రింద ఇస్తున్నాము

1. కె.ఆర్.నారాయణన్:

రాజ్యాంగం వెనుకవున్న మౌలిక తాత్వికత, రాజ్యాంగ సామాజిక - ఆర్థిక చింతన పవిత్రంగా అలాగే ఉండాలి. స్నానం చేయించిన నీటితో పాటు బిడ్డను విసిరివేయకూడదు.

2. హరికిషన్ సింగ్ సూర్యత్:

అధికారంలో శాశ్వతంగా తిష్ట వేయటమే బిజెపి అసలు లక్ష్యం. ఏదైతే కాలంలో రాజ్యాంగాన్ని 84 సార్లు సవరించారు. కాగా ఇప్పుడు బిజెపి అసలు లక్ష్యమేమంటే అధికారంలో శాశ్వతంగా తిష్టవేసుకుని కూర్చోవడం.

నిరంకుశాధికారం కోసం చేసే డిమాండ్లకు చాలా చరిత్ర ఉన్నది. అంతర్గత ఎమర్జెన్సీని విధించడం ద్వారా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ 1975లో తొలి ప్రయత్నం చేశారు. ఆ తరువాత రాజీవ్ గాంధీ హయాంలో పసంతసాధే, పి.వి.నరసింహారావు ప్రభుత్వంలో స్పీకర్ గా ఉన్న శివరాజ్ పాటిల్, అధ్యక్షతరహాపాలన గురించిన చర్చను ప్రారంభించారు. మాజీ రాష్ట్రపతి ఆర్.వెంకట్రామన్ సైతం జాతీయ ప్రభుత్వం వంటి ప్రతిపాదనలకు అనుకూలతను వ్యక్తం చేశారు. ఈ డిమాండ్లన్నీ నిర్దిష్టమైన పరిస్థితుల నుండి జనించినవే. అలహాబాద్ హైకోర్టు తరువాత తన అధికారానికి ముప్పు వాటిల్లడంతో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ఎమర్జెన్సీని విధించారు. రాజీవ్ గాంధీ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ పట్టును కోల్పోతున్నదని వనంత్ సాధే భావించారు. నరసింహారావు విషయంలో శివరాజ్ పాటిల్ కూడా ఇదే అభిప్రాయం. ప్రజల తీర్పు అతుకుల బొంతగా ఉన్న తరుణంలో ఆర్.వెంకట్రామన్ ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. ఇవన్నీ కూడా అమలులో ఉన్న విధానాల పట్ల ప్రజల అసంతృప్తి నుండి పుట్టిన అస్థిరత వల్ల తలెత్తినవే.

3. ప్రకాష్ కరత్:

తన సైద్ధాంతిక వైఖరికి చట్టబద్ధతను సమకూర్చుకోవడమే బిజెపి లక్ష్యం.

రాష్ట్రలకు మరిన్ని అధికారాలను కల్పించే ఉద్దేశంతో కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలను, ప్రజాతంత్ర వ్యవస్థను పటిష్టమొనర్చే ఎన్నికల సంస్కరణలను, పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ కన్నా అధ్యక్ష తరహా ప్రభుత్వం వాంఛనీయమేనన్న అభిప్రాయాన్ని సమీక్షించాలని ఆయన అన్నారు. కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలలోనూ, ఎన్నికల సంస్కరణలలోనూ మార్పులు తేవాలనటంలో ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తమైంది. అయితే ఇందుకుగాను అధ్యక్షతరహా ప్రభుత్వాన్ని ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా రాజ్యాంగ బద్ధమైన రాజకీయ వ్యవస్థలో ప్రాథమిక మార్పులు తేవాలన్న బిజెపి దుర్మార్గ పథకం మాత్రమే.

రాజ్యాంగంలోని 368వ అధికరణాన్ని అనుసరించి భారత ప్రజలు ఎన్నుకున్న పార్లమెంటుకు మాత్రమే రాజ్యాంగాన్ని సవరించే హక్కు ఉన్నది. రాజ్యాంగాన్ని సమీక్షించే అధికారం పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉన్నది. న్యాయకోవిదులు లేదా రాజ్యాంగ నిపుణులు శత్రుపరీక్ష చేసేందుకు రాజ్యాంగమనేది ఏదో ఒక మామూలు శాసనపత్రం కాదు. రాజ్యాంగాన్ని

మార్చే విధానం కేవలం రాజకీయ విధానం ద్వారా మాత్రమే చట్టబద్ధతను పొందగలదు. కమిషన్ పేరుతో రాజ్యాంగంలో మౌలిక మార్పులకు తెరదీయాలని బిజెపి వాంఛిస్తున్నది. ప్రస్తుతం పార్లమెంట్ ద్వారా తన సవరణలకు అమోదాన్ని పొందలేనని ఆ పార్టీకి తెలుసు. అయితే అది ఇప్పుడు కోరుతున్నదేమిటంటే కమిషన్ పేరుతో తన సైద్ధాంతిక వైఖరికి చట్టబద్ధతను సమకూర్చుకోవడమే.

4. ప్రభాత్ పట్నాయక్:

ప్రజాస్వామ్యాన్ని కుదించే ఆలోచన:

ఈనాడు మనమున్న పరిస్థితుల్లో ప్రజాస్వామ్యాన్ని కుదించటానికి వేరే సాధనాలేమీ అవసరం లేదు. ఈ సంస్కరణలలోయే ఒక్కటైనా చాలు. ప్రజల అభీష్టాల నుండి, ప్రయోజనాల నుండి, ఆకాంక్షల నుండి దేశాధినేతను అధ్యక్షతరహా పాలన ఎంతగా వేరు చేయగలదో తెలుసుకోవాలంటే రష్యా చక్కని ఉదాహరణగా ఉన్నది.

చట్టసభలు నిర్దిష్ట కాలం ఉండేలా చూడాలనటం కూడా ఇలాంటిదే. ఏదో ఎన్నికలకు కాస్త ముందు మినహా ఓటర్ల అభీష్టాలను విస్మరించే ధైర్యం ఎన్నికైన సభ్యులకు వస్తుంది. అంతేగాక అధికారంలో ఉన్న పార్టీయే తిరిగి ఎన్నికయ్యే విధంగా (దాని చరిత్ర ఎలాంటిరైనప్పటికీ) ఎన్నికలకు కాస్త ముందు ఏదో ఒక 'ప్రక్క దోప' పట్టించే ఘటనలు (ఉదాహరణకు సరిహద్దులో చిన్న పాటి యుద్ధం) సృష్టి అవుతాయి.

నిర్దిష్టమైన కనీస ఓటు శాతాన్ని పొందటంలో విఫలమైన రాజకీయ పార్టీలకు చట్టసభలలో ప్రాతినిధ్యం లేకుండా చేయాలనడంలో అర్థమౌమిటంటే ప్రాంతీయ స్వరాలను, అసమ్మతి గళాలను, మైనారిటీ గొంతులనూ, నిరుద్యోగ, అణగారిన జనాలకు చెందిన పీకలను నొక్కివేయడం.

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ ఏర్పాటులేనట్లయితే అవిశ్వాస తీర్మాన ప్రవేశాన్ని అడ్డుకొనాలని చెప్పడం కూడా ఇలాంటిదే. ఓటర్లను ఎదుర్కొనే అవసరం లేకుండా ప్రభుత్వాన్ని కాపాడుకొనేందుకు ఇదొక కుతంత్రం. ఇదే నెరవేరితే హినికర చర్యలను చేపట్టటానికి లైసెన్స్ ఇచ్చినట్లే అవుతుంది.

ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యాలను నిరోధించాలనటంలో కూడా అసలు ఉద్దేశమేమిటో స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉంది. ప్రభుత్వ చర్యల మొత్తాన్ని న్యాయవ్యవస్థ పరిశీలన నుంచి తప్పించినట్లైతే బూర్జువాల, వారి మిత్రుల ప్రయోజనాల కోసం పని చేసేందుకుగాను ప్రభుత్వానికి మరింత స్వేచ్ఛ లభిస్తుంది.

ఎన్నికల వృధా వ్యయం అన్న దానిని ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి బయటపడే ఒక చిన్న భాగంగానే భావించాలి. ఇంతకు మునుపే చెప్పినట్లు ఇది రూ.1000 కోట్లకు లోపుగానే ఉంటుంది. చిదంబరం ఆర్థిక మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక ఏడాదిలోనే ప్రైవేటు రంగానికి రూ.12,500 కోట్లను రాయితీలుగా ఇచ్చాడు. పెట్టుబడిదారులకు చిదంబరం ఇచ్చిన

రాయితీలతో ఒక్క ఏడాదిలో పన్నెండు ఎన్నికలను నిర్వహించవచ్చు. ఎన్నికలు వ్యయభరితమైనవని గగ్గోలు పెట్టిన వాళ్ళే వీటిని కీర్తించారు.

విదేశీ పెట్టుబడిదారులు రాజకీయ స్థిరత్వాన్ని కోరుతున్నారు.

ఒక దేశ రాజకీయ నిర్మాణాన్ని దాని స్వీయ ప్రజల ఆకాంక్షలను బట్టి కాక అంతర్జాతీయ పెట్టుబడిదారుల అభిమతాన్ని బట్టి నిర్ణయించాలనటమే అవుతుంది.

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ఏ రకమైన సంబంధమూ లేని రాజకీయ పార్టీ, సంకరమైన బూర్జువా వ్యవస్థ నిర్మాణానికే ప్రజాస్వామ్యాన్ని కుదించాలనుకోవటం ఎంతమాత్రం ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించదు. ఈ పార్టీని మనము ఉదారవాద బూర్జువాగా కూడా అంగీకరించలేము. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో బూర్జువాకు, అంతర్జాతీయ ద్రవ్య పెట్టుబడిదారులకు ఈ రాజకీయ పక్షం యొక్క అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కుదించి, సంకరమైన బూర్జువా రాజ్య వ్యవస్థను దృఢతరమొనర్చే మంత్రస్థాని పాత్రను ఇది పోషించగలదనే ఆలోచన నుండే ఈ అవసరం ఉత్పన్నమైంది.

సామాజిక న్యాయం లిడుగంటి పోతుంది

సాయి నాథ్

మన సమాజంలో చోటు చేసుకుంటున్న "అభివృద్ధి నిరోధకత్వం" గురించి భారత రాష్ట్రపతి ప్రసంగించారు.

నారాయణన్ తన దృష్టిని త్రితరగతిన పెరుగుతున్న అసమానతలపై నిలిపారు. 1990లలో భారతీయ సమాజంలో ఇది కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించింది.

ఇంతటితో సరిపెడితే చాలదు. జాభాలో కొద్దిమంది క్రొవ్వు కరిగించే అనుపత్రుల చుట్టూ తిరుగుతుంటే, కోట్లాది భారతీయులు పిడికెడు మెతుకులతో సరిపెట్టుకోవలసి వస్తున్నది. వివిధ కంపెనీలకు చెందిన యువ సి.ఇ.ఓ.లు ముసుపెన్నదూ ఎరుగనంత జీతాలను పుచ్చుకుంటుంటే దేశంలోని ఆనేక ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ కార్మికుల నిజవేతనాలు స్తంభించడమో లేక పడిపోవడమో జరుగుతున్నది.

భారతదేశంలో దారిద్ర్యం ఆందోళనకరమైన రీతిలో పెరుగుతున్నట్లు చివరకు ప్రపంచబ్యాంకు సైతం అంగీకరించింది. 1990లలో భారతదేశంలో వందలాది రైతులు ఆత్మహత్యలను పాల్పడ్డారు. 'ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్పెక్షల్లో' నమోదు చేసుకున్న ఉద్యోగార్థుల సంఖ్య 4 కోట్లకు చేరింది. వీరందరినీ మీటరుకు ఇరువురు చొప్పున చరుసగా నిలబెడితే 20 వేల కిలోమీటర్ల క్యూ అవుతుంది. అంటే భారతదేశానికి ఉన్న 6,083 కిలోమీటర్ల కోస్తా తీరం కన్నా ఇది మూడు రెట్లు ఎక్కువ.

మొత్తం మీద చూస్తే రిపబ్లిక్ నాడు రాష్ట్రపతి చేసిన ప్రసంగం 9వ రుశకం నదీ వాస్తవాలను వెల్లడించిన మొట్టమొదటి అధికారిక ప్రసంగం ఆనకోవచ్చు. 1991 నుంచి అత్యుత్సాహంతో భారతీయుల మెదళ్ళలో కూరుతున్న ఉదారవాద చెత్తకు ఇది విభిన్నమైనది. ●

మతోన్మాదానికి వెయ్యి తలలు

“హిందూ సంస్కృతి పరిరక్షకులుగా” గా తమకు తామే ముద్ర వేసుకున్న సంస్థలు ఒక్కొక్క కోరనూ బయటపెడుతున్నాయి. మొన్న వారణాశిలో ‘వాటర్’ సినిమా వీధి కాటు వేశాయి. నిన్న వాలెంటైన్స్ డే మీద విషం కక్కాయి, మళ్లీ

విద్యార్థినులు స్కూళ్లకు సల్వార్ కమిజులు వేసుకరావాలని నోటీసులు వంపాయి. సైంట్ మేరీస్ కాన్వెంట్, ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ గర్స్ కాలేజీ అధిపతులు ఇష్టంలేకున్నా, ఈ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. త్వరలో మరికొన్ని విద్యా సంస్థలు

డే సందర్భంగా సిటీలో ఎబివిపి, శివసేన కార్యకర్తలు హోటళ్ళ మీద, షాపుల మీద దాడులు చేసి, ఇష్టం వచ్చినట్లు దోచుకున్నారు. దాదాపు 250 మంది ముఖాలకు తారుపూసి వేధించారు. జంటగా వెళుతున్న వారిని తరిమికొట్టారు.

ఇప్పుడు కాన్పూర్ లో విద్యా సంస్థల మీదికి వడగలెత్తుతున్నాయి. కాన్పూర్ విద్యార్థినులు నర్మల్లు, షర్మల్ల న్నాకు యూనిఫామ్ ధరించకూడదని, సంప్రదాయానుసారం సల్వార్ కమిజులు మాత్రమే వేసుకోవాలని బిజెపి అనుబంధ సంస్థ అఖిల భారతీయ విద్యార్థి పరిషత్ ‘ఆదేశించింది’. ఆ ఆదేశానికి తలొగ్గిన విద్యా సంస్థలు పై విద్యా సంవత్సరం నుంచి

కూడా ఈ వరసలో చేరబోతున్నాయి.

ముందు రోజు - వాలెంటైన్స్ డే సందర్భంగా - సిటీలో ఎ.బి.వి.పి., శివసేన, కార్యకర్తలు సాగించిన దౌర్జన్యకాండ తర్వాత, అందులో పోలీసులు లారీలు ముడుకుని కళ్లప్పగించి నిలుచోవడం చూసి తర్వాత, ప్రతిఘటన వల్ల ఫలితం ఉండదని విద్యా సంస్థలు తమ నిస్సహాయ స్థితిని గుర్తించాయి. వాలెంటైన్స్

నగరమంతా స్వైరవిహారంచేసి పొరుల్ని భయంతో వణికించారు. అయినా పోలీసులు కూడ ప్రేక్షకుల్లా చూస్తుండిపోయారే గానీ, ఎవర్నీ అదుపు చేయలేకపోయారు. అందుకే నగరంలోని విద్యా సంస్థలకూడా ఈ ‘కల్చరల్ టెర్రిజిమ్’ ను ఈసడించుకోవడం తప్ప, బాహాటంగా ఎదుర్కోలేక, వారి ఆదేశాలను శిరసావహించాలిస వచ్చింది!

కిర్గిస్తాన్ లో కమ్యూనిస్టుల జయకేతనం

కిర్గిస్తాన్ పార్లమెంట్ కు జరిగిన ఎన్నికల్లో కమ్యూనిస్టులు విజయం సాధించారని రష్యా అధికార వార్తా సంస్థ “ఇతార్ టాస్” తెలిపింది.

పార్లమెంట్ లోని రెండు సభల్లో గల 105 స్థానాలకు గాను 545 మంది అభ్యర్థులు పోటీ పడుతున్నట్లు కిర్గిస్తాన్ లో మొత్తం 27 రాజకీయ పక్షాలకు గుర్తింపు ఉన్నప్పటికీ, అందులో 11 పార్టీలకు మాత్రమే పోటీ చేసేందుకు అనుమతి లభించిందని కిర్గిస్తాన్ అధ్యక్షుడు అకయేవ్ వెల్లడించారు. పార్లమెంట్ ప్రస్తుత ప్రమాణాలను పెంచే రీతిలో నూతన సభ ఏర్పడిందని అకయేవ్ అన్నారు. ఆయన కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందనప్పటికీనీ వారిని పొగడడం విశేషం. ఎన్నికల సందర్భంగా కమ్యూనిస్టులు ఎలాంటి అవాంఛనీయ సంఘటనలకు పాల్పడలేదని, మిగతా పక్షాల వారికి మళ్లీ చీటికి-మాటికి అంతర్జాతీయ పరిశీలకులకు పితురీలు చేయలేదని అధ్యక్షులు అన్నారు. కిర్గిస్తాన్ ను రూసోబెలా రప్సన్ కూటమిలో చేర్చాలని కమ్యూనిస్టు పార్టీ బావిస్తుంది. ఈ చర్య ఇరుదేశాల ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుకూలమైందని పార్టీ కేంద్ర కార్యనిర్వహకవర్గ ఉపాధ్యక్షులు నికోలామ్ బైల్ అభిప్రాయపడ్డారు.

పారిశ్రామిక వినిమయ ధరల సూచి

1982-100 పాయింట్లు పునాదిపూ

	నవంబర్ '99	డిసెంబర్ '99	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్
ఆలిండియా	431	438	4.93
హైదరాబాద్	404	403	5.23
గుంటూరు	422	425	5.60
గూడూరు	430	447	4.33
విశాఖపట్టణం	428	425	2.48
వరంగల్	436	434	2.36
కొత్తగూడెం	431	444	3.25

చదవండి! చందాదారులుగా చేరండి!!

వర్మింగ్ క్లాస్

హైదరాబాద్ లో సమైక్య పోరాటాలు

బ్రిటిష్ పాలన కొనసాగింపుకు మూల స్థంభాలలో ఒకటి సంస్థానాలు. ఆ రాచపుండ్లలో అతిపెద్దదైన హైదరాబాద్ తెలుగు, కన్నడ, మహారాష్ట్ర ప్రజలు మాతృ రాష్ట్రాల ప్రజలనుండి వేరుపడి బ్రతుకు ఈడుస్తున్న రాజ్యం. ప్రజలలో అత్యధికలకు పాలకులకు మధ్య భాషవేరు, మత భావాలువేరు, రాజభాష విద్యా బోధనా భాషగా వివిధ భాషల ప్రజలపైన పెత్తనం చేసింది. విభిన్న సంస్కృతుల సమ్మేళనంగా వుండవలసిన హైదరాబాద్ రాజభాష, రాజ సంస్కృతి పెత్తనంతో ఉపిరాడక గిల గిల కొట్టుకుంటున్న ప్రజాజీవితం.

ఆర్థిక జీవితం అంతకన్నా చీకటి రాజ్యం. కష్టపడి పండించే రైతుకు భూమిలేదు. అత్యధిక భూమి దేశముఖల చేతుల్లో ముడిపడిపోయింది. సాధారణ ప్రజల జీవితాన్ని అంతా ఆ పెత్తందార్ల అజమాయిషీ, అదుపు ఆజ్ఞలలో వుండేది. కష్టజీవి బ్రతుకు వారి కనుసన్నల కత్తుల బోనులో విలవిలలాడేది. కష్టచేయడం అదీ ఎలాంటి ప్రతిఫలం లేకుండా కుంటుంబంలోని ఆదా, మగా తేడాలేకుండా భూమిమీద, భూస్వామి యింట్లో గూడ చేయవలసి వచ్చేది. దీనినే వెట్టిచాకిరీ అనేవారు. ప్రజల అస్తిపాస్తులు, మాన మర్యాదలు గూడా పెత్తందార్ల సొంతంగా వుండేది.

భాష కోసం, తెలుగులో చదువుకోడం కోసం అసలు ప్రజలకు చదువుకునే అవకాశం కోసం వివిధ భాషా సమితులు ఏర్పడి నూతన సాంస్కృతిక వికాసం కోసం ప్రయత్నించాయి. వాటిలో 'ఆంధ్ర మహాసభ' చురుకైన పాత్ర వహించింది.

సంస్థానాల వ్యవహారాలలో జోక్యం కలుగజేసుకొనరాదని అనాటి కాంగ్రెస్ విధానం అందువల్ల దేశ రాజకీయాల వెల్లువ నుండి రాష్ట్ర ప్రజా ఉద్యమం దూరంగా వుండిపోయింది. రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయక రాష్ట్రం. పరిశ్రమలు, బట్టల పరిశ్రమ ఖాద్య తైలాల మిల్లులు అక్కడక్కడా విసిరేసినట్లు ఏర్పడ్డాయి.

సంస్థానపు ఆర్థిక సాంస్కృతిక వెనకబాటుతనంతో కార్మిక వర్గాన్ని అపారంగా దోచుకునే విధానంలో కుంగిపోతుండగా ఆ స్థితితో పోల్చుకున్నా ఇంకా అతి హీనమైన వేతనాలతో బ్రతుకు ఈడుస్తుంటే వారు హైదరాబాద్ కార్మికులు.

ఈ బ్రతుకు భారానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడేందుకు వివిధ విధాల ప్రయత్నాలు, ప్రాణత్యాగాలు పాగాయి. 1920లలో అఖిల భారత బ్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ ఏర్పడింది. మరొక ఏడు సంవత్సరాలకు నిజాంలో రైల్వే కార్మికులు తమ యూనియన్ ఏర్పరుచుకున్నారు. 1935 దాకా ఇతర రంగాలకు బ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం విస్తరించలేదు. ఔరంగాబాద్ లో హైదరాబాద్ లో బ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం విస్తరించేందుకు కృషి ప్రారంభించారు. ఈ

వి. శ్రీహరి

కృషి అనలుపేసి అభివృద్ధి చెందింది.

అయితే రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ఈ కృషి వేగిరపరచింది.

యుద్ధం అందరినీ కలిపే, కుదిపివేసే సమస్యలను ముందుకు తెచ్చింది.

యుద్ధంలో ధర్మలు పెరిగాయి.

యుద్ధ అవసరాలను తీర్చేందుకు అదనపు యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టడం కాక, వున్న యంత్రాలనే మరింత తీవ్రంగా ఉపయోగించారు. దానితో కార్మికుల సంఖ్య పెరిగింది.

కరువుబీజెం, జీతాల పెరుగుదల, పనిభారాల తగ్గింపు అనేవి సమిష్టి నినాదాలు అయినాయి.

ఉదాహరణకు 1939-40 మధ్య 610 గా వున్న ఫ్యాక్టరీలు 1944-45 నాటికి 674 అయినాయి. అదే కాలంలో కార్మికుల సంఖ్య 37,975 నుండి 55038కి పెరిగింది.

దీనితో 1941 అక్టోబర్ నుంచి సెప్టెంబర్ 42 వరకు 6 వివాదాలలో 8635 కార్మికులు పాల్గొనగా

సంవత్సరం	పెట్టుబడి ఉపయోగించింది. రు.లో	జీతాలు రు.లలో	అరుగుదలల రు.లలో	లాభాలు రు.లలో
1937-38	55,75,501	7,17,129	7,72,818	1,26,173
1943-44	70,41,490	14,42,112	11,65,000	25,10,850
1945-46	10165456	19,73,304	24,99,999	13,35,502

మరుసటి సంవత్సరం అదే సంఖ్య వివాదంలో 18071 మంది పాల్గొన్నారు. 113750 వనిదినాలు నష్టమైనాయి.

అదే సమయంలో యజమానులు అపారమైన లాభాలు సంపాదించారు. ఈ క్రింది లెక్కలు చూడండి.

అరుగుదల నిధులు లాభాలు కలిపి చూస్తే జీతాల పెరుగుదల ఎంత తక్కువగా వుందో అర్థమౌతుంది. పనిభారం ఎంత ఎక్కువైందో అర్థమౌతుంది.

ఈ బాధను నిరంతరం కార్మికులు నవ్వేక్కంగా పోరాడారు. అప్పటి వరకు అసంఘటితులుగా వుండిన సింగరేడి బొగ్గు కార్మికులు యూనియన్ ఏర్పర్చుకున్నారు.

యుద్ధం ముగిసేవరికి కార్మికులు పోరాడేందుకు అవసరమైన పూర్వరంగం ఏర్పడింది. మరాఠ్ వాడా లేబర్ కాన్ఫరెన్స్ లో ఆల్ హైదరాబాద్ బ్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ పతాకాను ఎగరేశారు.

1946 ఆగస్టు 16న లాంఛనంగా ఈ పతాకం ఎగిరింది. అయితే అఖిల భారతంలో వున్న విభజన చీకట్లు గూడా కమ్మాయి.. సోషలిస్టు నాయకులు బాద్ మజ్దూర్ సంఘాన్ని ఏర్పర్చారు.

ఈ కాలంలో జరిగిన పోరాటాలు ఆర్థిక పోరాటాలు మాత్రమే కాదు.

ఒక వైపు కార్మికులు సంఘటితమౌతుండగా, మరోవైపు హైదరాబాద్ గ్రామీణ ప్రాంతం భూమికోసం అగ్నిగోళమైంది.

ఈ రెండు ప్రవాహాలు ఒకటికి అండగా మరొకటి నిలిచాయి. కామ్రేడ్ రాజబహదూర్ గౌడ్ అరెస్టుకు నిరసనగా 3 వేలమంది జైలికార్మికులు సమ్మెచేశారు. సింగరేడి యూనియన్ ఆద్యులు కామ్రేడ్ శేషగిరిరావు అరెస్టుకు నిరసనగా సింగరేడి కార్మికుల నిరసనతో కొత్తగూడెం ప్రతిధ్వనించాయి.

గంగవేల్పులెత్తిన ప్రభుత్వం రజాకార్లను కార్మికులపై తోలింది. పనిచేయకపోతే రేషన్ లేదని బింద్ చేసింది. కార్మికులను ఆకలితో మాడ్చి చంపి లొంగదీసుకోవాలనుకుంది. ఐక్యమైన కార్మికులు మొక్కవోని ధైర్యంతో పోరాడారు. ప్రభుత్వమే వెనుకంజ వేయవలసి వచ్చింది.

జయప్రకాష్ నారాయణ సంస్థానంలోకి రాకూడదని నిషేధించగా 10 వేలమంది కార్మికులు నిరసన సమ్మె చేశారు.

1947 ఆగస్టు 15న భారత స్వాతంత్ర్య

పతాకాన్ని ఎగురవేశారు సమైక్య కార్మిక వర్గం. నిజాంను ప్రత్యేక దేశంగా ఏర్పర్చుకోవాలన్న నైజాం నవాబు ఆశకు బ్రిటిష్ కుట్రలను కార్మికులు యిచ్చిన సమాధానం ఇది.

యుద్ధం ఆగిపోయింది. గనుక కరువుబీజెం లేదని, రేషన్ కోతలని, రిట్రించిమెంట్లని యజమాన్యాలు ప్రారంభించిన దాడిని కార్మికవర్గం ఎక్కడికక్కడ సమైక్యమై ఓడించింది.

కాజీపేట రోడ్ బ్రాన్స్ ఫోర్ట్ వర్కర్లు 4 రోజులు సమ్మె చేసి, లారీఛార్జీలను ఎదుర్కొని ధాన్యం యిచ్చే హక్కు నిలబెట్టుకున్నారు.

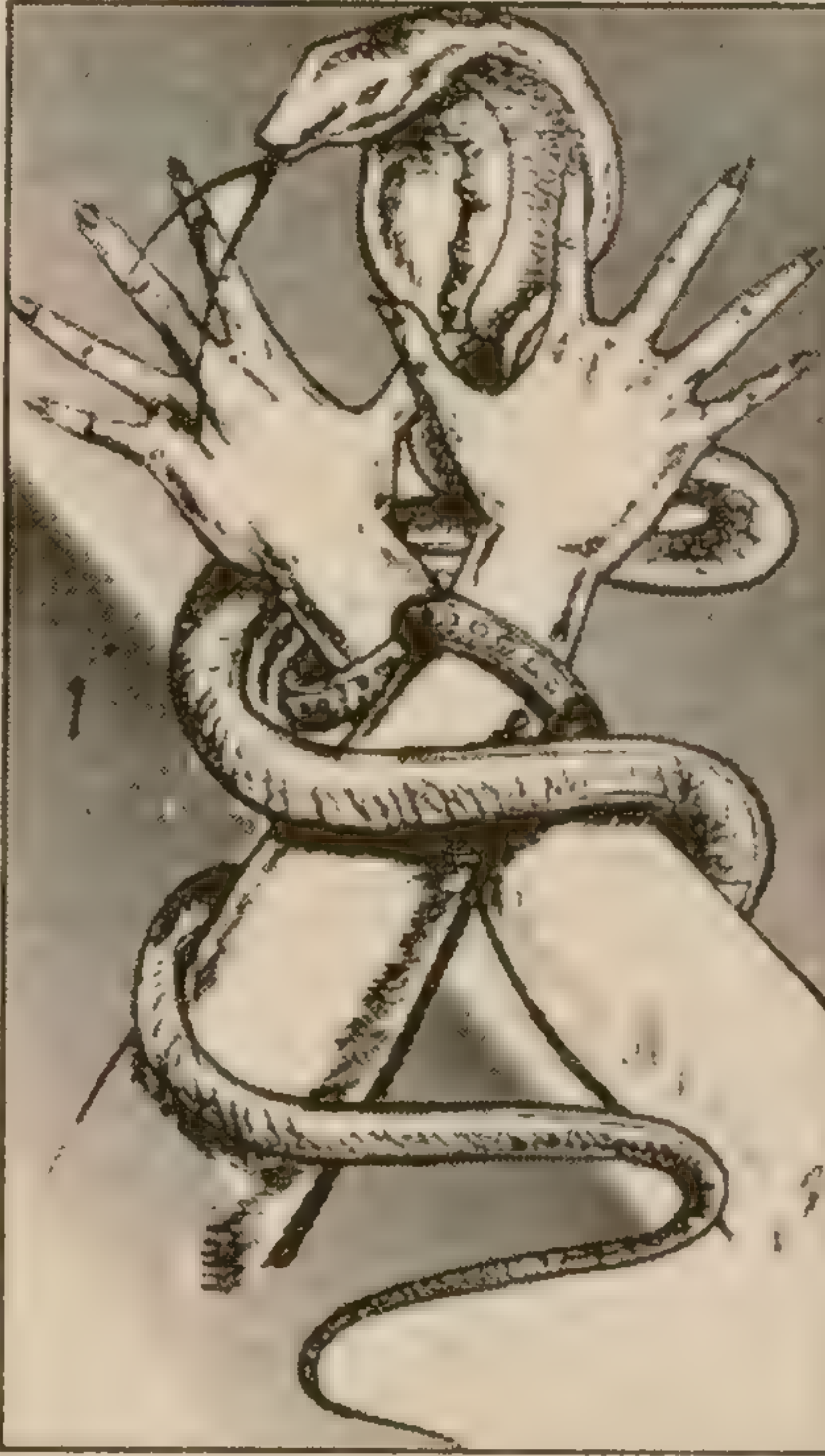
షహాబ్ సిమెంటు కార్మికులకు చౌక ధరల బియ్యం సరఫరా నిలపగా నెలరోజులు సమ్మెతో ఆ హక్కుని నిలబెట్టుకున్నారు.

ఈ విధంగా సమైక్య కార్మికవర్గం అన్ని రంగాలలో యజమానులు సాగించిన దాడికి నిరసనగా సమైక్య ప్రత్యక్ష కార్యచరణతో నిరసన తెలపడంకాదు. నిలిచి పోరాడి, దాడిని తిప్పి కోట్లారు. హక్కులు నిలబెట్టున్నారు.

(కామ్రేడ్ రాజబహదూర్ సమర్పించిన రెండవ మహాసభ కార్యదర్శి నివేదిక ఆధారంగా కృజ్జితతో)

లైంగిక వేధింపులు

స్త్రీలపై పెరుగుతున్న లైంగిక వేధింపులు ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి. లైంగిక వేధింపుల విష జ్వాలలు ఎంత విస్తృతంగా వ్యాపించాయంటే వాటిని గుర్తించడం, నిరోధించడం కూడ అతి కష్టంతో కూడుకున్న పని అని కొన్ని అధ్యయనాల ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇందు గల దందులేదని సందేహము వలదన్నట్లు - రోడ్ల మీద, షాపుల్లో, సంతల్లో, బస్సుల్లో, పని ప్రదేశాల్లో వేధింపులకు హద్దు లేకుండా పోతున్నది.

జాతీయ మహిళా కమిషన్ సభ్యురాలు సైదా హమీద్ మాటల్లో చెప్పాలంటే “లైంగిక వేధింపులకు అవధులేకుండా ఉన్నది. అవి విద్యాసంస్థలు గాని, ఫ్యాక్టరీలు గాని, కంపెనీలు గాని, ప్రభుత్వ సంస్థలు, ఆఫీసులు గాని”.

జాతీయ మహిళా కమిషన్ చైర్పర్సన్ విభా పార్థసారథి “లైంగిక వేధింపులు ప్రస్తుత పితృ స్వామ్య సమాజంలో స్త్రీలు ఇంటా బయటా కూడ ఏ విధంగా చూడ బడుతున్నారనే దానికి నిదర్శమని” వ్యాఖ్యానించారు. ప్రస్తుతం జాతీయ మహిళా కమిషన్ దృష్టికి కుప్పతెప్పలుగా ఫిర్యాదు లందుతున్నాయి.

ఏ మహిళను కదిలించినా -

• ఉపాధ్యాయులు గాని, విద్యార్థినులు గాని, యూనివర్సిటీల్లో ఉన్న విద్యార్థులు గానీ, పర్సనల్ సెక్రటరీలు గాని, మిలిటెంట్లు ఫెమినిస్టులు గాని, సామాజిక సేవా కార్యకర్తలు గాని ఎవరు చెప్పినా ఒకటే కథ, - అది వారు ప్రత్యక్షంగా అనుభవించింది కావచ్చు లేదా వారి సన్నిహితుల ద్వారా విన్నవి కావచ్చు. ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయంలో జనరల్ స్టడీస్ గ్రూపు నిర్వహించిన ఒక సర్వే ప్రకారం 92% విద్యార్థినులు, తోటి విద్యార్థుల చేత గాని, ఉపాధ్యాయులు లేదా ఇతర సిబ్బంది చేత వేధింపులు గురవుతున్నారు.

బాధాకరమయిన విషయమేమంటే ఈరకం వేధింపులను రుజువు పర్చటం కూడా అంత తేలిక కాదు. పైగా బాధితురాలి నడతనే అనుమానించే స్థాయికి దిగజావచ్చు. స్త్రీల హక్కులకి ఇంతో అంతో గౌరవమున్నదనుకునే కేరళ రాష్ట్రంలోనే రిపోర్టు ఇవ్వడానికి స్త్రీలు ముందుకు రావటం లేదు. ప్రస్తుతం అక్కడి ప్రభుత్వం ఈ మంత్రిపై చట్టపరమైన చర్యలు చేపట్టింది. ఇటీవల వెలుగులోని వచ్చిన నళినీ నెట్టో - నీల లోహిత దాసన్ కేసునే తీసుకుందాం. శ్రీమతి బృందాకరత్ (అఖిల భారత ప్రజాతంత్ర మహిళా సంఘం కార్యదర్శి) మాటల్లోనే చెప్పాలంటే ఈ ఘటన జాతీయావత్తు సిగ్గుతో తల వంచుకొనేట్లు చేసింది.

ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ అధ్యాపకురాలు తన పరిస్థితిని వివరిస్తూ ఇలా చెప్పింది. “స్త్రీల పట్ల జుగుప్స కలిగించే చూపులు, చేష్టలతో వ్యవహరించని ఒక్కడిని చూపించండి? ఒక విద్యార్థినిగా నేను అనుభవించిన బాధ అంతా ఇంతా కాదు. నా డిప్లోమా కోర్సు పూర్తి చెయ్యడం నాకు అసాధ్యమయ్యింది. సమస్య ఏ మాత్రం

తగ్గలేదు. కాకపోతే గతం కన్నా ఇప్పుడు స్త్రీలలో చైతన్యం పెరిగింది. సమస్య గురించి అప్పుడప్పుడు అయినా బహిరంగంగా మాట్లాడ గల్గుతున్నారు. సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు సమస్య తీవ్రతని, పరిష్కారానికి యాజమాన్యాల బాధ్యతని తెలియజేస్తోంది”.

1997 అగష్టులో సుప్రీమ్ కోర్టు ఒక కేసులో తీర్పు చెబుతూ వేధింపులను అరికట్టే బాధ్యతను యాజమాన్యంపైనే ఉంచింది. ప్రతి సంస్థలోను, ఒక మహిళ కన్వినర్ గా ఫిర్యాదుల కమిటీని తప్పనిసరిగా ఏర్పాటు చెయ్యాలని చెప్పింది. పని ప్రదేశాల్లో స్త్రీ పురుషుల మధ్య నమ భావాన్ని కల్పించటం యాజమాన్యాల బాధ్యతేనని సుప్రీమ్ కోర్టు ఖచ్చితంగా చెప్పింది. శ్రీమతి బృందాకరత్, దీనిపై వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇలా అన్నారు. “అత్యున్నత న్యాయ స్థానం ఇచ్చిన తీర్పు స్త్రీ సమానత్వం కోసం సాగుతున్న కృషిలో ఒక మైలురాయి వంటిది. లైంగిక వేధింపులు మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనగా గుర్తించడం ద్వారా సమానత్వం కోసం సాగుతున్న పోరాటానికి పెద్ద ఊతమిచ్చింది. కానీ యాజమాన్యాలు అనేక చోట్ల ఈ తీర్పును అమలు జరపటం లేదు. కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వ సంస్థలు, మంత్రిత్వ శాఖలు కూడ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇచ్చిన తీర్పును ఉల్లంఘిస్తున్నాయి. కొన్ని ప్రభుత్వ సంస్థలు మాత్రమే ఫిర్యాదు కమిటీలను ఏర్పాటు చేశాయి. వాటి పనితీరు కూడ సంతృప్తి కరంగా లేదు. కొన్ని చోట్ల ఫిర్యాదు చేసిన మహిళలకు వ్యతిరేకంగా కూడ పని చేస్తున్నాయి”.

ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ లెక్చరర్ డా॥ ఉమా

చక్రవర్తి (ఈమె ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ ఫోరం ఎగ్జెక్యూటివ్ సెక్యూవల్ హెరాస్మెంట్) కూడా అంటున్నారు. కోర్టు తీర్పు అమలు విషయంలో కొన్ని కేసులు పరిశీలించిన మీదట మహిళా సంఘాలు చెబుతున్న దేమంటే - ఫిర్యాదులు అందుకున్న మీదట ఫిర్యాదు కమిటీని ఏర్పాటు చేసినప్పటికీ, కమిటీ సభ్యులను నామినేట్ చెయ్యటంలో నిష్పక్షపాతంగా ఉండటం లేదు. ఇది కోర్టు తీర్పుకు విరుద్ధం. కమిటీ సభ్యులు యాజమాన్యం తాలూకు మనుషులేననీ లేదా గవర్నింగ్ బాడీకి సన్నిహితంగా ఉన్న వారే ఉంటున్నారనీ, పరిస్థితి ఎలా ఉందో తెలుసుకోవాలంటే ఉపరితల రవాణా మంత్రిత్వ శాఖలో జరిగిన కేసు మంచి ఉదాహరణ “ఇక్కడ ఐదు కమిటీలను వేశారు. మొదటి మూడు కమిటీలు అధికారంతో కూడినవి. నాల్గవ కమిటీ రిపోర్టును అధికర్లు అనుకూలంగా లేదు కనుక తిరస్కరించారు. మేము జోక్యం చేసుకున్నాక మరో కమిటీని ఏర్పాటు చెయ్యడానికి అంగీకరించారని” బృంద అంటున్నారు.

మరో సమస్య ఏమంటే ఎంక్వయిరీ కమిటీ సిఫార్సులను అమలు జరపడానికి అవసరమైన యంత్రాంగం లేదు. ఫలితంగా ఒకవేళ కమిటీ సిఫార్సు చేసినా అవి అమలుకు నోచుకోవటం లేదు.

వివిధ మహిళా సంఘాలతో కూడిన ప్రతినిధి వర్గం సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పును అమలు జరిపేందుకు ఒక చట్టబద్ధమైన సంస్థను ఏర్పాటు చెయ్యమని కోరేందుకు కేంద్ర హోమ్ శాఖ మంత్రిని కలవడానికి సమాయత్తమవుతున్నది. కోర్టు తీర్పును అమలు చెయ్యమని కోరుతూ సుప్రీమ్ కోర్టులో పిటీషను కూడ వేసేందుకు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి.

- స్వేచ్ఛానువాదం: శ్రీమతి పుణ్యవతి

అంతర్జాతీయం

ప్రాన్సులో రవాణా బంద్

ప్రాన్సులో ట్రక్కు డ్రైవర్లు ప్రస్తుతం చారానికి 39 గంటలు పనిచేస్తున్నారు. ఈ పని గంటలు తగ్గించి వారానికి 35 గంటలే పనిచేయిస్తామని ట్రక్కు యజమానులు ప్రభుత్వంతో ఒప్పాకున్నందుకు నిరసనగా డ్రైవర్లు ఫిబ్రవరి 1 నుండి సమ్మెచేస్తున్నారు. పని గంటలు ఈ విధంగా తగ్గించటం వల్ల తమకు వచ్చే ప్రయోజనాల్లో చాలావరకు కోల్పోతామని డ్రైవర్లు చెప్పారు. యజమానులు చేసుకున్న ఒప్పందం ఫిబ్రవరి 1 నుండి ఆమల్లోకి వచ్చింది. ఒప్పందాన్ని నిరసిస్తూ 60 ప్రాంతాల్లో రవాణాను స్తబ్ధపజేశారు. పట్టణ ప్రాంతాల్లో బస్సు రైలు సిబ్బంది కూడా సమ్మెదార్లకు మద్దతుగా నిలిచారు. ఇతర సంస్థల కార్మికులు కూడా మద్దతుగా నిలిచేటట్లుగా వుంది. ఆసుపత్రి సిబ్బంది, నిరుద్యోగ సంస్థ సిబ్బంది, ఎయిర్ ఫ్రాన్స్ కు చెందిన సిబ్బంది కూడ యీవారంలో కార్యచరణకు దిగటానికి యోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

కాభల కౌర్యంపై వెల్లువెత్తిన ప్రజా ప్రతిఘటన

ఫిబ్రవరి 3వ తేదీ రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్ళ మండల పోలీస్ స్టేషన్ లో ఎస్.ఐ చేసిన దుర్భారపు చర్యలో భాగమే పై ఘటన. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకమైన ఐ.సి.డి.ఎస్.లో క్రిందిస్థాయిలో పని చేస్తున్న అంగన్వాడీ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న తక్కువ వేతనాలతో చావలేక బ్రతక లేక పడుతున్న కష్టాలను ఈ ఘటన మరోసారి రుజువు చేసింది.

ఒక వైపు అతి తక్కువ వేతనాలు ఇస్తూ వెట్టి చాకిరీ చేయిస్తున్న ప్రభుత్వాలు మరోవైపు తక్కువ వేతనం పొందటమే నేరమన్నట్లు నిందలు వేస్తున్న ప్రభుత్వ

తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని కన్యాకుమారి జిల్లాలో 26 మందితో ప్రారంభమైన టైలర్ల యూనియన్ నేడు మహాఉద్యమంగా తయారైంది. ఆ 26 మంది సభ్యులలో ముగ్గురు మహిళలు వారి మొట్టమొదటి సమావేశం 20.9.98న 26 మందితో జరిగింది. రెండవ సారి 6.12.98న వారు సమావేశమయ్యే నాటికి ఆ సంఖ్య 700కి పెరగటంతో అది సదస్సు రూపం చాల్చింది. ఆ 700 మందిలో 500 మంది మహిళలు ఉండడం గమనార్హం. అయితే ఆ విజయం వెనుక ఎంతో విలువైన కృషి ఉంది. టైలరింగ్ వృత్తిలో ఉన్నవారి అడ్రెస్లను సేకరించి సదస్సుకు హాజరు కావలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ వారందరికీ ఆహ్వానాలు పంపారు. వీరిటి అత్యధిక శాతం తమ ఇంట్ల నుండే దుస్తులను కుట్టి రెడీమేడ్ దుకాణాలకు అందజేసే వారే ఈ విధంగా వారి ఉద్యమం మొదలయ్యింది.

నదస్సులో వారు కోర్కెల పత్రాన్ని తయారుచేసుకున్నారు. యూనియన్లో ఎక్కువ మంది మహిళలు ఉన్నందున పంచాయతీ స్థాయిలో శాఖలను ఏర్పాటు చేసి పనిచేయించాలని నిర్ణయించారు. ఒక క్రమపద్ధతిలో ప్రచారం చేయటం ద్వారా పంచాయతీ స్థాయిలో కూడా సదస్సులు నిర్వహించారు. మొత్తం 9 పంచాయతీ స్థాయి, 2 పట్టణ స్థాయి సమావేశాలు

శ్రామిక మహిళా

జరుపబడ్డాయి. వీటికి మొత్తం 4685 మంది టైలర్లు హాజరుకాగా వారిలో 3,500 మంది మహిళలు అన్ని చోట్ల కమిటీలు ఏర్పడి సక్రమంగా పనిచేస్తున్నాయి. వీటన్నింటిలోనూ మహిళలు అధిక సంఖ్యలో భాగస్వామ్యురాలు.

సాంఘిక సంక్షేమ పథకాలు, ఐ.ఎస్.ఐ., ప్రావిడెంట్ ఫండ్, పెన్షన్, సంక్షేమ బోర్డు నియామకం, విద్యుత్ ఛార్జీలపై సబ్సిడీ వంటి అనేక సౌకర్యాలను వారు పోరాట కార్యక్రమాల ద్వారా వారు సాధించుకోగలిగారు. వారు నిర్వహించిన కార్యక్రమాలు

మార్చి 1, 1999న జిల్లా కేంద్రమైన నాగర్కోయిల్లో మహాప్రదర్శన నిర్వహించారు. 2000 మంది మహిళలతో సహా 3000 మందికిపైగా టైలరింగ్ కార్మికులు దీనిలో పాల్గొన్నారు. 20.4.99న జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు 'టైల్ థ్రో' కార్యక్రమం నిర్వహించారు. 1500 మంది కార్మికులు (వారిలో 1100 మహిళలు) అరెస్ట్ చేయబడ్డారు. ఈ

-రోజా

అధికారులు మధ్యలో నలిగిపోతున్నా ఇరుసులా పని చేస్తున్న అంగన్వాడీ ఉద్యోగుల జీవితాలు ప్రభుత్వ ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలతో ఆగమ్య గోచరంగా మారుతున్నాయి. అంగన్వాడీలపైన జరిగిన ఈ దాడి ఎంత దుర్భారమో దీనికి నిరసనగా ఉప్పెనలా కదలిన ప్రజానీకం రుజువు చేశారు.

తక్కువ జీతగాలమని మాపై దాడిచేస్తే నీ అంతు తేలుస్తాము ఖబద్దార్ అని ముక్త కంఠంతో ముందుకు వచ్చిన అంగన్వాడీ ఉద్యోగులు అధికారం చెలాయించి చిత్రహింసలు పెట్టిన ఎస్.ఐ. గుండెల్లో రైల్లు పరిగెత్తించారు. ఫిబ్రవరి 4వ తేదీన సుమారు 4 గంటల పాటు జనజీవనాన్ని స్తంభింపజేశారు. ఎక్కడి వాహనాలు అక్కడే నిలిచి పోయాయి. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా అంగన్వాడీ ఉద్యోగుల నిరసన ధ్వనులు మారుమ్రోగాయి. జరిగిన అన్యాయంపై ప్రభుత్వం విచారణ జరపాలని ఎస్.ఐ.ని అతనికి సహకరించిన వారిని ఉద్యోగాల నుండి తొలగించి కఠినంగా శిక్షించాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ అంగన్వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేసింది. అలాగే బాధితులకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని, జీతంతో కూడిన 3 నెలలు నెలపుమంజూరు చేయాలని కోరింది. లేనిచో రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఆందోళనను తీవ్రతరం చేస్తామని ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించింది.

రాష్ట్ర వ్యాపితంగా అంగన్ వాడీ ఉద్యోగుల ఐక్యత, యూనియన్ ప్రతిష్ట తెలిసిన ప్రభుత్వం దిగిరాక తప్పలేదు. యూనియన్ ప్రతిపాదనలను అంగీకరిస్తూ హోమ్ మంత్రిగారు ప్రకటన చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంగన్వాడీ యూనియ్ (సి.ఐ.టి.యు) చేసి కృషి ఫలితంగా బాధితులకు ఒక్కొక్కరికీ రూ॥ 25,0000/-లు చొ॥న నష్టపరిహారం, వేతనంతో కూడిన నెలపు లభించింది. ఈ ఘటనలో దోషులైన ఎస్.ఐ.ని సస్పెండు చేసి వెంటనే ఉద్యోగాల నుండి తొలగించారు. ఎస్.ఐ.కి సహకరించిన ఇద్దరిని వెంటనే ఉద్యోగాలనుండి తొలగించారు. అయితే విచారణ జరిపి ఎస్.ఐ.ని డిస్మిస్ చేయటంతో ఈ దుర్భారపు ఘటనలో దోషులందరినీ చట్టరీత్యా శిక్షించాలని, భవిష్యత్లో అమాయకులపై ఇటువంటి దాడులు జరగకుండా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని, ఆంధ్రప్రదేశ్ అంగన్వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ ప్రతినిధి వర్గం ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నది.

కార్యక్రమం రేడియో, టీ.వీ. వార్తాపత్రికలు తదితర ప్రచార సాధనాల ద్వారా మంచి ప్రచారాన్ని పొందింది.

వివిధ రంగాలలో ఉన్న అసంఘటిత కార్మికులు తమ కోర్కెల సాధనకై రాష్ట్ర వ్యాపితంగా 2 సెంటర్లలో 12.7.99న ర్యాలీలు నిర్వహించారు. దీనిలో 600 మంది టైలరింగ్ కార్మికులు కూడా పాల్గొన్నారు.

చౌకధరకు విద్యుత్తును అందజేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఎస్.ఐ. అఫీసు ముందు ర్యాలీ నిర్వహించారు. దానిలో 4000 మంది మహిళలతో సహా మొత్తం 5000 మంది టైలర్లు పాల్గొన్నారు.

అన్ని కార్యక్రమాలలోనూ చురుకుగా పాల్గొంటున్న వారి నుండి కార్యకర్తలను గుర్తించి వారికి నాయకత్వ తరగతులను నిర్వహించారు. ప్రస్తుతం టైల్ల సంఘం సి.ఐ.టి.యు. మార్గదర్శకత్వంలో పనిచేస్తోంది. త్వరలో పూర్తిస్థాయిలో సి.ఐ.టి.యు.కి అనుబంధం కావించాలి. ఒక ఉపాధ్యక్షురాలు, ఒక సహాయ కార్యదర్శి మరియు కోశాధికారితో సహా ప్రత్యేక స్థాయిల్లో నాయకత్వ స్థానాల్లో మహిళలు ఎక్కువ సంఖ్యలో ముందుకు రావటం గర్వించతగ్గ విషయం. అయితే ఈ సంఖ్య మరింత పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది.

- పద్మశ్రీ

“గుమ్మడి కాయలూ గుట్టుకే”

అనగనగా అది ఆంధ్ర ప్రదేశ్. ఆ ప్రదేశ్లోనే అనగనగా ఒక గ్రామం. దాని పేరు “గుమ్మనపల్లె” అని పిలుస్తారు! ఆ పల్లె ఎదుగూ బొదుగూ లేకున్నా ఎదుగుతున్న పట్టణానికి ఏడుమైళ్ళ దూరంలో వుంది. ఆ పల్లెలోనే రామయ్య తాత, అతనికో మనవడూ, మరి వాళ్ళిద్దరూ ఆ పొద్దున్నే సద్దయినా తినకుండా అదరాబాదరాగా నెత్తుల మీద గంపలతో.....అగ్గగ్గో.....! వాంళ్ళే.....వాం.....!!

xxx xxx

“తాతా”

“ఏందిరా మనవడా!”

“నువ్వు ముసిలోడివి గద....నీవి ముసిలి మురికి ఆలోచనేగద.....నీ గోచీ....మీసం బతుక్కూడా ముసిలేగద!”

“అవునా” నువ్వు పడ్చోడివి....పెడుసు మాటలు?”

“ముసలి నవ్వు నవ్వుకు.....ధూ.....అవునా ముసిలీ!”

“ఏందిరా మనవడా?”

“నీవు నీ కాలమంత ఖాళీగానే గడిపినవ్ గద..... ఏం లాభం?”

లాభమేందిర?”

“ద...రా.... నువ్వు ముసల్తనానికొచ్చేసరికి గా గుడిసె కూడ ముసల్తాయె....! మరి నేనుగా గుడిపెల ఎట్లా బతికేదిరా!”

“మరయితే నేనేం చేయ్యనా?”

“గా బస్తీలల్ల సూడు....మేడలు...మేడల మీద మేడలు,, మేడలు నొప్పెద్దాయి సూడానికి!”

“అవునా!”

“గండుల్లోని ముసిలోల్లు ‘ముసలి గుండరు!’ వాళ్ళ బతుకు మురిక్కాదు అసలు గీ ముసల్తనం అంటే ఏంటో వాళ్ళకు తెలవదు. వాళ్ళ బతుకంత “కష్టం” చేసి సంపాదించి గవన్న కట్టిను!”

“అంటే నేను “కష్టం” చేయని వాన్నయినాను!”

“మరయితే నీకు మేడెందుకు లేవు? కార్లెందుకు లేవు? నువ్వింకా ముసిల్నాకొడుగ్గానే వున్నావెందుకు గది చెప్పు!”

“అళ్ళ ‘కష్టం’ చేసినారు? నేనూ చేసిన...! రేపు నువ్వు చెయ్యాలి నీ కొడుకూ, వాడి కొడుకూ చెయ్యాలి, చాలా మంది మనుష్రె కష్టం చేస్తుండు. ఎప్పుడు కాలుమీద కాలేసుకుని నోట్లెలు పెట్టుకుని కూకోలే. నువ్వు చూస్తన్నవే... మా తాత, అయ్య, అమ్మ, అమ్మమ్మలం.....అందరం కష్టపడ్డోళ్ళమే! రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని సన్నేసినోళ్ళమే!”

“మరయితే మేడలు కార్లెందుకు లేవు?”

“గదా...గదేరా నీకర్గం కావట్లే....! ఒక్కడి రెక్కల కష్టం మీదనే గివన్న రావు....నాలుగు పిడకలు పోగేస్తేనే గూడయితది. వదరుగుర్ని కొడితే

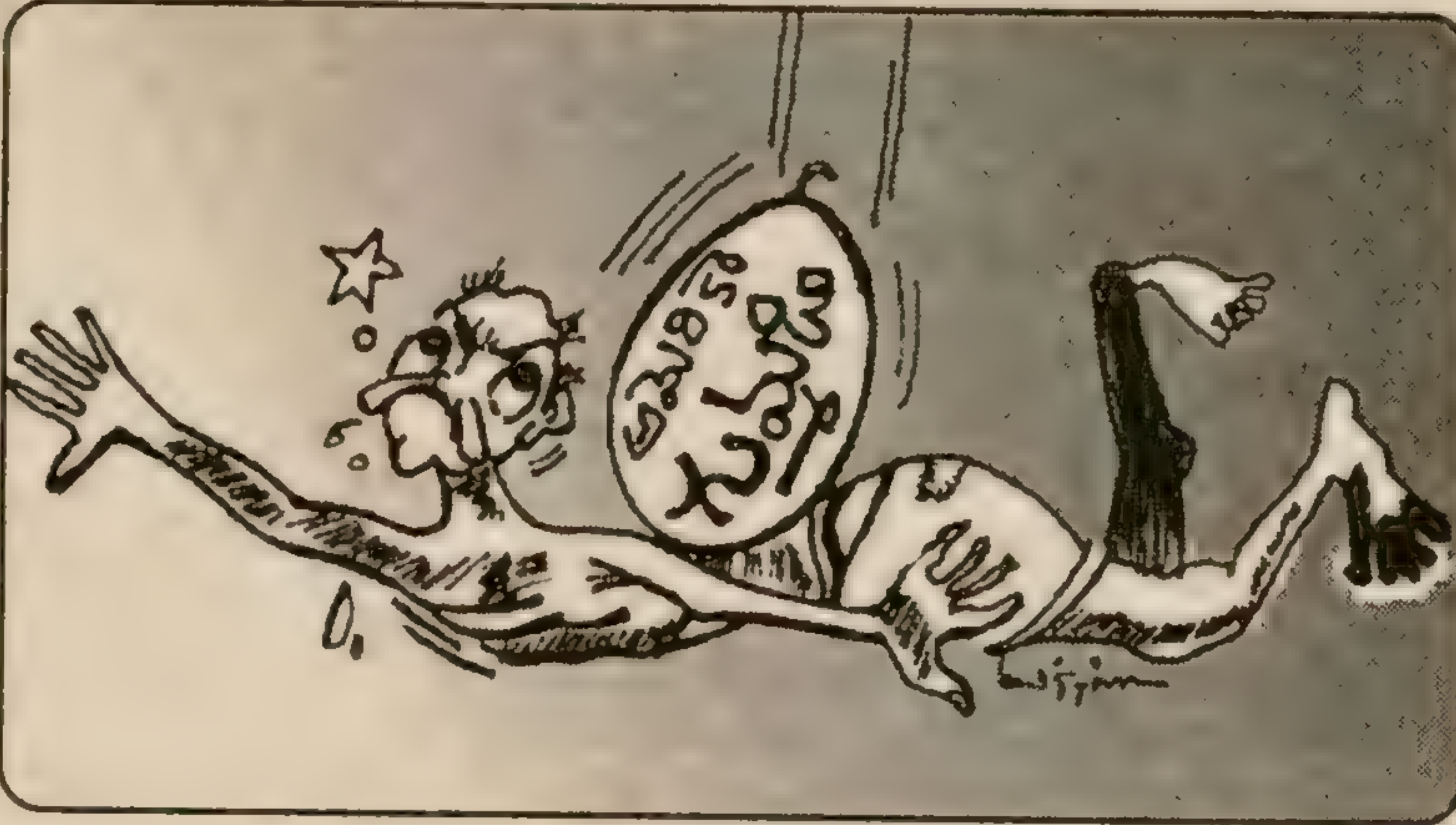
మేడయితదిరా”

“తిక్కముండాకొడకా...నాకేం అర్థంకాలే! నీ పన్నే అర్థంకావు గుడిసె చుట్టు గుమ్మడి పాదులుపెట్టినవ్ అవి ఇరగ మరగ కాసిన్నె! వాట్ని ఎవడూ తినదు! కూరొండుకోదు! పులుపు పెట్టుకోదు! పచ్చడి చేస్తోడు! బూడిద గుమ్మడి కాయలు.....ధు,,,,,బూడిద!!”

“నీకే బుర్ర లేదు. మన పల్లెల ఏం పైర్లేసి ఎవడు బాడుపడ్తుండు. అన్ని కర్చులే పెరిగి పత్తేసినోడు ‘మిత్తీ’లు కట్టలేక మందులు కొట్టలేక సత్తండా! కరెంటు కాలిపోయి పొలాలు బీళ్ళు పెట్టింద్రా మిర్చి దరల్లేక పుస్తెలమ్ముకుంటుంద్రా? ఇంగ ఆ యవసాయాల్లేయలేక భూవులన్ని పదావులు బెట్టబోతే గాల్లెవల్లో వచ్చి కొనుక్కోవటానికి తయారైతంద్రుగద!”

“ఓర్నియమ్మని.....సోది! నెత్తిమీతట్టల గుమ్మడికాయల బరువు! చెప్పల్సింద నీ చెత్త సోది.....! ఇంకెంత దూరమే!

“వచ్చే....వచ్చే....!గా పట్నం మారాజులు

మేడలు మిడ్డెలు కాల్చీలు గట్టింద్రు!”

“ఔ ఔ!”

“వాళ్ళు కష్టంచేయకుండానే “బాగు” పడేతోకండుకున్నరు మిడ్డెల మీద మిడ్డెలు”

“మడ్డెల మనకెందుకే మరి!”

“గా మిడ్డెలన్ని మనయోగాదుర...! వాటన్నిట్లే మనకు “వాటా” వుంది. మన కష్టం లేకుండా గవన్న వాళ్ళెట్ల గట్టింద్ర మరి!”

“తిక్క తీట వదలదీస్తరు...!”

“ఉండనె....! గండుకేరా...! మనం గా అస్తుల్ల మన ‘వాటా’ అడుగుతమని కొత్త బిల్డివగుల దర్వాజలకు గీ గుమ్మడికాయల్ని మన దిష్టి తగలకుండా ఏలాడదీస్తరు!”

“దిస్తా?”

“అని ఆళ్ళంటరు గానీ....మనం అది మన ‘కష్టం’ అని నిలదీస్తమని” “ఇంగొర బాంచెత్! గిడేర నీవాటా” అని గీ గుమ్మడికాయను చిక్కంల బెట్టి గట్ల నదురుగ ఎలాడదీస్తరు తెగించి ‘నాదేదీ’ అంటే వీట్ని చూపిస్తరు!”

“అయితే గీ కాయలన్ని ఆళ్ళకు అమ్మటానికేన్న మాట?”

రుక్మిణి

“గదిరా బుర్ర!! గట్ల కొత్త కొత్త బిల్డింగులో యాభైదాకా కట్టింను! గిట్ల గవి వాళ్ళు కట్టినపుడల్ల మన గుమ్మడి కాయలకు గిరాకీ అయిదో పదో దొరికితే కలో గంజో!”

“ఓరి ముసిలోడా! నీదిరా బుర్ర! పెద్ద పెట్టుబడ్డేని యగ సాయం! జంతర్ మంతర్...! కానా తాతా ఎన్నిపైసలొస్తయంటవే....!?”

కాయకు వదేనుకో....! పోనీ ఎనిమిదేసుకున్నా....యాభై కాయలకు మూడ్నాలుగొందలు వస్తయిగాదుర! ఏదో వాళ్ళ మేడలల్ల పైకి లేచినప్పుడల్లా మన “గుమ్మడి పల్లె” గుమ్మడికాయలకు గిరాకీ పారపా....! ఎండయితది....!”

“ఇంకెంద దూరమే? అమ్మో....కాళ్ళు పీకు.....”

“వచ్చే....వచ్చే....చ్చే....!! ఇంకో పది మూలెయ్య....అగ్గ....అగ్గ.....!”

“ఓర్నియమ్మ మునల్ల న్నక్క.....! ఏందిరగిదీ ?!”

“ఎమాయే?”

“మన పల్లె ఒక్కటే గాకుండ గీ వనికీరాని చెత్త గుమ్మడి కాయల్ని మరింకోనెబోడెవర్రా పోటీపడి, పండిచ్చి, మనకంటే ముందే తెచ్చి గీ బస్తీ వాడల్సిందా అమ్మక దూ బ్బింద్రు! ఓర్నియమ్మ! పూరా అన్నాలం అయిపోయినం గదరా....!

“ఓరోరి! అన్నాలం

అట్లాగాదురా....! సూడు....సూడు...!గా గుమ్మడికాయలు అసుల మనం పండిచ్చినయేగాదురా! బరే....బాగా కండ్లు పెట్టుకుని సూడు, సూసినావుర?”

“ఓరోరి, ఓర్నియమ్మ! గివన్న ‘ప్లాస్టిక్’తోని ప్యాక్టరీల తయారుచేసిన గుమ్మడికాయలు కాదు అక్కడెక్కడ్నూంచో ఇమానాల్లో ఓడల్ల కార్లల్ల దెచ్చి కారు సవకన అమ్ముకుంటంద్రు....ముసల్నా కొడుకా...! ధూ.....నీ యమ్మ...! నీవన్న ముసలి ముతక పన్ను.....ఇంగ గీ గుమ్మడికాయల్ని ముందేసుకుని తిను కడుపునిండా తిను! ధూ!”

xxx

xxx

వినగా వినగా కూతవేటు దూరంలోనే సూతన వ్యవసాయ విధానాలు విధాయకంగా, సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల సాక్షిగా మన సర్కారు వారు అమలుజేసే క్రమంలో ‘అక్రమం’ అనకుండానే బహుసక్రమ రీతిలో దిష్టి గుమ్మడి కాయలు కూడా దూరదృష్టి కందకుండా అదృశ్యం కాగలదని మా మనవి...! అంతా మహా (బ్యాంకు) మాయ!!

(1400 సరుకుల దిగుమతికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంక్షలు ఎత్తివేసే రహస్య ఒప్పందంపై సంతకాలు గిలికింది)

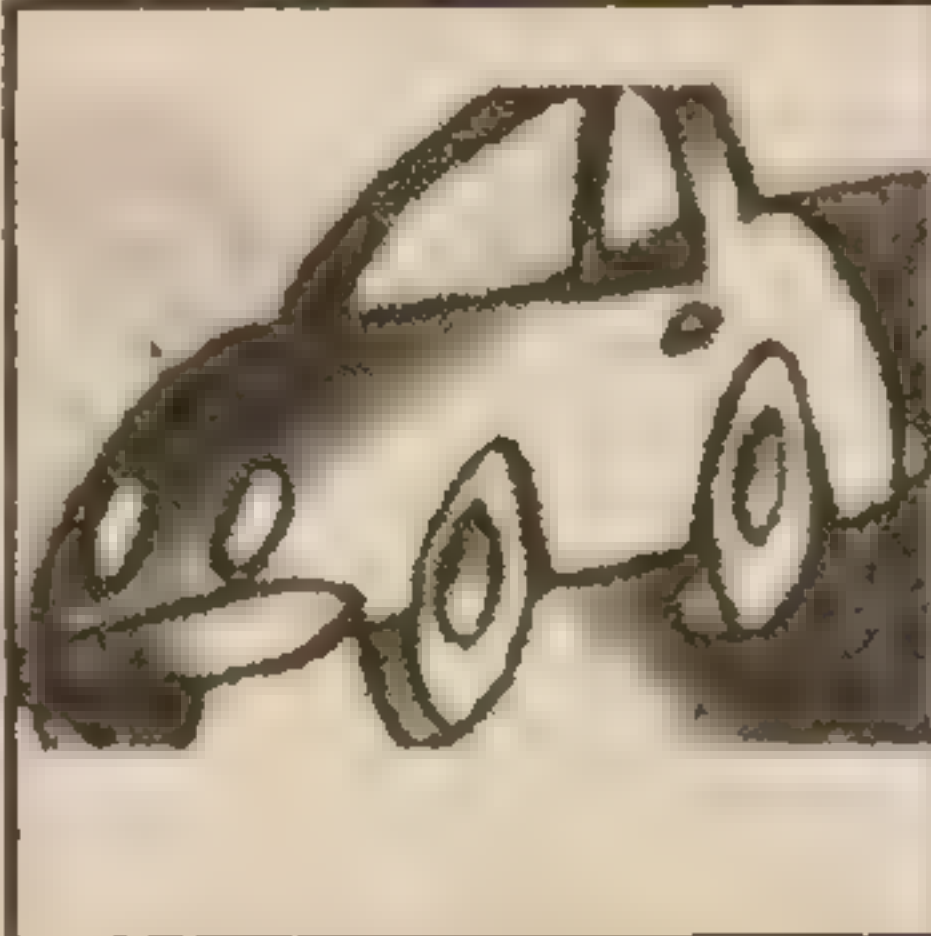

అమెరికా సరుకులపై ఆంక్షలు ఎత్తివేస్తే?

1. సెకండ్ హ్యాండ్ కార్లు 'షికారు'

భాస్కర్

దిగుమతులపై పరిమితులు ఎత్తివేయటంతో విదేశాలలో వాడి పారేసిన 'సెకండ్ హ్యాండ్' కార్లు మన దేశంలో మార్కెట్లోకి శరవేగంతో వచ్చి పడతాయని కార్ల పరిశ్రమాధిపతులు బెంబేలు పడుతున్నారు. దేశీయ పరిశ్రమాధిపతులకే కాక, మన దేశంలో కార్లు తయారుచేస్తున్న బహుళ జాతి కంపెనీలకి ఈ సెకండ్ హ్యాండ్ కార్ల భయం పట్టుకున్నది. ఏ సాకుతో వీటిని రాకుండా అడ్డుకోవాలా అని ఆలోచిస్తున్నారు. భారత దేశంలో చాలా కార్లకు కుడిచేతి వైపు స్టీరింగ్ వుంటుంది కనుక అమెరికా, ఐరోపాలో ఎడమచేతి స్టీరింగ్ కార్లు కనుక, భారత దేశంలో రోడ్లకు అవి భద్రత కావనే సాకుతో అమెరికా, ఐరోపా నుంచి సెకండ్ హ్యాండ్ కార్లను రాకుండా అడ్డుకోవాలనేది మరో యోచన. లేకపోతే జపాన్ లోలాగా సెకండ్ హ్యాండ్ కార్లు మళ్ళీ రిజిస్టర్ చేయటానికి పెద్ద మొత్తలతో ఫీజులు వసూలు చేయాలనేది మరో డిమాండ్. సెకండ్ హ్యాండ్ కార్ల దిగుమతికి అనుమతించనందువలననే న్యూజిలాండ్ కార్ల పరిశ్రమ దెబ్బతిన్నది. ఆశ్చర్యమేమిటంటే, భారత దేశంలో కార్ల అమ్మకాలలో 88 శాతం బహుళ జాతి పంపినీలవే. వీరు కూడా సెకండ్ హ్యాండ్ కార్ల దిగుమతిని వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

2. తిమింగలాల నోట చేపల పరిశ్రమ

దేశంలో చేపలుపట్టే పరిశ్రమలో లక్షలాది మంది కార్మికులు ఆధారపడి జీవనం సాగిస్తున్నారు. చేపల దిగుమతిని స్వేచ్ఛగా అనుమతించినందువల్ల పరిశ్రమ నట్టేట మునుగుతుంది. స్వేచ్ఛగా దిగుమతి చేసుకోవటానికి అనుమతించే జాబితాలోని చేపలు ఎక్కువ భాగం భారత దేశ సముద్రజలాల్లో లభించేవి కావని అంటున్నారు. అయినప్పటికీ దిగుమతి చేసుకునే హెర్రింగ్ చేపలు భారత దేశంలో లభించే మాక్రెల్, సార్డిన్స్ చేపల కన్నా బేవగా వుంటాయి కనుక భారత దేశ చేపల పరిశ్రమ క్షీణిస్తుందని, స్వేచ్ఛా దిగుమతులను వ్యతిరేకిస్తూ ఆందోళలకు నాయకత్వం వహిస్తున్న థామస్ కొచ్చెరి అంటున్నారు.

అయితే, దాదాపు 100 కోట్ల రూపాయల టర్నోవరుతో చేపల ఎగుమతి పరిశ్రమలో వున్న పాసెసింగ్ యూనిట్ల మాత్రం చేపల స్వేచ్ఛా దిగుమతికి అంగీకరించాలనే అంటున్నది. దీనివల్ల తమ పరిశ్రమ పూర్తి స్థాయిలో వుత్పత్తి చేయటానికి అవసరమైన ముడి చేపలు చేవగా లభ్యమవుతాయని ఆశపడుతున్నది. దిగుమతి స్పృంకాన్ని ఏ కొద్ది మొత్తంగానైనా నిర్ణయించితే దిగుమతి అయ్యే చేపల ధరలు ఎక్కువగా వుంటాయని, చైనా 25 శాతం సుంకాన్ని ఈవిధంగా విధించి ఇండియా నుంచి ఎగుమతయ్యే చేపల నుంచి తమ పరిశ్రమను రక్షించుకుందని అదే విధానాన్ని ఇక్కడ అవలంబించాలని అంటున్నారు. అయితే అమెరికా, ఐరోపా దేశాలు మన దేశ ఎగుమతులకు పన్నులతో సంబంధంలేని ఇతర అడ్డంకులు కల్పిస్తున్నారు.

వీటన్నింటిని తట్టుకుని మన సంప్రదాయ చేపల పరిశ్రమ నిలబడాల్సియున్నది.

3. దుస్తుల పరిశ్రమ బ్రతికి బట్టకట్టేనా?

స్పెషల్ ఇంపోర్టు లైసెన్స్ క్రిందున్న దుస్తుల దిగుమతి, ఆంక్షలు ఎత్తివేత తరువాత బంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక, చైనా, సౌత్ కొరియా నుంచి కుప్పలు తెప్పలుగా వచ్చిపడతాయని భావిస్తున్నారు. దీనిని తట్టుకోవడానికి దుస్తుల దిగుమతిపై ప్రత్యేకమైన పన్నులు వేసి, మన దుస్తుల పరిశ్రమను కాపాడమని ఆ పరిశ్రమాధిపతులు కోరుతున్నారు. ముఖ్యంగా ధరలు తక్కువగా వుండే లోపలి దుస్తుల విషయంలోనూ, షర్టు విషయంలోనూ బంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక నుంచి పోటీని తట్టుకోలేమని భావిస్తున్నారు.

అయితే అమెరికా, ఐరోపా దేశాలకు హామి ఇచ్చినట్లు దిగుమతి సుంకాలు తగ్గిస్తే పరిస్థితి మారిపోతుంది. సింథిటిక్ దుస్తుల రంగంలో సౌత్ కొరియా, ఫిలిప్పైన్స్, ఇండోనేషియా, థాయ్లాండ్ నుంచి మన పరిశ్రమకు పోటీ వస్తుంది. అన్ని పన్నులు కలుపుకుని షర్టు 150 రూపాయలకే వస్తుంటే, వాటికంటే నాణ్యత తక్కువైనా మన దుస్తుల సంగతి ఎవరు చూసారు?

అమెరికా పెరట్లో అగ్ని పర్వతాలు

అమెరికా తన పెరటి దేశాలు అనుకునే వాటిలో ఈక్వెడార్ ఒకటి. దక్షిణమెరికాలో భూమధ్యరేఖ మీద వుంది. భూకంపాలకు ప్రతీతి. జనాభాలో 85 శాతం ఆదివాసీ ప్రజలే. ప్రపంచీకరణ గొడుగు క్రిందకు గుంజబడిన దేశాల్లో ఈక్వెడార్ కూడా ఒకటి. ఐ.ఎం.ఎఫ్., ప్రపంచ బ్యాంకుల నుండి రుణం తీసుకుని వాటి ఫలితాలకు అతలాకుతలం అవుతున్నది.

ఉన్నట్లుండి అగ్ని పర్వతం బ్రద్దలయిందా అన్నట్లు రాజధాని క్వీటో నగరం నిరసనల వెల్లువలో మునిగిపోయింది. జనవరి 21 శుక్రవారం అమెరికా దాలర్ ను దేశ కరెన్సీగా ఆమోదించే ముహూర్తాన కాంగ్రెస్ భవనాన్ని, సుప్రీంకోర్టు భవనాన్ని అన్ని తరగతులతో కూడిన ప్రజలు ఆక్రమించుకున్నారు. వేలాది సైనికులు, వందలాది జూనియర్ ఆఫీసర్లు, కర్నెల్ ఆంటోనియో వార్నాసి నాయకత్వాన ఉద్యమకారుల పక్షాన చేరారు. ప్రజల పార్లమెంటు ఏర్పడిందని, సాల్వేషన్ (విముక్తి) ప్రభుత్వం ప్రజాప్రాతినిధ్యసభ ఏర్పడినట్లు ప్రకటించారు. ప్రజానాయకుడు ఆంటోనియో వార్నాస్, కల్నెల్ గూటిరెజ్, ప్రజాభిమానం చూరగొన్న సుప్రీంకోర్టు రిటైర్డ్ జడ్జి నూతన ప్రభుత్వానికి నాయకులు. అమెరికా ప్రభుత్వ పెద్దకుదుపుకు గురయింది. అంతలోనే తెప్పరిల్లి సైనికాధికారి గూబ్రెజ్ ను తొలగింపచేసింది. జనరల్ మెండోజాను ఆ స్థానంలో ప్రతిష్ఠింపజేసింది. అతడు తిరుగుబాటు ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశాడు. పావులు చకచకా కదిలినవి. జనవరి 26న కాంగ్రెస్ నూతన అధ్యక్షుడిని ఎన్నుకుంది.

గుస్తావా నోవోస్ - యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసరు అధ్యక్షుడైనాడు. పాత విధానాలు కొనసాగుతాయి. తిరుగుబాటుదార్లను విచారణకు పెడతాను, అణచివేస్తాను. ఎవరద్దంవచ్చినా తొణకను అని గర్హించాడు. మార్కెటు శక్తులు హమ్మయ్య అని ఊపిరిక్కుల్చుకున్నాయి. ద్రోహం జరిగిందని తిరుగుబాటుదార్లు ఆగ్రహించారు. రహస్య స్థావరం నుండి వార్నాస్ ప్రకటించాడు. రెనెల గడుపు విధించాడు. పేదల సమస్యలు పరిష్కరింపకపోతే లోతైన పోరాటమే తెస్తానన్నాడు. ఆరునెలల్లో పేదల స్థితిగతులు మెరుగుపరచడానికి గడువిచ్చాడు. పరిస్థితి అనిశ్చితంగా వుంది.

ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ చర్యలకు దేశదేశాల్లో నిరసనల ప్రతిఫలనల పొగలు ఉవ్వెత్తున వేస్తున్నాయి. అమెరికా పెరటి దేశాల్లోనే అకస్మిక తిరుగుబాటుకు ఈక్వెడార్ సూచిక.

(జనవరి సంచిక తరువాయి)

“ అంటే మీరు ప్రభుత్వానికి భయపడరా?” ప్రశ్నించాడు కుచేలరావు.

“ప్రభుత్వమే మాదయినప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని నడిపించేదే మేమయినప్పుడు దాన్ని చూసి మేమెందుకు భయపడాలి?” కుబేరుడు ఎదురు ప్రశ్నించాడు.

“ మరి మీరెవరికి భయపడతారు? చివరికి దేవుడికయినా .....” సందేహంగా అడిగారు కుచేలరావు.

ఆ మాటలో కుబేరుడికి నువ్వు ముంచుకొచ్చింది. తెరలు తెరలుగా నవ్వాడు. నవ్వుతో పాటు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరగాయి.

“ నీకో నిజం తెలుసా!” అన్నా కుచేలరావుని ఉద్దేశించి కుబేరుడు. ఏమిటన్నట్లు తల పంకించాడు కుచేలరావు.

“ దేవుడ్ని నేనసలు ఖాతరు చేయను” అన్నాడు కుబేరుడు. కనుబొమ్మ లెగరేస్తూ ఆశ్చర్యపోవడం కుచేల రావు వంతయింది. ఒక్కొక్క పాక్కు కూడా లోనయ్యాడు. కుబేరుడు హాస్యమాడట్లేదు కదా అనుకున్నాడు. తేరుకుని నెమ్మదిగా అడిగాడు.

“ మరి మీరు దేశమంతా గుళ్ళూ, గోపురాల నిర్మాణానికి పెద్దమొత్తంలో చందాలు ఇస్తుంటారు కదా!”

“ఇస్తుంటాను. ఎందుకంటే దేవుడు, మతం పేద ప్రజలకి అవసరం కాబట్టి” చెప్పాడు కుబేరుడు. ఆ క్షణంలో అతని మోహం. వసిబాలుడిలా కన్పించింది కుచేలరావుకి. తిరిగి కుబేరుడే చెప్పాడు.

“ప్రజలు అసూయ అనే జిత్తులమారి భూత వ్యామోహంలో పడకూడదు. దానిలో పడ్డారా మమ్మల్ని ద్వేషించడం మొదలెడతారు. వాళ్ళు మమ్మల్ని ద్వేషించకుండా ఉండాలంటే, మా దోపిడీని ప్రతిఘటించకుండా ఉండాలంటే దేవుడు, మతం చాలా అవసరం. మతం పాపా, పుణ్యాలని, కర్మను బోధిస్తుంది. తమ జీవితాలు బీదరికంలో మగ్గడానికి కారణం. తమ కర్మలని, పూర్వజన్మ పాపమని జనం విశ్వసించాలి. అప్పుడే మేం సుఖంగా ఉండగలం. ఈ జన్మలో బాగా కష్టపడాలని తద్వారా వచ్చే జన్మలోనయినా ధనవంతులుగా పుడతామని వారు అనుకోవాలి. దాని వల్ల మాకు ఎదురు తిరగకుండా గొడ్డు చాకిరీ చేస్తారు. పొరుగు వాడిని చూసి అసూయ చెందరాదని దేవుడు చెబుతాడు. దీని సారాంశం ధనవంతుల్ని చూసి అసూయ చెందవద్దనే. భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు ఏం చెప్పాడు? “ ఈ సకల చరాచర సృష్టిని సృష్టించింది నేనే. దీనిని నడిపించే వాడను నేను. నీవు కేవలం నిమిత్తమాత్రుడివి. నేను నడిపించినట్లు నడుచుకోవడమే నీ విధి” అంటాడు. అలా జనం నడుచుకొనేట్లు చేయడానికి, మతం వ్యాప్తి చెందడానికి మేం నిధుల్ని వెచ్చిస్తాం” మతం యొక్క అసలు పరమార్థాన్ని విడమర్చాడు కుబేరుడు.

“ మన దేశంలో అనేక రకాల మతాలున్నాయి. మీరే మతాన్ని సమర్థిస్తారు?” అమాయకంగా అడిగేడు కుచేల రావు.

కుబేరుడు

టి.వి. రావు

“ సమయాన్ని బట్టి సందర్భాన్ని బట్టి మేం ఒక్కో మతాన్ని సమర్థిస్తాం. ఏ మతమైనా చెప్పేది ఒక్కటే కదా!” కుబేరుడు నవ్వేడు.

“అన్ని మతాలు మీకు సమానమే అయినప్పుడు, అన్నీ మీకు ఉపయోగపడేవే అయినప్పుడు మీరు అందరినీ ఒకేలా చూడాలి కదా! మతాల అంతరాలు చూపుతారెందుకని?” కుచేలరావు మరింత అమాయకంగా ప్రశ్నించాడు.

“మా దోపిడీ నిరాటంకంగా సాగేందుకు” కుబేరుడు బదులిచ్చాడు. కుచేలరావుకి అర్థం కాలేదు. కుబేరుడే వివరించాడు.

“ఉదాహరణకి ఒక ఫ్యాక్టరీలో అనేక రకాల మతాల వాళ్ళూ, కులాల వాళ్ళూ పనిచేస్తుంటారు. మేం వాళ్ళచేత విపరీతమైన పనిచేయిస్తూ సౌకర్యాలు మాత్రం ఏ మాత్రం కల్పించకుండా పీడిస్తుంటాం. మా ఈ పీడనని వాళ్లు ఏదో ఒక నాటికి గుర్తించి ఐక్యంగా మా మీదకి తిరగబడాలని ప్రయత్నిస్తారు. అప్పుడు మేం మతం లేదా కులం అనే కత్తుల్ని ఉపయోగిస్తాం. వాళ్ళ మధ్య మత కొట్లాటల్ని, కుల కొట్లాటల్ని లేపుతాం. అంతే, వాళ్లు మాపై తిరగబడాలన్న ఆలోచన వదిలేసి వాళ్ళలో వాళ్ళు కొట్టుకుచస్తారు. అలా కొట్టుకు చావడం కోసమే మేం మతాల అంతరాల్ని ఉపయోగించుకుంటాం”

“బాబ్లీ మసీదు కూల్చివేతలో కూడా ఇలాంటి ఆలోచనేమైనా ఉందా!” కుచేలరావు ప్రశ్నించాడు.

“ లేకేం! బ్రహ్మాండంగా ఉంది. ఈ దేశంలో మెజారిటీ ప్రజలు హిందువులు, వాళ్ళందరినీ ఒకే పార్టీ ఓటు బ్యాంకుగా మలిస్తే అధికారానికి ఎగబ్రాకవచ్చని మా మత సంఘం గుర్తించింది. అంటే హిందువులందరిలో మతభావనని రగిల్చాలి. దాన్ని ఉపయోగించుకొని అధికారం సంపాదించాలి. ఇది మా మొదటి కర్తవ్యం. ఇక రెండవది నూతన ఆర్థిక విధానాల పేర స్వదేశీ, విదేశీ పెట్టుబడిదారులకు అవసరమయిన మార్పులిన చేపట్టింది మా అనుంగు ప్రభుత్వం. అయితే ఈ దేశంలోని కొంత మంది వామపక్ష వాదులు అవిహాని కరమయినవని, వాటిని ప్రతిఘటించాలని జనాన్ని పోగెయ్యడం మొదలెట్టారు. వాళ్ళ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తే మా నోట్ల మన్నే, కాబట్టి వాళ్ళ ప్రయత్నాలకి అడ్డుకట్ట వెయ్యడం మారెండో కర్తవ్యం. ఈ రెండు కర్తవ్యాలు

నెరవేర్చుకోవాలంటే రామమందిర నిర్మాణ నినాదమే అందుకు సాధనమని గుర్తించాం. అమలు జరిపి నక్సెస్ అయ్యాం” చెప్పాడు కుబేరుడు.

“ నిజంగా రామజన్మభూమిలో మందిరం నిర్మించడం మీ కర్తవ్యం కదా!” కుచేల రావు ప్రశ్నించాడు. ఈ ప్రశ్న కుబేరుడికి నవ్వు తెప్పించింది. ఓరి అమాయకుడా అన్నట్లు ఓ చూపు చూసి చెప్పేడు.

“ మనలో మనమాట నేనెక్కడ పుట్టానో నాకే తెలియదు. ఇక రాముడెక్కడ పుట్టాడో మనకేం తెలుసు. ఇక రామమందిర నిర్మాణమా! అది మాకో తుర్పు ముక్క. ప్రజల దృష్టిని మళ్ళించాల్సి వచ్చినప్పుడల్లా దాన్ని ఉపయోగించుకుంటాం” చెప్పాడు కుబేరుడు.

“ మీరు మతాన్ని ఎంత చక్కగా వినియోగించుకుంటున్నారో మహా బాగా చెప్పారు. దీన్ని మరింత నమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవడానికి ఇంకేమైనా చేస్తున్నారా!” కుచేల రావు కాస్త అర్థవంతంగా ప్రశ్నించాడు. “లౌకిక పునాది, సోషలిస్టు లక్ష్యంపేరుతో ఈ దేశ రాజ్యాంగాన్ని, విధ్యా విధాన్ని నింపారు. వాటిని మారిస్తే కాని మా దోపిడీకి మరింత వీలు కలుగదు. అందుకోసం మా అనుంగు ప్రభుత్వాలు ఉన్న రాష్ట్రాలలో విద్యా విధానంలో మత విద్యను చొప్పించే ప్రయత్నం చేపట్టాం. అలాగే రాజ్యాంగానికి బూజు వట్టిందని, దాన్ని సమీక్షించాలని గొడవమొదలెట్టాం. తద్వారా రాజ్యాంగ పునాదిని మార్చి మత దృక్పథంపై పునర్నిర్మిస్తే మాకిక అడ్డే ఉండదు కదా!” కుబేరుడు ఆనందంగా బదులిచ్చాడు. కుబేరుడి ఆలోచనలూ, ఆచరణ వినేసరికి కుచేలరావుకి బోలెడంత తన్మయం కలిగింది. అర్జునుడికి గీత భోదించిన శ్రీకృష్ణునికన్నా వేయిరెట్లు ఉన్నతంగా కన్పించాడు కుబేరుడు, కుచేలరావు కంటికి.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో)

రూపాయి విలువ తగ్గింపు

సంవత్సరం	ఒక డాలరు ఇన్ని రూపాయలతో సమానం
1947	3.31
1949	4.75
1966	7.50
1971	7.50
1991	26.00
1994	31.37
2000 జనవరి	43.57

రాష్ట్ర సిరీస్

1. విజయనగరం	373	369	-
2. రాజమండ్రి	403	402	2.55
3. విజయవాడ	403	403	-
4. ఆదోని	421	423	2.33
5. ఎన్.ఎస్.బి	420	416	2.52
6. ఎం.జి.సి	403	399	2.49

సంక్షోభంలో 'ఫర్మ్యూరల్' పరిశ్రమలు ప్రపంచీకరణ - మన పరిశ్రమలపై ప్రభావం

సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల పుణ్యమాంటూ విదేశీ వస్తువుల తాకిడికి తట్టుకోలేక మనదేశం పరిశ్రమలు ఒక్కొక్కటిగా సంక్షోభంలోకి నెట్టబడుతున్నాయి. విదేశాల నుంచి 'ఫర్మ్యూరల్' అనే రసాయనిక ఆయిల్ దిగుమతి అయి ఆ పోటీకి తట్టుకోలేక భారతదేశంలోని 'ఫర్మ్యూరల్ కెమికల్' ఫ్యాక్టరీలు ఒక్కొక్కటిగా సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొని కొన్ని ఇప్పటికే మూతపడ్డాయి. మరికొన్ని పోటీని తట్టుకునేందుకు కార్మికులపై అధిక భారాన్ని రుద్దడానికి, కార్మికుల కుదింపుకు, ఇంకా ముందుకెళ్ళి జీతాలు తగ్గించుకుని పనిచెయ్యమని కార్మికులపై వత్తిడి తెస్తున్నారు.

ఫర్మ్యూరల్ అనే కెమికల్ నూనె శుద్ధి కర్మాగారాల్లో ఉపయోగిస్తారు. ఈ కెమికల్ వ్యవసాయ (ఆగ్రో వేస్టు) ఉత్పత్తి వ్యర్థ పదార్థం నుండి తీస్తారు. మనదేశంలో మద్రాసు ఆయిల్ రిఫైనరీస్, కలకత్తాలోని హబ్లియా రిఫైనరీస్ వారు ఈ కెమికల్ను విరివిగా ఉపయోగిస్తారు.

మనదేశంలో 1980కి తర్వాత గుజరాత్కు చెందిన కిషోర్ బి. దేశాయ్

ఫాదీనగర్ జి.టి.యన్.

టెక్స్టైల్స్ - వేతన ఒప్పందం

మహబూబ్ నగరు జిల్లా బాలానగర్ మండలంలోని జి.టి.యన్. టెక్స్టైల్స్లో ఇటీవల వేతన ఒప్పందం జరిగింది. వివరాలు క్రింది విధంగా వున్నాయి.

టి1, టి2 వారికి నెలకు రు.75లు

టి3, టి4 వారికి నెలకు రు.200లు

ప్రాజెక్షన్, వర్మినెంట్ కార్మికులకు రు.225లు వేతనం పెరిగింది.

టి1 - మొదటి 6 నెల్లు సర్వీసు లోవువారు టి2 సం॥లోపు సర్వీసు గలవారు టి3 తరువాత 6 నెల్లు సర్వీసు గలవారు టి4 తరువాత 6 నెల్లు సర్వీసు గలవారు.

- డ్రెస్ అలవెన్స్ రు.350లు; సైకిల్ కొనుగోలుకు గ్రాంటుగా రు.750లు మేనేజిమెంటు ఇస్తుంది. జనవరి నుండి ఒప్పందం అమలులోకి వస్తుంది.

జి.టి.ఎస్. టెక్స్టైల్స్ వర్కర్స్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు. అనుబంధం)కు యాజమాన్యానికి మధ్య 5 నెల్ల కాలంలో 13 సార్లు చర్చల అనంతరం ఈ ఒప్పందం కుదిరింది.

1999 మేలో సి.ఐ.టి.యు. అనుబంధ సంఘం ఏర్పడింది. అంతకుముందే యజమానులకు అనుకూలంగా వున్న కార్మికసంఘం 1998లో కార్మికులకు తెలియకుండా 12(3) ఒప్పందం చేసుకుంది. సుదీర్ఘ పోరాటాల అనంతరం అనేక చిక్కులను అధిగమించి కార్మికుల మధ్య ఐక్యతను సాధించడం ద్వారా సి.ఐ.టి.యు. అనుబంధ సంఘం ఈ వేతనాల పెంపును సాధించింది.

మొట్టమొదట అహ్మదాబాద్లో ఈ పరిశ్రమను స్థాపించాడు. ఆ విధంగా మనదేశంలోకి ప్రవేశించిన ఫర్మ్యూరల్ కెమికల్ పరిశ్రమ మొట్టమొదటగా ఆంధ్రప్రదేశ్కు 1981లో ఒకటి నెలకొల్పారు. అవి నేటికి 3 పరిశ్రమలు అయ్యాయి. మద్రాసు కలకత్తా రిఫైనరీలకు సాలుసరి సగటున 1100 టన్నుల ఫర్మ్యూరల్స్ అవసరంకాగా అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 3 నుంచి 4 వందల టన్నుల సరఫరా అవుతున్నది. ఈ కెమికల్ దర 1981లో కిలో 6 రూపాయలు ఉండగా 1999 నాటికి 60, 70 రూపాయలకు పెరిగింది.

1991లో ప్రవేశపెట్టిన నూతన ఆర్థిక పారిశ్రామిక విధానాల కారణంగా ధరకు చైనా, అమెరికా, స్పెయిన్, థాయ్లాండ్ వంటి దేశాలు మనదేశంలోని ఆయిల్ రిఫైనరీస్కు దిగుమతి చేస్తున్నాయి. ఆయిల్ రిఫైనరీస్ వారు అతి తక్కువ ధర (కిలో గ్రాము రు. 29లు)కు సప్లయ్ చేసే చైనా దేశం నుంచి దిగుమతి చేసుకోవడం ప్రారంభించారు. చైనాతోపాటు అమెరికా ఒక డాలరు (రు. 43) ఖరీదుకు, థాయ్లాండ్ 0.8 డాలరుకు, స్పెయిన్ 0.7 డాలరుకు సప్లయ్ చేయడంతో అతి తక్కువ ధర (0.5)కు సప్లయ్ చేస్తున్న చైనా ఫర్మ్యూరల్ను మనదేశంలోని రిఫైనరీలు దిగుమతి చేసుకుంటున్నాయి.

దీంతో ఆ మార్కెట్ పోటీకి తట్టుకోలేక మన రాష్ట్ర పరిశ్రమలు సంక్షోభానికి గురయ్యాయి. ఇక్కడ ఉత్పాదక వ్యయం అధికంగా వుండడంతో ఆ రేట్కు సప్లయ్ చేయలేకపోతున్నారు. దీంతో మనదేశంలోని ఫర్మ్యూరల్ పరిశ్రమ మూతపడేదశకు కొని రాగా మరికొన్ని ఇప్పటికే మూత పడి ఇతర ఉత్పత్తులను తీయటానికి మిషనరీలను మార్చుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో కృష్ణా జిల్లాలో రెండు, కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒకటి సంక్షోభంలో నడుస్తున్నాయి. హైదరాబాద్లోని ఇదే పరిశ్రమ గత 4 సంవత్సరాల క్రితమే మూసినట్లు తెలుస్తోంది. 1996-97 ప్రాంతంలో ఈ కెమికల్కు మంచిధర పలికింది. దీంతో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కూడా ఇదే పరిశ్రమ నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టారు.

సరసమైన ధరలకు వడినరుకు అధునాతన యంత్ర పరికరాలు ఇతర ఇంధన వనరులు మూలంగా విదేశీ పరిశ్రమలు తక్కువ ధరకు దిగుమతి చేయగలుగుతున్నారు. స్వదేశీ పరిశ్రమలను రక్షించే ఉద్దేశ్యం కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు లేకపోవడంతోపాటు ఆర్థిక విధానాలను సరళీకృతం చేయడంతో నేడు

మనదేశంలోని పరిశ్రమలు దివాళా ధశకు చేరుకున్నాయి. కేవలం స్వదేశీ పరిశ్రమలను దివాళా ధశకు తీసుకురావడం కోసం తొలుత నష్టాన్నైనా భరించేందుకు విదేశీపెట్టుబడి దారులు ప్రయత్నం. అందుకు నూతన ఆర్థిక పారిశ్రమిక విధానాలు కారణం. మనదేశంలోని పరిశ్రమలన్నింటిని ఒక్కొక్కటిగా కూలదోసి తమ ఉత్పత్తులను అధిక ధరకు అమ్ముకుని మనదేశ సంపద కొల్లగొట్టేందుకు చేస్తున్నారు.

ఇప్పటి వరకు మార్కెట్ రంగంలో వున్న చిన్న, పెద్ద మధ్యతరగతి పరిశ్రమలు నిలద్రొక్కుకునేందుకు తమ లాభాల వాటాలు తగ్గకుండా జాగ్రత్త పడడానికి కార్మికులపై అదనపు పనిభారం, ఇతర సౌకర్యాలు కోత, కనీస వేతనాలు అమలు పర్చకపోవడం వంటివి చేయడానికి వెనుకాడడంలేదు. ఏదిఏమైనా సరీకృత ఆర్థిక విధానాల కారణంగా కార్మికులు, ఇటు ఆర్థిక వ్యవస్థ సర్వనాశనమయ్యే ప్రమాదం వుంది. తమపై పడిన భారాలను కార్మికులపైకి నెట్టేందుకు యాజమాన్యం ప్రయత్నిస్తున్నారు. హనుమాన్ జంక్షన్లోని ఫ్యాక్టరీ యజమాని ప్రతి కార్మికుడు రోజు కూలి రులు తగ్గించుకొమ్మని కౌంటరు డిమాండు పెట్టాడు. లేకుంటే ఫ్యాక్టరీ మూసేస్తానని బెదిరిస్తున్నారు.

-ఆర్. అమృతరావు

హనుమాన్ జంక్షన్

హమాలీల

వేతనాలు పెంపు

కృష్ణా జిల్లా హనుమాన్ జంక్షన్ ముఠా వర్కర్స్ తమ హమాలీ రేట్లు 15 శాతానికి పెంచుకున్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతున్న వేతనాలపై మర్చంట్స్ అసోసియేషన్తో చర్చించి గతంలో ఇస్తున్న హమాలీ ఛార్జీల కంటే మరో 15 శాతం హమాలీని పెంచుకున్నారు. హనుమాన్ జంక్షన్ శ్రీ వీర హనుమాన్ ముఠా హమాలీ వర్కర్స్ యూనియన్ (సి.ఐ.టి.యు.) హనుమాన్ జంక్షన్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్తో హమాలీ వర్కర్స్ యూనియన్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు జరుగుమిల్లి గంటయ్య, పోలుకొండ భాస్కరరావులు సి.ఐ.టి.యు. నూజీవీడు డివిజన్ నాయకులు ఏలూరు ధనుంజయరావు నల్లి ఆంజనేయులు, పిల్లల శివశంకర్ రావుల పర్యవేక్షణలో హమాలీరేట్లు పెంపుదల ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నారు. ఈ రేట్లు సంవత్సరంపాటు అమలులో వుంటాయని కార్మిక నాయకులు తెలిపారు.

కార్మికలోకం, మార్చి 2000

అంగన్వాడీ కార్యకర్తల ధర్మా

జనగానపల్లె మండలం మీరాపురం గ్రామంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు ఎటువంటి విచారణ లేకుండా సస్పెండ్ చేసిన అంగన్వాడీ టీచర్ చిట్టమ్మను తిరిగి ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవాలని కర్నూలు కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు అంగన్వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్(సి.ఐ.టి.యు.) ఆధ్వర్యంలో ధర్మా జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి టి. ప్రదీప్, యూనియన్ జిల్లా కార్యదర్శి నారాయణమ్మలు పాల్గొని నాయకత్వం వహించారు.

ఖమ్మంలో : అంగన్వాడీ ఉద్యోగులు ఎదుర్కొంటున్న స్థానిక సమస్యల పరిష్కారం కోసం ఖమ్మం, తిరుమలాయపాలెం ప్రాజెక్టు కమిటీ ఆధ్వర్యంలో అంగన్వాడీ కార్యకర్తలు, ఆయాలు ప్రదర్శన నిర్వహించి పెండింగ్లో ఉన్న 3 నెలల జీతం ఇవ్వాలని టి.ఎ. డి.ఎ.లు ఇవ్వాలని, రేషన్ కార్డులు, ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని తదితర డిమాండ్లతో కూడిన వినతి పత్రాన్ని కలెక్టర్కు సమర్పించారు.

చేవెళ్ళ సంఘటనకు నిరసనగా ధర్మా

రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్ళ మండలంలో అంగన్వాడీ ఆయాలపై పోలీసులు దౌర్జన్యాన్ని నిరసనగా కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ ప్రాజెక్ట్ అంగన్వాడీ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో స్థానిక ఆర్.డి.ఓ. కార్యాలయం ముందు ధర్మా నిర్వహించారు.

తిరువూరులో : చేవెళ్ళ అంగన్వాడీ ప్రాజెక్టులో ఆయాలుగా పనిచేస్తున్న అనంతమ్మ, లక్ష్మి, సావిత్రమ్మలపై పోలీసులు సాగించిన దుష్టనకాండకు నిరసనగా తిరువూరు అంగన్వాడీ కార్యకర్తలు ప్రదర్శన నిర్వహించారు.

గుమస్తాల రాస్తారోకో

తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం వరంగల్ జిల్లా మహబూబాబాద్లో గుమస్తాలు ఆందోళన ప్రారంభించి ఎనిమిది రోజులు అవుతున్నా యజమానులు పట్టించుకోకపోవడాన్ని నిరసిస్తూ గుమస్తాల సంఘం ఆధ్వర్యంలో (సి.ఐ.టి.యు.) స్థానిక వ్యవసాయ మార్కెట్ రోడ్డు వద్ద గల బైపాస్ రోడ్డు పై రాస్తారోకో నిర్వహించారు. అనంతరం పోలీసులు ఆందోళనకారుల రాస్తారోకో విరమింపజేసినారు. ఈ సందర్భంగా జరిగిన సభకు కేశవులు అధ్యక్షత వహించగా సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు సాదుల శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ గుమస్తాలు చేస్తున్న పోరాటానికి తమ మద్దతు తెలిపారు. యజమానుల కార్మిక అధికారుల నిర్లక్ష్యాన్ని నిరసించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు ఆకుల రాజు, తాజుద్దీన్బాబు, గీత కార్మిక సంఘం నాయకులు గునిగంటి రాజన్న,

నాయకులు నెలమరి వెంకన్న, గుమస్తాల సంఘం నాయకులు లక్ష్మీనారాయణ, ఉపేందర్లు పాల్గొన్నారు. ఈ పోరాటానికి వివిధ సంఘాలు తమ మద్దతు తెలిపాయి. చివరికి యజమానులు దిగివచ్చి 11వ రోజున గుమస్తాల సమస్యలకు పరిష్కారం కుదుర్చుకున్నారు.

సి.ఐ.టి.యు. విజయోత్సవ ర్యాలీ

చిట్టి వలస జూట్ మిల్లు గుర్తింపు సంఘం ఎన్నికల్లో సి.జె.యం. మెకానికల్ వర్కర్స్ అండ్ వర్కర్స్ యూనియన్(సి.ఐ.టి.యు.) గెలిచిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని గ్రామ, గ్రామాన సి.ఐ.టి.యు. విజయోత్సవ ర్యాలీలు జరుపుకుంది. అలాగనే ఆయా గ్రామాల్లో జూట్ కార్మికులకు సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు అభినందనలు తెలిపారు.

ఎస్.ఇ కార్యాలయం ఎదుట

యు.ఇ.ఇ.యు. ధర్మా

ప్రభుత్వ విద్యుత్ బోర్డును రెండుముక్కలుగా విభజించి సంవత్సరం గడచిన సందర్భంగా యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ప్రకాశం రీజియన్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఎస్.ఇ కార్యాలయం ముందు ధర్మా జరిగింది. ఈ ధర్మాకు రీజియన్ అధ్యక్షులు ఎ.ఎస్. సత్యనారాయణ అధ్యక్షత వహించగా, ఎస్సీ, ఎస్టీ నాయకులు అంజయ్య సభను ప్రారంభించారు.

గ్రామ సేవకుల ర్యాలీ

గ్రామ సేవకుల సంఘంతో ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం 25 రూపాయల డి.ఎ.ను వెంటనే విడుదల చేయాలని, ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల ప్రకారం గ్రామ సేవకులకు రాత్రి డ్యూటీలు రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ గ్రామ సేవకుల సంఘం ఆధ్వర్యం మెదక్ జిల్లా సిద్దిపేటలో ర్యాలీ గ్రామ సేవకుల సంఘం జిల్లా అధ్యక్షులు మల్లేశం మాట్లాడుతూ పోరాటాల ద్వారానే హక్కులు సాధించుకోగలమన్న విషయం నదా గమనంలో ఉంచుకోవాలన్నారు. సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం జి.వో.లు విడుదల చేయటమే తప్ప అమలులో శ్రద్ధ చూపటంలేదని విమర్శించారు. గ్రామ సేవకుల చేత ప్రభుత్వం వెట్టి చాకిరి చేయిస్తోందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

కల్లు కంపౌండ్ కార్మికుల ధర్మా

కల్లుకంపౌండ్ కార్మికులకు ఇ.యస్.ఐ. సౌకర్యం తక్షణమే అమలు చేయాలని కోరుతూ హైదరాబాద్లోని ఇ.యస్.ఐ. కార్యాలయం వద్ద టాడిటాపింగ్ వర్కర్లు ధర్మా చేశారు. ఇ.ఎస్.ఐ. సౌకర్యం కల్పించడంలో అధికారులు నిర్లక్ష్య వైఖరి నశించాలని చట్టాన్ని అమలు చేయని అధికారులపై తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని,

సి.ఐ.టి.యు. జిందాబాద్, కార్మిక ఐక్యత వర్గిల్లాలని కార్మికులు నినాదాలు చేశారు. గత ఏడాది ఇ.ఎస్.ఐ. దరఖాస్తు పెట్టుకోగా 18 కల్లు కంపౌండ్లలో విచారణ జరిపి యజమానులకు నోటీసులు పంపించారని, టాడిటాపింగ్ వర్కర్స్ అండ్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నగర కన్వీనర్ సదానందం విమర్శించారు. సి.ఐ.టి.యు. నగర ఉపాధ్యక్షులు శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ యిప్పటికైనా కల్లు కంపౌండ్ అధికారులు కార్మికులకు ఇ.ఎస్.ఐ., పి.ఎఫ్., కనీస వేతనాలు అమలు జరిగేలా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ ధర్మాలో చేతివృత్తిదారుల నగర కన్వీనర్ వెంకటయ్య, నగర నాయకులు ఎం. కృష్ణస్వామి పాల్గొని ప్రసంగించారు. అనంతరం ఇ.ఎస్.ఐ. రీజనల్ డైరెక్టర్ అబ్దుల్ హమీద్కు మెమోరాండం సమర్పించారు.

వేతన సవరణ అమలు

చేయాలని కోరుతూ ధర్మా

ఎ.పి. స్టేట్ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ఉద్యోగులకు, కార్మికులకు 1999 వేతన సవరణ సంఘం సిఫారసులు అమలు చేయాలని కోరుతూ స్థానిక కార్యాలయం ఆవరణలో నిరసన ప్రదర్శన, ధర్మా నిర్వహించారు. ఈ కార్మికుల ధర్మానుద్దేశించి సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా అధ్యక్షులు జూలకంటి రంగారెడ్డి మాట్లాడుతూ 1999 వేతన సవరణ సంఘం సిఫారసులను అమలు చేయకపోవడం శోచనీయమన్నారు. కార్మికుల న్యాయమైన కోర్కెలకు సి.ఐ.టి.యు. సంపూర్ణ మద్దతు నిస్తుందని చెప్పారు. కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. డివిజన్ నాయకులు అంజయ్య ఉద్యోగ సంఘ నాయకులు వెంకన్న, జానీ పాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సింగరేణి కార్మికులకు

మద్దతుగా పట్టణ బండ్

తమ న్యాయమైన సమస్యల పరిష్కారం కోసం ఈనెల 9 నుండి నిరవదిక సమ్మె చేస్తున్న సింగరేణి కార్మికులకు మద్దతుగా సోమవారంనాడు ఖమ్మంజిల్లా కొత్తగూడెం పట్టణం బండ్ ప్రశాంతంగా సంపూర్ణంగా జరిగింది. రామవరలో జరిగిన బండ్ కూడా ప్రశాంతంగా సంపూర్ణంగా జరిగింది. అలాగే ఇంక్వైన్లో జరిగిన బండ్ కార్యక్రమానికి ఎం.యస్. ప్రకాశ్, జగన్నాథం, ఇక్బాల్, యం. వెంకటేశ్వర్లు, తదితరులు నాయకత్వం వహించారు. బండ్కు నహకరించిన వ్యాపారస్తులకు, అన్ని వర్గాల ప్రజలకు సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు పవన్, ప్రసాద్, రమేష్కుమార్ తదితరులు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

చంద్రబాబు నాయుడు:-

ప్రజలారా! మన రాష్ట్రాన్ని 'స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్'గా మార్చడానికి సుస్థిర - సమర్థవంతమైన ప్రభుత్వం కావాలి. - అధికారులు - ఉద్యోగులు శ్రమించి పనిచేయాలని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మనం కొరియా - థాయ్‌లాండ్ - మలేసియా - సింగపూర్‌ల నుండి ఎంతో నేర్చుకోవాలి! నేను చాలా నేర్చుకుని వచ్చాను. మనం అప్పులు తెస్తున్నాం - అది అందరికీ సాధ్యం కాదు - ప్రపంచబ్యాంకుకు నేనంటే ప్రేమ. నన్ను దేశ విదేశాల పత్రికలు సి.ఇ.ఓ. బిరుదునిచ్చి ఆకాశానికెత్తేశాయి - అమెరికా అధ్యక్షుడు తనివితీరా పోగిడాడు - బ్రిటన్ ప్రధాని నా సరసన కూర్చోని ముచ్చటించారు - ప్రపంచంలోని పెట్టుబడిదారులంతా నన్ను ప్రశంసల జల్లులో ముంచెత్తారు - అయితే ఇన్ని కోట్లు తెచ్చినా అభివృద్ధి అనుకున్నంతగా జరగకపోవడానికి గత ప్రభుత్వ విధానాలే కారణమని తెలియజేసుకుంటున్నాను. -

(ఒక ముసిలావిడి లేచింది)
ముసి:- అప్పులు తేటం అదేం గొప్ప! నా బంగారు నాను తాకట్టు పడితే సావుకారు అర్థరేత్తిరి కండ్లకడ్డుకుని ఎన్నంటే అన్ని వేల రూపాయలిచ్చింది - పాతిక షడ్డీకి.

చం.బా:- నిజమే... కానీ ఈనాడు మన రాష్ట్ర ఖజానా మొత్తం ఖాళీ అయి నెలాఖర్ ప్రభుత్వోద్యోగులకు జీతాలివ్వలేని పరిస్థితి ఏరడిందంటే దాని క్కారణం ఉద్యోగులే! 80 శాతం వీళ్ళకోసమే ఖర్చవుతుందని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

("తవరొచ్చిం తరువాత ఒక్క ఉద్యోగమైనా ఇవ్వలేదు గదయ్యా!" (కేక వేశారు)

చం.బా:- స్వతంత్రంగా... తెలివిగా బ్రతకడం అన్నది ప్రధానం కానీ ఎవరు ఎట్లా బతికేస్తున్నాడూ అన్నది ప్రధానం కాదు. (సభలో కలకలం, దొంగనోట్లు, యూరో లాటరీలు - బోగస్ ఫైనాన్స్ చిట్‌ఫండ్ కంపెనీలు) ఇప్పుడున్న ఉద్యోగులను ముదింపు జేసి - కుదింపు చేయడానికి మన విదేశీ మేధావుల సూచనలు స్వీకరించి తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. అసలీ ఉద్యోగులు సక్రమంగా పని చేస్తున్నారా? ఏం చేస్తున్నారూ?" అని నడిబజార్లో నిలదీసి కడిగెయ్యండి - డిస్మిస్!

("పావం! ఈ యనెవరో

మూర్ఖపోయాడు సార్! పిల్లలుగలోడు"! కేకలు)

అందకే వీళ్ళని సంస్కరించాలి - సర్దుబాట్లు చెయ్యాలి! అసలంత జనాభా ఉండటం అనర్థ దాయకమని విదేశీ ఆర్థిక నిపుణులు సెలవిస్తున్నారు. దానికి మరిన్ని మార్గాలు వెదికి అమలు పెట్టడానికి సభా సంఘాలను - సమీక్షా కమిటీలను వేస్తాం! అయితే 'నిపుణులు' నూచించనట్లుగానే అవనరమున్న చోట 'కాంట్రాక్టు' పద్ధతిలో 'నిర్ణీతకాలానికి' "నిర్ణీత వేతనం" పథకం ద్వారా కొందరు 'తాత్కాలిక'

వాటి చరిత్ర మీరేం చెప్పక్కర్లేదు:-

2. వ్యక్తి:- అసలీ బదాబదా పెట్టుబడిదార్లు సంఘాలు పెట్టుకోవచ్చు - మీరు వెళ్ళి వారికి బాజా భజంత్రీలు వాయిచోచ్చు - మా కూల్నాలి జనం మాత్రం సంఘం పెట్టుకోవద్దన్నమాట! చం.బా:- ఈ సమ్మెల వెనక ఎవరున్నారో మీకు తెలవదు - నాకు తెలుసు - అభివృద్ధి గిట్టని కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు రెచ్చగొట్టి పబ్బం గడుపుకుంటున్నారు - ఈ ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగం దొరకడమే ఒక వరమైతే - దాన్ని అర్థాంతరంగా

పీక్కు పోవడం మరొక వరం - అందుకే మీకో అద్భుత రహస్యం పబ్లిగ్గానే చెబుతాను. ఈ ఉద్యోగస్తులెప్పుడు 'అభద్రతా భావం'తో పనిచేయాలి - ఎప్పుడు అది 'పుటుక్కు'మని ఊడి పోతుందా అని 'అభద్రతా భావం'తో అల్లల్లాడుతుంటేనే అభివృద్ధి సాధ్యం:-

1: వ్యక్తి:- అభద్రతాభావం మీ పదివి పోతుందని మీకుందాలి - కష్టజీవులం - మారెందుకుకండీ అభద్రత చం.బా:- నేను రోజుకు 18 గంటలు పనిచేస్తున్నాను. నిద్రపోవడంలేదు. మిమ్మల్ని - అధికారుల్ని నిద్రపోనివ్వను.

2.వ వ్యక్తి:- మిమ్మల్ని

నిద్రపోవద్దని ఎవడు చెప్పాడు. రోగాల్లోని - జరాల్లోని - కడుపులో పేగులు కిరకిరలాగుతుంటే మేము నిదర్లు పట్టక చస్తున్నాం!

నిరుద్యోగ యువకుడు:- మూడు లక్షల పోస్టులు భర్తీ చేయకుండా - మరో నలభై లక్షల నిరుద్యోగ పటాలం కసరత్తులు చేస్తుంది - మా ముత్తాతల కాలం నుండి, మా వృత్తులు మేం చేసుకుంటునే వున్నాం - మీ బ్యాంకు ఒప్పందం' ధర్మమా అని అన్నీ అటకెక్కుతున్నాయి -

కార్మికుడు:- సత్యాగ్రహాలు.. సమ్మెలు కార్మికుల ప్రాథమిక హక్కురా రాజకీయాలు మీ ఒక్కరికే కావాలి - మాకొద్దు - బాగుంది!

మహిళ:- ఈ అయిదేండ్లు సమర్థపాలన ఇప్పుడు అసమర్థంగా మారిందా? సమర్థ పాలనైతే ఇన్నీ ఫ్యాక్టరీలెందుకు మూతలు పడుతున్నాయి. మీ పాలనే సమర్థంగా లేదు - మీ విధానాలు సమర్థంగా లేవు - డొంకతిరుగుడు మాటలు - ముసిలావిడ:- పదిమాట లెందుకు - లెగండి.. లెగండి!!

ఉద్యోగుల్ని నియమించి లోటు పూడుస్తాం! ఎందుకంటే ఏ పథకం ఎప్పుడు ఏ ఎండకు ఎగిరిపోతుందో - ఏ శాఖ ఎప్పుడు మూడెంక వేసి మూత పడుతుందో ఆ వివరం మన చేతిలో లేదు - అంతా 'వాడి' చేతిలోనే వుంది?

ప్రపంచం మొత్తం ఇంటర్నెట్! ఐ.టి. కంప్యూటర్ పరిజ్ఞానంతో 'ప్రపంచీకరణ' దిశగా వేగంగా ముందుకు పోతుంది - దాన్ని తట్టుకోవాలంటే తప్పని సరిగా మనం ఊపిరి బిగబట్టి నిత్యం తలక్రిందులుగా యోగాసనాలు వేయాల్సిందే - దానిక్కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయడానికి పథకాన్ని రూపొందిస్తున్నాం - (మరి మంత్రుల్ని - యెమ్మెల్యేల్ని టెంపరరీ క్రాంటాక్సు మీద నడిపిస్తే పొలా - మీరేయమంటే అష్టాంగాసనాలు కూడా వేస్తారు")

చం.బా:- ఉద్యోగంలో చేరిన నాటి నుండి సంఘాలు కడుతున్నారు - సభలు పెడుతున్నారు - వీళ్ళకు సంఘాలెందుకని సభా ముఖంగా నేను అడుగుతున్నాను.

1.వ్యక్తి:- మా సంఘాలు వందేండ్ల నుండి వున్నవే?

పాలక సంస్కర్తలకు పీడకల చిన్ గంజాం

ఉప్పుతినే బతకడం అంటారు.

ఉప్పు ఉపాధికి పర్యాయమైపోయింది. స్వాతంత్ర్యోద్యమకాలంలో ఉప్పు సమరాయుధమే అయ్యింది. బ్రిటిష్ పాలకుల నిరంకుశత్వంపై వారి ఉక్కు శాసనాలపై గాంధీ మహాత్ముడి నాయకత్వంలో పెల్లుబికిన సత్యాగ్రహానికి ఉప్పు ఊపిరి, ఆలంబన అయ్యింది. ఇప్పుడు స్వతంత్ర భారత పాలకుల హయాంలో ఉప్పు మరోసారి ప్రముఖంగా వార్తలకెక్కడం, 'దాని కోసం ఉద్యమాలు కట్టేపరిస్థితి కలగడం ఒక వైచిత్ర్యం.

దేశంలో ముప్పావువంతు జనాభా సహజ లవణం లేదా గళ్ళ ఉప్పును వాడక తప్పని దయనీయ దారిద్ర్యంలో ఉండగా అయోడైజ్ చేసిన తెల్ల ఉప్పును అంటే కంపెనీ ఉప్పును మాత్రమే వాడాలనే శాసనంతో ఆ మధ్య కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మామూలు ఉప్పును నిషేధించడంతో జనం గగ్గోలు ఎత్తిపోయారు. జనఘోష ప్రభుత్వం చెవికి ఎక్కి నిషేధాన్ని రద్దుచేసింది గాని లేకపోతే కంపెనీ ఉప్పు కొనుక్కోలేక దేశావ్యాప్తంగా బీదాబిక్కిజనం కంటతడిపెట్టి ఉండేవారు. ఉప్పుకోసం యుద్ధాలే జరిగాయి. ఉప్పును అపురూపంగా భావించిన రోమను సిపాయిలకు జీతంగా ఉప్పును ఇచ్చేవారు. ఉప్పును లాటిన్ లో "సెలేరియం" అంటారు. జీతానికి శాలరీ అనే ఇంగ్లీషు వదందాని నుంచే వచ్చింది.

ఉప్పుతినే బతకటం అనే మన నానుడి ఆ విధంగా దిగుమతై వచ్చింది. బ్రిటిష్ వారు ఉప్పుకి వన్నువేసినప్పుడు పెల్లుబికిన సత్యాగ్రహం ఉప్పెన వంటిది. అటువంటి ఉప్పెనలు ఇప్పుడు కూడా ఉధృతంగా లేవడం, వాటి మీద స్వర్ణాంధ్ర పోలీసులు కాల్పులు జరిపి రైతుల ప్రాణాలు బలితీసుకోవడం 'దోరదోపిడీ' జాతీయమైన చేదు వాస్తవాన్ని చాటిచెబుతున్నది. తెల్ల పోలీసును మించిన క్రౌర్యంతో నల్ల పోలీసులు ప్రజాస్వామ్యాన్ని భారతి తల్లి ఒడిని రక్తసిక్తం చేస్తున్నారనడానికి ఇంత కంటే నిదర్శనం అక్కరలేదు.

ప్రకాశం జిల్లా చీరాల సమీపంలోని చిన గంజాం వద్ద శుక్రవారం జరిగిన పోలీసు కాల్పుల ఘటనలో 'ఆధునికానంతర' కేంద్ర, రాష్ట్ర పాలకుల ఆలోచనారీతుల మూలాలు ఉన్నాయి. పెట్టుబడుల బంగారు ఇటుకలతో భూతల స్వర్గాలను నిర్మిస్తామని ప్రజలను నమ్మించజూస్తున్న పాలక సంస్కర్తల నిజస్వరూపం బయటపెట్టే అంశాలూ ఉన్నాయి.

న్యాయమైన అభ్యంతరాలతో నిరసనలతో సత్యాగ్రహం ప్రకటించే ప్రజలను నేరస్తులుగా పరిగణించే పోలీసు అమానుషం ప్రబలుతున్న గాఢ సంకేతాలు ఇమిడి ఉన్నాయి. తెలంగాణా జిల్లాలలో ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా, ఎవరినైనా చంపేసి ఎన్ కౌంటర్ పేరుచెప్పి చేతులు దులుపుకోవడానికి అలవాటుపడిపోయారని ప్రసిద్ధికెక్కిన పోలీసులు ఏఆందోళన, అలజడి లేని కోస్తా జిల్లాలలో కూడా అటువంటి రక్తదాహాన్ని తీర్చుకోవడానికి అనువైన వాతావరణానికి అక్కడ పెట్టుబడుల విప్లవం

ఆంధ్రప్రభ సంపాదకీయం

దోహదం చేయనున్నదని రూఢి అవుతున్నది. చినగంజాంలో రైతులు ఉప్పెనగా వెల్లువెత్తి నిరసన తెలపడానికి తగిన కారణాలు కనిపిస్తున్నాయి. వారి ఆందోళన సహేతుకమైనదేనని నమ్మడానికి ఆస్కారం కలుగుతున్నది. ఐదు వందల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిలో ఒక ప్రైవేటు సంస్థ ఉప్పు వండించడంవల్ల భూగర్భ జలాలు కలుషితమైపోతాయని ఆ చుట్టుప్రక్కల ఇరవై గ్రామాల ప్రజలు భయపడడంలో అభ్యంతరం చెప్పవలసినదేమీ లేదు. నీరు కలుషితమైపోతుందని ఆయా గ్రామస్తులు చాలాకాలంగా ఆందోళన చేయడమేగాక, ప్రైవేటు ఉప్పుకంపెనీ ట్రాక్టర్లను అడ్డుకున్నారు. పర్యవసానంగా వారిపై కేసులు నమోదు అయ్యాయి.

ఇంత జరగుతున్నా ప్రభుత్వంగాని, దానికి కళ్ళు, చెవులు అయిన రెవెన్యూ, పోలీసు యంత్రాగాలుగాని అక్కడి ప్రజలు అసంతృప్తిని అంచనావేసి అధికార సాధాగ్రంలోని వారికి తెలియచెప్పకపోవడం, మొత్తం వ్యవహారాన్ని

స్థానిక పోలీసు సి.ఐ.కి వదిలిపెట్టడం ప్రజలంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికున్న నిర్లక్ష్యభావాన్ని గుర్తుచేస్తున్నది. ఎన్నికలప్పుడే వారు వోట్లుగా కనిపిస్తారు తప్ప మిగతా రోజులలో పిపీలకాలకంటే క్రిమికిటకాలకంటే హీనంగా, తమ పెట్టుబడుల మధురస్వప్నాలను చెదరగొట్టే వికృత రూపాలుగా అనిపిస్తారని అనుకోదానికి ఇంతకంటే తార్కాణం అక్కరలేదు.

ప్రజలు, పోలీసుల మధ్య యుద్ధ వాతావరణం నెలకొన్న సంఘటనలు లెక్కకు మిక్కిలిగా జరిగాయి, జరుగుతున్నాయి. పశ్చిమగోదావరి ఏజెన్సీలో గిరిజనులు తమ భూములను గిరిజనేతరుల నుంచి కాపాడుకునే సరళిలో పెద్ద ఎత్తున మోహరించి పోలీసులతో తలవడిన సందర్భాలున్నాయి. కాలరీలో రైతులపై కాల్పుల దర్జున కనుఫలకాల నుంచి తొలగిపోలేదు. ఇటువంటి అన్ని సందర్భాలలోనూ ప్రజలను "చట్ట విరుద్ధమూక" గా పరిగణించి పోలీసులు విచక్షణారహితంగా కాల్పులు జరపడం, పెక్కుమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడమే జరుగుతున్నది. చినగంజాం కాల్పులలో పోరాటంతో సంబంధం లేనివారు ప్రాణాలు కోల్పోయినట్టు కొన్ని వార్తలు చెబుతున్నాయి. పోలీసులు కాల్పుడానికి, తన్నడానికి, లారీలతో కుళ్ళబొడవడానికి ఉన్నారని పదే పదే రుజువవుతున్నది. "ఎవరో రెచ్చగొడితే రెచ్చిపోయే మూకకు", న్యాయమైన భయాందోళనలతో "పోలీసు జులంను ప్రతిఘటించే జనసమూహాలకు" గల తేడాన్న గమనించకుండా పోలీసు బలగాన్ని పాశవికంగా ప్రయోగించడం ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాలకు బొత్తిగా ఉండకూడని లక్షణం. ఏ కారణంవల్లగానీ అసంఖ్యాక ప్రజానీకం రగిలి అగ్ని శిఖలయ్యే పరిస్థితే చక్కదిద్దాలే కాని పోలీసుల పాశవికతకు శవాలుతేలే దుస్థితికి తావివ్వడం తగదుగాక తగదు.

"మహిళలపై పెరుగుచున్న అత్యాచారాలు"

మహిళలపై జరుగుచున్న దౌర్జన్యాలు, అత్యాచారాలను ప్రతిఘటించేందుకు మహిళలు ఐక్యంగా ఉద్యమించాలని అఖిల భారత ప్రజాతంత్ర మహిళ సంఘం రాష్ట్రకార్యదర్శి పావని పిలుపునిచ్చారు.

చేవెళ్ళ మండల పరిషత్ కార్యాలయ ఆవరణలో మహిళలపై జరుగుచున్న అత్యాచారాలను ఖండిస్తూ సి.ఐ.టి.యు. ఆధ్వర్యంలో సదస్సు జరిగింది. సదస్సులో రాష్ట్ర అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ యూనియన్ కార్యదర్శి పి. రోజా మాట్లాడుతూ ఇటీవలి అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ ను పోలీసులు చిత్రహింసలు పెట్టి అమానుషంగా ప్రవర్తించడం కడుదయనీయమన్నారు.

సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర నాయకులు డి.జి. నర్సింహ రావు మాట్లాడుతూ చేవెళ్ళ పోలీసు స్టేషన్ లో అంగన్ వాడీ శ్రామిక మహిళ కార్యకర్తలపై జరిపిన అమానుష చిత్రహింసలను ఖండించారు.

ప్రశంశించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో రోజురోజుకు ప్రజావ్యవహారాలపట్ల అసహనం పెరుగుతున్నది. సాధారణ నిరసన కార్యక్రమాలను అనుమతించడం లేదు. నిర్బంధాన్ని ప్రయోగిస్తున్నది. ప్రజావ్యతిరేక విధానాలకు ప్రతిఘటన పెరిగే కొలది నిరంకుశ పోకడలు భవిష్యత్తులో ఇంకా పెరుగుతాయి.

ఈ పరిస్థితిని తట్టుకుని ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయేందుకు అందరూ సిద్ధంకావాలి. ఇందుకు ఉత్తమమైన మార్గం విశాలమైన ఐక్యకార్యాచరణను అభివృద్ధి జేయడం. ఇప్పటికే ఇటువంటి వరవడి పెరుగుతున్నది. ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఉమ్మడి ప్రతిఘటన పెరుగుతున్నది. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. విచ్చిన్నానికి వ్యతిరేకంగా విద్యుత్ రంగంలో యూనియన్లు రెండు రోజులు సమ్మె చేశారు. సింగరేణి గని కార్మికులు 2 రోజులపాటు ఐక్యంగా సమ్మె నిర్వహించారు. ఎ.పి.వ్యాన్ కు వ్యతిరేకంగా, ఎప్పుడూ ఎడమోహం పెడమోహంగా వుండే సంఘాలు సైతం దగ్గరకొచ్చి ఎన్.జి.ఓ.లోని అన్ని సంఘాలు ఐక్యంగా ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించాయి. దీనితో గత్యంతరం లేక ఎ.పి. వ్యాన్ ను ప్రభుత్వం ప్రక్కన పెట్టాల్సి వచ్చింది.

పెరుగుతున్న ఈ ఐక్యత హర్షించాల్సిన విషయమైనా, సంపూర్ణ ఐక్యతను సాధించడంలో ఇంకా బలహీనతలున్నాయి. విద్యుత్ సమ్మె సందర్భంలో 327 సంఘం సమ్మెలో పాల్గొనకుండా ప్రభుత్వానికి తోడ్పడింది. ఆర్.టి.సి. సమ్మె సందర్భంగా గుర్తింపు యూనియన్ అయిన మజ్దూర్ యూనియన్, సింగరేణి సమ్మె సందర్భంగా గుర్తింపు యూనియన్ అయిన సింగరేణి కాలరీస్ వర్కర్స్ యూనియన్ అన్ని సంఘాలను సమైక్యంగా తీసుకుపోయేందుకు ప్రయత్నించలేదు. ప్రభుత్వ విధానాలను ఓడించడం విడివిడిగా ఏ ఒక్క యూనియన్ కోసాధ్యమవుతుందనుకుంటే పొరపాటు. సంస్థలోని అన్ని యూనియన్లు సమైక్యంగా పోరాటం జేస్తేనే ఈ రోజు చిన్ని చిన్న

నమన్యలైనా వరిష్కారం అవుతాయి. అందువలన ప్రతి సంస్థలోనూ వున్న యూనియన్ల మధ్య ఐక్యత పెరగాల్సిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

ప్రభుత్వ విధానాలు అన్ని రంగాలను నష్టపెడుతున్నాయి. ఏ రంగానికి ఆరంగం ఈ రోజు రక్షించుకోగల్గిన స్థితి లేదు. ఎవరికి ఇబ్బంది గల్గినప్పుడు, వారు కదిలి పోరాటాలు జేసినప్పుడు, ఆ ఉద్యమాలను ఒంటరి జేసి ప్రభుత్వం దెబ్బతీయగల్గుతున్నది. ఈ మధ్య జరిగిన పెద్ద పోరాటాలన్నింటి అనుభవమూఅదే. అన్ని రంగాలలోని, అన్ని యూనియన్లు, మొత్తం కార్మికవర్గం అంతా ఐక్యమై ప్రతిఘటిస్తేనే ప్రజలకు నష్టకరమైన విధానాలను వెనక్కుకొట్టగలం. ఈ రోజున్న పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రంలో తక్షణావసరం ఇది. ఇటువంటి ఐక్యత సాధించేందుకు కృషి

జేయాలి.

కొన్ని సంఘాల నాయకులు సంకుచిత పరిధిలో ఆలోచిస్తున్నారు. “మా గురించి మేమాలోచించుకుంటాం, ఇతరుల గురించి మాకెందుకు?” అని వీరు అనుకుంటారు. ప్రభుత్వం కూడా “మీ గురించి మీరు అడగండి, ఇతరుల గురించి మీకెందుకు?” అని ఒంటిరిగా ఆలోచించడాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వ యాజమాన్యం ఉచ్చులో వీరు పడుతున్నారు. ఇటువంటి ఆలోచనలను వదులుకొని అందరి ప్రయోజనంలోనే తన ప్రయోజనం కూడా వున్నదని ఐక్యతకు వీరు కలిసిరావాలి.

మరి కొందరు నాయకులు ప్రభుత్వవిధానాలను ఆవగలమా? ప్రత్యామ్నాయం ఏముంది? అని

నిరుత్సాహాన్ని, నిస్సహాయతను ప్రదర్శిస్తున్నారు. అనేక దేశాల కార్మికోద్యమాల అనుభవాలు ఇటువంటి నిరుత్సాహానికి ఆస్కారం కల్పించడం లేదు. ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, దక్షిణ కొరియా దేశాలలో కార్మిక వర్గం ప్రతిఘటించి తమమీద భారాలు పడకుండా నిరోధించుకోగల్గింది. మన దేశంలో ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో దాదాపు ఒంటరిగా పోరాడి ఎల్.ఐ.సి.సి. ప్రైవేటుపరంగాకుండా నిల్పుకోగల్గారు. పాక్షిక విజయం సాధించారు. మన రాష్ట్రంలో ఎన్.జి.ఓ.లు ఎ.పి. వ్యాన్ ను వెనక్కు కొట్టగల్గారు. కార్మికులు, ఉద్యోగులు సమైక్యంగా ప్రతిఘటన జేస్తున్న చోట విజయాలు సాధిస్తున్నారు. అటువంటి విశ్వాసంతో మనం ముందుకు సాగాలి.

కార్మిక నాయకులమని చెప్పుకుంటున్న మరి కొందరు సిగ్గువిడిచి ప్రమాదకరమైన ఉదారవాద విధానాలను, ప్రైవేటీకరణ విధానాలను సమర్థిస్తున్నారు. కార్మిక పోరాటాల వల్ల, ప్రజావ్యవహారాలవల్ల విముఖంగా (ఐ.ఎన్.టి.యు.సి నాయకులు శ్రీ సంజీవరెడ్డి గారు ఈ కోవకు చెందిన ప్రముఖులు). స్వచ్ఛంద సంస్థల ముసుగులో వున్న కొన్ని సంస్థలు “కార్మికనాయకుల శిక్షణా కార్యక్రమాల” పేరుతో ఉదారవాద ఆర్థిక విధానాల పట్ల కార్మికోద్యమంలో సానుకూల

వైఖరిని సృష్టించాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి. అంతర్జాతీయ బహుళజాతి సంస్థల ప్రోత్సాహంతో, ధనసాయంతో ఇటువంటి వ్యక్తులు, సంస్థలు కార్మికోద్యమాన్ని గాడిదప్పించి అనైక్య వర్గాలని ప్రయత్నంజేస్తున్నాయి. ఈ శక్తుల పాత్రను ఎప్పటికప్పుడు కార్మికుల్లో ఎండగట్టాలి.

ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనేందుకు ఈ రోజు కార్మికోద్యమ గరిష్ట ఐక్యత తక్షణావసరం. అన్ని రంగాల్లో, అన్ని సంఘాలు, అన్ని ప్రాంతాలలో ఐక్యమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను ప్రతిఘటించాలి. అప్పుడే విడివిడిగా స్థానికంగా ఉన్న సమస్యలపై కూడ విజయం సాధించగలం. ప్రభుత్వ విధానాలను వెనక్కుకొట్టగలం. సంఘ హక్కును, సమ్మె హక్కును కాపాడుకోగలం.

KLV02A 315

పార్క్ ప్రేరిత ఉగ్రవాదం
సంఘ పరివార్ సాంస్కృతిక ఉగ్రవాదం
వీధితేసేం ... అన్నీ భారతావనిని అస్థిరపరచేవే !

From :

☎ : 7612474

Editor

KARMIKALOKAM

C.I.T.U. Office,

N.V.B. Smaraka Kendram,

1-1-60/4, Musheerabad.

Hyderabad - 500 020

Address

To,

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLV01A315
పుస్తకం పేరు	కౌటలసాగరం
కారీఖు	24-8-2023
ముందు అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	31
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	manika
స్కాన్ చేసినది	manika
పరిశ్ల చేసినది	manika
పేజీలు సరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడి	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good